

บทที่ 4

การวิเคราะห์เนื้อหาวรรณกรรมแฮร์รี พอตเตอร์

วรรณกรรม “แฮร์รี พอตเตอร์” ผู้แต่ง เจ.เค.โรว์ลิง ได้วางโครงเรื่องไว้ประกอบด้วยจำนวนเล่มและจำนวนตอนทั้งสิ้น 7 เล่ม 7 ตอน ปัจจุบัน จำนวนเล่มที่ออกวางจำหน่ายมีจำนวนเพียง 4 เล่ม 4 ตอน ซึ่งเล่มและตอนที่เหลืออยู่ในระหว่างดำเนินการ สำหรับขั้นตอนการจัดทำหนังสือเริ่มต้นด้วยการจัดทำต้นฉบับภาษาอังกฤษจากผู้แต่ง และต่อจากนั้น สำนักพิมพ์เจ้าของลิขสิทธิ์ คือ บริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด จะดำเนินการแปลเป็นภาษาไทยและพิมพ์ออกจำหน่าย ฉะนั้น การดำเนินเรื่องราวของวรรณกรรม “แฮร์รี พอตเตอร์” จึงมีลักษณะเป็นหนังสือชุด (series) มีความต่อเนื่องของเหตุการณ์ โดยมีตัวละครหลักเป็นผู้ดำเนินเรื่อง ส่วนความแตกต่างของแต่ละเล่มเป็นความแตกต่างกันที่เหตุการณ์และบุคคลที่เกี่ยวข้องแวดล้อม ถึงแม้ว่าในช่วงเวลานี้ (กรกฎาคม 2545) จะยังไม่มีบทสรุปการจบของเรื่อง (Ending) แต่ด้วยความที่มีเนื้อหาต่อเนื่อง และเรื่องก็ดำเนินมาจนถึงตอนที่ 4 จากจำนวนทั้งสิ้น 7 ตอน จัดได้ว่าอยู่ช่วงตอนกลางของเรื่อง ประกอบกับตัวละครหลัก ได้รับการแนะนำตัวต่อผู้อ่านเป็นที่เรียบร้อยแล้วและเนื้อหาของเรื่องมีความเข้มข้นขึ้นเรื่อยๆ ปมปริศนาต่างๆ ได้รับการคลี่คลาย ผู้วิจัยจึงเห็นว่าไม่จำเป็นต้องรอให้หนังสือออกจำหน่ายครบทั้ง 7 เล่ม ก็สามารถนำมาศึกษาเพื่อค้นหาคำตอบของคำถามที่ผู้วิจัยกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ได้

ในบทที่ 4 นี้ จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. จดหมายจากผู้อ่าน ที่จำหน่ายของถึง บริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2544 ถึง 2545 จำนวนทั้งสิ้น 601 ฉบับ และในช่วงเวลาดังกล่าว เป็นช่วงที่หนังสือออกวางจำหน่ายถึงเล่มที่ 4 ตอนที่ 4

วัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาในจดหมายผู้อ่าน มุ่งตอบคำถามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 4 ในบทที่ 1

2. วรรณกรรมแฮร์รี พอตเตอร์ จำนวน 4 เล่ม 4 ตอน ประกอบด้วย
เล่มที่ 1 ตอน แฮร์รี พอตเตอร์กับศิลาอาถรรพณ์
(Harry Potter and the Philosopher's Stone)
เล่มที่ 2 ตอน แฮร์รี พอตเตอร์กับห้องแห่งความลับ
(Harry Potter and the Chamber of Secrets)

เล่มที่ 3 ตอน แฮร์รี่ พอตเตอร์กับนักโทษแห่งอัซคาบัน
(Harry Potter and the Prisoner of Azkaban)

เล่มที่ 4 ตอน แฮร์รี่ พอตเตอร์กับถ้วยอัคนี
(Harry Potter and the Goblet of Fire)

วัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาของวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ ในการตอบคำถาม
วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ในบทที่ 1

๐ การวิเคราะห์เจตนาจากผู้อ่าน

จากประชากร ประเภท 'เจตนาจากผู้อ่าน' ผู้วิจัยนำข้อมูลดังกล่าวมาจัดหมวดหมู่โดย
แบ่งประเภทตามลักษณะทั่วไปของประชากร เพื่อจำแนกข้อมูลให้มีความชัดเจนและหาค่าความถี่
ของข้อมูลแต่ละประเภท โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. อายุ
2. เพศ
3. การศึกษา
4. วัตถุประสงค์ของเจตนา
5. นิสัยการอ่าน

ผู้วิจัยจำแนกและแสดงเป็นตาราง เพื่อให้เห็นสัดส่วนของข้อมูล ดังนี้

1. อายุ

ตารางที่ 1 แสดงอายุของผู้อ่าน

อายุ	จำนวน (ฉบับ)	ร้อยละ
เด็ก		
ต่ำกว่า 7 ปี	2	1.4
7-13 ปี	95	67.9
14-19 ปี	30	21.4
ผู้ใหญ่		
20-35 ปี	9	6.4
36 ปีขึ้นไป	4	2.9
รวม	140	100

หมายเหตุ ผู้อ่านที่ระบุอายุของตนเองมาในจดหมายมีเพียงจำนวน 140 ฉบับ เพราะฉะนั้นค่าร้อยละของอายุจึงเป็นการคิดจากจำนวนผู้อ่านที่ระบุอายุมาในจดหมายเท่านั้น ไม่ใช่จากจำนวนจดหมายทั้งหมดที่เป็นประชากร

จากตาราง พบว่า กลุ่มผู้อ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ เป็นเด็กร้อยละ 90.7 แบ่งตามอายุต่ำกว่า 7 ปี 7-13 ปี และ 14-19 ปี ร้อยละ 1.4 67.9 และ 21.4 ตามลำดับ ส่วนผู้ใหญ่มีจำนวนร้อยละ 9.3 แบ่งตามอายุ 20-25 ปี และ 36 ปีขึ้นไป จำนวนร้อยละ 6.4 และ 2.9 ตามลำดับ

กลุ่มเป้าหมายของผู้แต่งสำหรับวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ คืออยู่ในช่วงอายุระหว่าง 14-18 ปี จัดอยู่ในช่วงวัยรุ่น (สุชา จันทน์เอม, 2529) จากตารางข้างต้น พบว่า ผู้อ่านที่มีอายุจัดอยู่ในกลุ่มเป้าหมายของผู้แต่งมีจำนวนเพียง 30 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4

2. เพศ

ตารางที่ 2 แสดงเพศของผู้อ่าน

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	70	11.6
หญิง	531	88.4
รวม	601	100

หมายเหตุ ผู้อ่านมิได้ระบุเพศของตัวเองมาในจดหมาย ในการนี้ผู้วิจัยใช้วิธีแยกเพศของผู้อ่าน โดยการสังเกตจาก

- สรรพนามแทนตัวผู้อ่าน เช่น หนู ผม ดิฉัน
- คำนำหน้าชื่อผู้อ่าน เช่น ด.ญ ด.ช นาง นางสาว

จากตารางข้างต้น พบว่า ผู้อ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 88.4 และ 11.6 ตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วน 7.6 : 1 คน

3. การศึกษา

ตารางที่ 3 แสดงระดับการศึกษาของผู้อ่าน

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
◆ อนุบาล	2	1.6
◆ ประถมศึกษา	22	17.3
◆ มัธยมศึกษาตอนต้น	65	51.2
◆ มัธยมศึกษาตอนปลาย	38	29.9
◆ ปริญญาตรีขึ้นไป	-	-
รวม	127	100

หมายเหตุ ผู้อ่านที่ระบุการศึกษาของตัวเองมาในจดหมายมีเพียงจำนวน 127 ฉบับ เพราะฉะนั้นค่าร้อยละของระดับการศึกษาจึงเป็นการคิดจากจำนวนผู้อ่านที่ระบุการศึกษาของตัวเองมาในจดหมายเท่านั้น ไม่ใช่จากจำนวนจดหมายทั้งหมดที่เป็นประชากร

สาเหตุที่ผู้อ่านระดับการศึกษาของตนเองมาในจดหมายมี 2 ประการ ดังนี้

1. เป็นข้อกำหนดสำหรับผู้ที่ต้องการสมัครสมาชิกแฮร์รี่ พอตเตอร์ แฟนคลับกับทางบริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด ต้องระดับการศึกษาให้ทราบ
2. ผู้อ่านแนะนำตัวเองเบื้องต้นในกรณีที่มีได้มีวัตถุประสงค์เพื่อสมัครสมาชิก แฮร์รี่ พอตเตอร์แฟนคลับ

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้อ่านส่วนใหญ่มีระดับศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คือร้อยละ 51.2 รองลงมาคือชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประถมศึกษา และอนุบาล คิดเป็นร้อยละ 29.9 17.3 และ 1.6 ตามลำดับ

4. วัตถุประสงค์ของจดหมายผู้อ่าน

ขั้นตอนต่อไป ผู้วิจัยแยกประเภทของจดหมายตามวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการให้เห็นความหลากหลายและรอบด้านของเนื้อหาในจดหมาย แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. เพื่อแสดงความนิยมต่อวรรณกรรม แฮร์รี่ พอตเตอร์ (appreciate toward Harry Potter)
2. เพื่อแสดงทัศนคติต่อวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ (attitude toward Harry Potter)
3. เพื่อแสดงถึงอิทธิพลต่อเนื้อหาของวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ (consequence of Harry Potter)

และแต่ละประเภทของวัตถุประสงค์ มีรายละเอียดที่น่าสนใจดังนี้

1. เพื่อแสดงถึงความนิยมต่อวรรณกรรม แฮร์รี่ พอตเตอร์ (appreciate toward Harry Potter)

ความนิยม หมายถึง ความชมชอบในสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นความชอบที่อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด จนถึงขนาดยอมรับว่าเป็นของที่รักมาก และหรือกระทำสิ่งนั้นบ่อยๆ หรือซ้ำๆ

ผู้วิจัยให้ความหมายของความนิยมในการศึกษาครั้งนี้ว่า เป็นความชอบที่อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดที่ผู้อ่านมีต่อวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ โดยแสดงออกในลักษณะดังนี้

- ◆ เขียนจดหมายถึง บริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด
- ◆ ชื่อหนังสือมากกว่า 1 เล่ม ต่อ 1 ตอน หมายความว่า เล่มที่ 1 ผู้อ่านชื่อมากกว่า 1 ครั้ง สาเหตุเนื่องมาจาก มีการพิมพ์ครั้งใหม่ รูปแบบหน้าปกเปลี่ยน
- ◆ อ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ มากกว่า 1 รอบ
- ◆ ติดตามดูภาพยนตร์ เรื่อง แฮร์รี่ พอตเตอร์ กับศิลาอาถรรพ์
- ◆ ยกเรื่องแฮร์รี่ พอตเตอร์ เป็นหัวข้อสนทนากับเพื่อนๆ
(ดูภาคผนวกประกอบ : จดหมายจากผู้อ่าน หน้า 126-155)

2. เพื่อแสดงทัศนคติต่อวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ (attitude toward Harry Potter)

ทัศนคติ หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นความคิดเห็นทั้งในด้านบวกหรือด้านลบก็ได้ เช่น ชอบหรือไม่ชอบ

ในการวิจัยครั้งนี้ จะหมายถึง ความชอบหรือไม่ชอบที่ผู้อ่านมีต่อวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ ผู้วิจัยพบว่าผู้อ่านมีทัศนคติต่อวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ ทั้งในด้านบวกและด้านลบ

เนื่องจากการศึกษาทัศนคติเป็นวัตถุประสงค์หลักประการหนึ่งของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงขออธิบายรายละเอียดของการศึกษาทัศนคติ ในหัวข้อ “การศึกษาทัศนคติของผู้อ่าน”

3. เพื่อแสดงถึงอิทธิพลต่อเนื้อหาของวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ (consequence of Harry Potter)

อิทธิพล หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งทั้งในทางที่ดีและไม่ดี

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยให้ความหมายของอิทธิพลของวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ ว่าการกระทำใดๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่ผู้อ่านได้อ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์แล้ว และหรือเป็นการกระทำอันมีผลเนื่องมาจากการอ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ฯ ผู้วิจัยพบว่าผู้อ่านมีการกระทำในสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

- ◆ เปลี่ยนแปลงนิสัยการอ่าน

ร้อยละ 32.7 ของผู้อ่านที่บรรยายความว่า การอ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ ทำให้นิสัยการอ่านของตนเองเปลี่ยนไป คือ กลายเป็นผู้ที่รักการอ่าน ชอบอ่านหนังสือ จากที่เดิมไม่ชอบการอ่านหนังสือ

- ◆ แนะนำให้เพื่อนและคนรอบข้างอ่าน
 ร้อยละ 6.5 ของผู้อ่านที่ระบุว่าตนเองได้แนะนำให้เพื่อนๆ และคนรอบข้างอ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ ภายหลังจากที่ตนเองได้อ่าน และรู้สึกว่าคุณ ประทับใจ จึงต้องการให้คนอื่น ๆ ได้รับในสิ่งเดียวกัน
- ◆ ให้นำหนังสือหรืออ่านให้เพื่อนๆ หลายคนๆ ฟัง
 นอกจากนี้ ร้อยละ 2.8 ของผู้อ่าน นำวรรณกรรมแฮร์รี่ อ่านให้เพื่อนๆ หรือหลายคนๆ ที่ยังไม่มีความสามารถในการอ่าน ได้ฟังและสนุกไปกับตนเองด้วย
- ◆ อ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ ฉบับภาษาอังกฤษ
 เนื่องจาก วรรณกรรมแฮร์รี่ เป็นวรรณกรรมแปล จากต้นฉบับภาษาอังกฤษ ผู้อ่านร้อยละ 3.7 อ่านฉบับภาษาอังกฤษภายหลังจากอ่านฉบับภาษาไทยแล้ว
- ◆ อ่านหนังสือเล่มอื่นๆ
 ร้อยละ 9.3 ของผู้อ่านมีความประสงค์ต้องการอ่านหนังสือเล่มอื่นๆ นอกจากวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ ทั้งนี้ เนื่องจากจดหมายมุ่งส่งถึง บริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด หนังสืออื่นๆ ที่ผู้อ่านต้องการจึงเป็นหนังสือที่อยู่ในเครือของบริษัท นานมีบุ๊คส์ฯ และบางส่วนเป็นหนังสืออ่านประกอบแฮร์รี่ พอตเตอร์ เช่น ควิดดิชยุคต่างๆ สัตว์มหัศจรรย์และถิ่นที่อยู่ และประวัติศาสตร์เวทมนตร์ เป็นต้น
- ◆ สมัครเป็นสมาชิก แฮร์รี่ พอตเตอร์ แฟนคลับ (Harry Potter Fan Club)
 วัตถุประสงค์ประการหนึ่งของผู้อ่านคือต้องการสมัครเป็นสมาชิก แฮร์รี่ พอตเตอร์ แฟนคลับ กับบริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด โดยสิทธิพิเศษสำหรับสมาชิก จะได้รับข่าวสารความเคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องกับแฮร์รี่ พอตเตอร์ ในทุกๆ เรื่อง อาทิ กำหนดวงจำหน่ายหนังสือเล่มต่อไป ความเคลื่อนไหวของภาพยนตร์เรื่อง แฮร์รี่ พอตเตอร์ การซื้อหนังสือได้ในราคาลดพิเศษ และสามารถซื้อหนังสือเล่มต่อไปได้ก่อนการวางจำหน่ายตามท้องตลาด เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 24.3
- ◆ สะสมของที่ระลึก
 บริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด ได้จัดทำของที่ระลึกที่เกี่ยวข้องกับแฮร์รี่ พอตเตอร์ ออกจำหน่าย อาทิเช่น ปฏิทิน สมุดโน้ต ปากกา ดินสอ โปสเตอร์ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 12.2

◆ เข้าร่วมกิจกรรมกับ บริษัท นานมีบุ๊คส์

บริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด จัดให้มีกิจกรรมที่เกี่ยวกับแฮร์รี่ พอตเตอร์ เพื่อให้ผู้อ่านที่สนใจเข้าร่วม กิจกรรมที่จัดให้มี อาทิเช่น สืบค้นหาหนังสือ เปิดตัวหนังสือแฮร์รี่ พอตเตอร์ ประกวดคำขวัญ ประกวดเรียงความ เป็นต้น ดังนั้นจึงทำให้มีจำนวนผู้อ่านเขียนจดหมายมาด้วย วัตถุประสงค์ดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 4.7

◆ จัดตั้งแฮร์รี่ พอตเตอร์ แฟนคลับ

ร้อยละ 2.8 ของผู้อ่านร่วมกับเพื่อนๆที่โรงเรียนจัดตั้งแฮร์รี่ พอตเตอร์ แฟนคลับ และมีการตั้งชื่อของสมาชิกแฟนคลับตามตัวละครในวรรณกรรมแฮร์รี่ฯ

◆ นำบทบาทตัวละครเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

ร้อยละ 0.9 ของผู้อ่านนำบทบาทของตัวละคร เช่น ค่านิยม ความประพฤติ การตัดสินใจ เป็นแบบอย่างในการดำเนิน

(ดูภาคผนวกประกอบ : จดหมายจากผู้อ่าน หน้า 126-155)

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัย แสดงข้อมูลในรูปของตารางเพื่อดูค่าร้อยละ และเพื่อเพิ่มความเข้าใจให้ชัดเจนมากขึ้น โดยสรุปจากมากไปน้อย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 แสดงอิทธิพลต่อเนื้อหาของวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์

อิทธิพลต่อเนื้อหาของวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์	จำนวน (ฉบับ)	ร้อยละ
เปลี่ยนเปลี่ยนนิสัยการอ่าน	35	32.7
สมัครสมาชิกแฮร์รี่ พอตเตอร์ แฟนคลับ	26	24.3
สะสมของที่ระลึก (souvenir)	13	12.2
อ่านหนังสือเล่มอื่นๆ ต่อ	10	9.3
แนะนำให้เพื่อนและคนรอบข้างอ่าน	7	6.5
เข้าร่วมกิจกรรมกับ บริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด	5	4.7
อ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ ฉบับภาษาอังกฤษ	4	3.7
ให้หนังสือหรืออ่านให้น้องๆ หลานๆ ฟัง	3	2.8
จัดตั้งแฮร์รี่ พอตเตอร์ แฟนคลับในกลุ่มเพื่อนๆ	3	2.8
นำบทบาทของตัวละครเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต	1	0.9
รวม	107	100

หมายเหตุ จำนวนรวมของการคิดค่าร้อยละคือ 107 ไม่ใช่ 601 ซึ่งเป็นจำนวนประชากรทั้งหมด

5. นิสัยการอ่าน

ผู้วิจัยแบ่งประเภทการวิเคราะห์นิสัยการอ่าน ออกเป็น 3 ด้าน คือ

5.1 การเปลี่ยนแปลงนิสัยการอ่าน

5.2 แรงจูงใจในการอ่าน

5.3 วิธีการอ่าน

แต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

5.1 การเปลี่ยนแปลงนิสัยการอ่าน

ผู้วิจัยพบว่าลักษณะนิสัยการอ่านของผู้อ่านก่อนหน้าที่จะเริ่มสนใจอ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ชอบอ่านหนังสือ แยกย่อยออกเป็นประเภทหนังสือ คือ
  - นวนิยาย
  - วรรณกรรมไทย
  - วรรณกรรมแปล
  - การ์ตูน
2. ไม่ชอบอ่านหนังสือ ด้วยสาเหตุหลายประการดังนี้
  - สภาพอารมณ์ เช่น อ่านแล้วง่วงนอน ไม่สนุก
  - รูปร่างของหนังสือไม่ชวนอ่าน เช่น ขนาดเล่มหนา ไม่มีรูปภาพประกอบ
  - อิทธิพลจากสิ่งอื่น เช่น ชอบเล่นสนุกมากกว่า

ตารางที่ 5 แสดงนิสัยการอ่านของผู้อ่าน ก่อนอ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์

นิสัยการอ่าน	จำนวน	ร้อยละ
☐ มีนิสัยชอบอ่านหนังสือ	14	40
☐ มีนิสัยไม่ชอบอ่านหนังสือ	21	60
รวม	35	100

หมายเหตุ จำนวนรวมของการคิดค่าร้อยละมาจาก 35 ไม่ใช่มาจากจำนวนประชากรทั้งหมดที่ทำการศึกษา คือ 601

จากตารางข้างต้น ข้อมูลในประเด็น ผู้อ่านที่มีนิสัยไม่ชอบอ่านหนังสือ ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นข้อมูลที่น่าสนใจ จึงวิเคราะห์ทีละกลางเพื่อค้นหาพฤติกรรมกรรมการอ่านของผู้อ่านเหล่านั้นว่า มีการเปลี่ยนแปลงนิสัยการอ่านหรือไม่ และอย่างไร สิ่งที่ผู้วิจัยพบ คือ ผู้อ่านที่มีนิสัยไม่ชอบอ่านหนังสือ ร้อยละ 60 เมื่อได้อ่านและสัมผัสเนื้อหาของวรรณกรรมแฮร์รี่ มีผลทำให้นิสัยการอ่านของตนเองเปลี่ยนแปลง นั่นก็คือ กลายเป็นผู้ที่มีนิสัยรักการอ่าน

จากการที่ผู้วิจัยศึกษานิสัยการอ่านของผู้อ่านก่อนเริ่มอ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์มุ่งศึกษาพัฒนาการด้านการอ่านของผู้อ่านเหล่านั้น ทั้งนี้ข้อมูลข้างต้นจะนำไปเชื่อมโยงกับหัวข้อ “การพัฒนานิสัยการอ่าน”

เป็นที่น่าสังเกตว่า แรงจูงใจ (Motivation) ที่ก่อให้เกิดความต้องการอ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ สำหรับผู้ที่ไม่ชอบการอ่านหนังสือ มีแหล่งที่มาแบ่งออกเป็น 4 ประเภท

1. ตัวเอง หมายถึง ผู้อ่านมีความอยากที่จะอ่านเอง เป็นความอยากรู้อยากเห็นเพื่อสนองตอบความต้องการส่วนตัว หรืออาจอธิบายได้ว่า เมื่อเห็นเพื่อนหรือคนรอบข้างอ่าน ก่อให้เกิดความสงสัยและอยากรู่ว่าทำไมจึงอ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ฯ กันหลายคน

2. เพื่อน หมายถึง ได้รับการแนะนำจากเพื่อนให้อ่าน

3. ครอบครัว หมายถึง พ่อ แม่ และญาติ เป็นผู้ซื้อวรรณกรรมแฮร์รี่ฯ ให้อ่าน

4. อื่นๆ อาทิเช่น โฆษณา หมายถึง การโฆษณาว่าเป็นหนังสือติดอันดับหนังสือ

เบสเซลเลอร์ (best seller)

ตารางที่ 6 แรงจูงใจของการอ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์

แรงจูงใจ	จำนวน	ร้อยละ
▪ ตัวเอง	7	21.2
▪ เพื่อน	12	36.4
▪ ครอบครัว	7	21.2
▪ อื่นๆ	7	21.2
รวม	33	100

หมายเหตุ จำนวนรวมของการคิดค่าร้อยละคือ 33 ไม่ได้มาจากจำนวนประชากรทั้งหมดที่ทำการศึกษา คือ 601

นอกจากนี้แล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าการได้ศึกษาถึงวิธีการอ่านของผู้อ่านในช่วงเวลาอ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ มีความน่าสนใจเช่นกัน เนื่องจากสามารถแสดงให้เห็นความตั้งใจและการสร้างสมาธิในการอ่านได้ ผู้วิจัยสรุปและแสดงตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 7 แสดงวิธีการอ่านของผู้อ่านในช่วงเวลาอ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์

วิธีการอ่าน	จำนวน	ร้อยละ
◆ อ่านต่อเนื่องจนจบเล่ม	9	28.1
◆ อ่านทันทีที่มีเวลาว่าง	4	12.5
◆ อ่านก่อนนอน	6	18.8
◆ อ่านช่วงปิดเทอม/วันหยุด	1	3.1
◆ อื่นๆ	12	37.5
รวม	32	100

หมายเหตุ จำนวนรวมของการคิดค่าร้อยละคือ 32 ไม่ได้มาจากจำนวนประชากรทั้งหมดที่ทำการศึกษา คือ 601

การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือ

1. รายละเอียดทั่วไปของวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์

นอกเหนือไปจากเนื้อหาของหนังสือที่จะเป็นจุดสนใจของการอ่านแล้ว ลักษณะของหนังสือก็มีส่วนสำคัญต่อการสร้างความสนใจต่อการอ่านหนังสือของบุคคลหนึ่งๆ เช่นกัน ผู้วิจัยจึงต้องการแสดงรายละเอียดทั่วไปของวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ เพื่อใช้เป็นข้อสังเกตของที่มาของความน่าสนใจที่เกิดขึ้น ลักษณะทั่วไปดังกล่าวประกอบด้วย

- ยอดจำหน่ายและปีที่จำหน่าย

ผู้วิจัยเห็นว่า ยอดจำหน่ายของหนังสือเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงจำนวนผู้อ่านหนังสือนั้นๆ และยิ่งไปกว่านั้นยังเป็นสิ่งสะท้อนความน่าสนใจของหนังสือด้วยเช่นกัน

- ระยะห่างของการวางจำหน่ายหนังสือแต่ละเล่ม

ผู้วิจัย ต้องการแสดงให้เห็นว่า ถึงแม้ว่าหนังสือจะใช้ระยะเวลานานในการผลิตแต่ละเล่มก็ตาม ความสนใจของผู้อ่านก็ไม่น้อยลงเลย เมื่อสังเกตจากยอดจำหน่ายของหนังสือประกอบ

- จำนวนหน้าของหนังสือ

การพัฒนาการด้านการอ่านในแต่ละช่วงอายุ มีความสัมพันธ์กับจำนวนหน้าของหนังสือ เช่น เด็กมักไม่ชอบหนังสือที่มีความหนามาก เป็นต้น การที่ผู้วิจัยแสดงให้เห็นว่าวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์แต่ละเล่มมีจำนวนหน้าเท่าใด ผู้วิจัยต้องการสรุปให้เห็นเพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการวิเคราะห์

ตารางที่ 8 แสดงยอดจำหน่ายและปีที่จำหน่าย วรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์
จำนวน 4 เล่ม

เล่ม/ตอน	ยอดจำหน่าย (ฉบับ)	เดือน/ปี ที่จำหน่าย
เล่มที่ 1 ตอน แฮร์รี่ พอตเตอร์กับศิลาอาถรรพณ์ (Harry Potter and the Philosopher's Stone)	250,000	ก.ค 43
เล่มที่ 2 ตอน แฮร์รี่ พอตเตอร์กับห้องแห่งความลับ (Harry Potter and the Chamber of Secrets)	220,000	ต.ค 43
เล่มที่ 3 ตอน แฮร์รี่ พอตเตอร์กับนักโทษแห่งอัซคาบัน (Harry Potter and the Prisoner of Azkaban)	200,000	ธ.ค 43
เล่มที่ 4 ตอน แฮร์รี่ พอตเตอร์กับถ้วยอัคนี (Harry Potter and the Goblet of Fire)	100,000	มิ.ย 45

ที่มา : กองบรรณาธิการ บริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด

หมายเหตุ ยอดจำหน่ายเป็นการประมาณการจากกองบรรณาธิการ ซึ่งยังคงจำหน่ายได้เรื่อยๆ

ตารางที่ 9 แสดงระยะเวลาห่างของการวางจำหน่ายวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ 4 เล่ม

เล่ม/ตอน	ระยะห่างของการ วางจำหน่าย (เดือน)
เล่มที่ 1 ตอน แฮร์รี่ พอตเตอร์กับศิลาอาถรรพณ์ (Harry Potter and the Philosopher's Stone)	-
เล่มที่ 2 ตอน แฮร์รี่ พอตเตอร์กับห้องแห่งความลับ (Harry Potter and the Chamber of Secrets)	3
เล่มที่ 3 ตอน แฮร์รี่ พอตเตอร์กับนักโทษแห่งอัซคาบัน (Harry Potter and the Prisoner of Azkaban)	1
เล่มที่ 4 ตอน แฮร์รี่ พอตเตอร์กับถ้วยอัคนี (Harry Potter and the Goblet of Fire)	16

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนหน้าของวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ทั้ง 4 เล่ม

เล่ม/ตอน	จำนวนหน้า
เล่มที่ 1 ตอน แฮร์รี่ พอตเตอร์กับศิลาอาถรรพณ์ (Harry Potter and the Philosopher's Stone)	372
เล่มที่ 2 ตอน แฮร์รี่ พอตเตอร์กับห้องแห่งความลับ (Harry Potter and the Chamber of Secrets)	408
เล่มที่ 3 ตอน แฮร์รี่ พอตเตอร์กับนักโทษแห่งอัซคาบัน (Harry Potter and the Prisoner of Azkaban)	517
เล่มที่ 4 ตอน แฮร์รี่ พอตเตอร์กับถ้วยอัคนี (Harry Potter and the Goblet of Fire)	829

2. การวิเคราะห์เนื้อหาตามวัตถุประสงค์

ลำดับต่อไป เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้ง 4 ข้อ ที่กล่าวไว้ในบทที่ 1 ประกอบการพิจารณาโดยใช้แนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 เป็นกรอบในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจัดลำดับการวิเคราะห์เป็น 4 หัวข้อหลัก ดังนี้

- 2.1 การวิเคราะห์เนื้อหาในด้านจุดเด่นหรือจุดจับใจที่มีผลต่อความสนใจการอ่าน
- 2.2 การวิเคราะห์สัญลักษณ์
- 2.3 การศึกษาพัฒนาการด้านนิสัยการอ่านของผู้อ่าน
- 2.4 การศึกษาทัศนคติของผู้อ่าน

แต่ละหัวข้อมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 การวิเคราะห์เนื้อหาในด้านจุดเด่นหรือจุดจับใจที่มีผลต่อความสนใจในการอ่าน

การวิเคราะห์เนื้อหาในด้านจุดเด่นหรือจุดจับใจ ทำการศึกษาจากวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ จำนวน 4 เล่ม 4 ตอน โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดและทฤษฎีการเล่าเรื่อง เพื่อค้นหาสาระสำคัญที่สะท้อนถึงจุดเด่นของเนื้อเรื่อง โดยเริ่มต้นศึกษาที่องค์ประกอบของการเล่าเรื่องตามกรอบแนวคิดและทฤษฎีการเล่าเรื่อง ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบของการเล่าเรื่อง

ผู้วิจัยแบ่งลักษณะขององค์ประกอบของการเล่าเรื่อง ในวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ ออกเป็น 7 ประเภท คือ

1. แก่นเรื่อง (Theme)
2. โครงเรื่อง (Plot)
3. ตัวละคร (Character)
4. เนื้อหาและรูปแบบการเขียน (Content and Writing style)
5. บทสนทนา (Dialogue)

6. ฉาก (Scene)
7. การปิดเรื่อง (Ending)

โดยแต่ละประเภทขององค์ประกอบ มีรายละเอียดที่น่าสนใจ ดังนี้

1. แก่นเรื่อง (Theme)

แก่นเรื่อง หมายถึง ลาระ หรือประเด็นที่สำคัญที่ผู้แต่งต้องการนำเสนอ และต้องการให้ผู้
อ่านได้รับการอ่านหนังสือ นับว่าเป็นหัวใจสำคัญของเรื่อง

ลักษณะของแก่นเรื่องที่พบในวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ มี 2 ประเภท คือ แก่นเรื่องหลัก
และแก่นเรื่องรอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

■ แก่นเรื่องหลัก (Main Theme)

แก่นเรื่องหลัก คือ ประเด็นสำคัญของเรื่องราวที่ผู้แต่งต้องการนำเสนอ ตลอดทั้งเรื่อง
ปรากฏอยู่ทั้ง 4 เล่ม ซึ่งพบว่า แก่นเรื่องหลักของวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ คือ การแสดงความ
กล้าหาญของพ่อมดน้อยที่ชื่อแฮร์รี่ พอตเตอร์ ด้วยการผจญภัยต่างๆ นานา การใช้เวทมนตร์คาถา
ความสามารถพิเศษ อำนาจชั่วร้าย อันตราย ความน่าสะพรึงกลัว และความสนุกสนานในขณะ
เดียวกัน วิธีการเล่าเรื่องการผจญภัยในวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์สามารถสร้างความตื่นเต้น ลุ้น
ระทึกไปกับทุกเหตุการณ์ เสมือนผู้อ่านได้เข้าไปร่วมการผจญภัยนั้นจริงๆ รูปแบบการแสดงความ
กล้าหาญของแฮร์รี่ พอตเตอร์ มิได้มาจากความต้องการใ้อวดตัวเอง หรือต้องการเป็นคนเด่นคน
ดัง แต่เป็นความกล้าหาญที่แสดงออกมาเพื่อบอกจุดยืนและความเป็นตัวตนที่แท้จริงของเขา ซึ่งมี
มิติของความกล้าหาญที่น่าสนใจ คือ

- แฮร์รี่ พอตเตอร์ กล้าต่อสู้กับผู้ใหญ่
- แฮร์รี่ พอตเตอร์ กล้ายืนหยัดต่ออาจารย์ของตัวเอง
- แฮร์รี่ พอตเตอร์ กล้าทำทายอำนาจชั่วร้าย
- แฮร์รี่ พอตเตอร์ กล้าเผชิญหน้ากับปัญหาทั้งปวง

โดยแต่ละบทบาทที่แสดงความกล้าหาญของแฮร์รี่ พอตเตอร์ เกิดมาจากการยึดมั่น
ในคุณธรรม และความดี

ความกล้าหาญ เป็นคุณสมบัติที่เด่นของตัวละครเอกในวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ เป็นการสร้างกำลังใจให้แก่เด็กผู้อ่านในการตั้งใจทำความดี และสามารถเผชิญหน้ากับปัญหาได้อย่างดี แต่ความกล้าหาญดังที่กล่าวในบางครั้ง ก็มีความกลัวแทรกอยู่ในความรู้สึกของแฮร์รี่ พอตเตอร์ เป็นธรรมดาเหมือนเด็กทั่วๆ ไป เมื่อต้องเจอกับอันตรายที่ยากจะต่อสู้ด้วยเพราะวัยของตัวเอง และที่น่ากลัวที่สุดคือสิ่งที่เขาต้องเจอ เป็นสิ่งที่มีอำนาจเหนือเขาทั้งสิ้น เช่น ผู้ใหญ่ สัตว์ร้าย เจ้าแห่งศาสตร์มืด แต่ไม่ว่าอย่างไรก็ตามเมื่อจิตใจของเขาตั้งมั่นในความดี ได้แสดงออกเป็นความกล้าหาญที่น่ายกย่อง ทำให้ในที่สุดแฮร์รี่ พอตเตอร์ สามารถเอาชนะและรอดพ้นจากอันตรายได้ทุกครั้ง

ตัวอย่าง 'ความกล้าหาญและการผจญภัย' จากแฮร์รี่ พอตเตอร์กับถ้วยอัคนี บทที่ยี่สิบ ภารกิจแรก หน้า 405 เป็นเหตุการณ์ที่แฮร์รี่ พอตเตอร์ กำลังต่อสู้กับมังกรไฟ ซึ่งเป็นด่านหนึ่งในการแข่งขันเพื่อชิงถ้วยอัคนี และเป็นการทดสอบความสามารถของพ่อมด

เขาก็มองดูในรังและมองเห็นไขทองคำทอประกายตัดกับไขสีซีเมนต์ใบอื่น ๆ มันอยู่ระหว่างขาหน้าสองขาของมังกรพอดิบพอดี “ได้เลย” แฮร์รี่บอกตัวเอง “เทคนิคหันเหความสนใจ ... เริ่มได้ ...”

เขาพุ่งดิ่งลงต่ำ หางหนามหันหัวมองตาม เขารู้ว่ามันกำลังจะทำอะไรและรีบเหิดหัวตะพานขึ้นทันเวลาพอดี เปลวไฟพวยพุ่งเข้าใส่ตำแหน่งที่เขาอยู่ก่อนหน้านั้น พอดีหากเขาไม่ได้เปลี่ยนทิศทางในฉับพลันทันที ... แต่แฮร์รี่ไม่สนใจ ... เปลวไฟก็ไม่ต่างอะไรจากลูกบอลจอร์ที่พุ่งไปพุ่งมา...

“เหลือเชื่อ เขาเหาะได้จริงๆ เสียด้วย!” แบ็กแมนตะโกนขณะที่ฝูงชนกรีดร้องและกลั่นหายใจ “มิสเตอร์ครัม คุณกำลังดูอยู่หรือเปล่า”

แฮร์รี่บินวนขึ้นสูง หางหนามยังคงมองตามความเคลื่อนไหวของเขา หัวของมันหันไปหันมาอยู่บนคอยาวๆ – หากเขายังบินวนไปมาแบบนี้มันคงเวียนหัวน่าดู – แต่ก็อย่าบินวนนานจนเกินไปเลยจะดีกว่า เพราะมันอาจจะพ่นไฟใส่อีกก็ได้—

แฮร์รี่ดิ่งลงต่ำในนาทีที่หางหนามอำปาก แต่ครั้งนี้เขาไม่โชคดีเท่าครั้งก่อน ... เขาหลบเปลวไฟได้ก็จริง แต่หางของมันก็วัดขึ้นใส่เขาแทน และขณะที่เขาบินหลบไปทางซ้าย หนามยาวๆ ของมันอันหนึ่งก็ขวนไหล่ของเขาจนเสื่อคลุ้มขาด— แฮร์รี่รู้สึกเจ็บแปลบ หูได้ยินเสียงกรีดร้องและเสียงครางจากคนดู แต่รอยแผลดูเหมือนไม่ลึก... บัดนี้เขากำลังบินวนอยู่ด้านหลังของหางหนามแล้ว และโอกาสก็มาถึง...

ดูเหมือนหางหนามจะไม่ต้องการละจากรัง แม้มังกรหวงไขของมันมาก แม้ว่ามันบิดตัวหันไปหันมาก คลีปีกหุบปีกและใช้ดวงตาสีเหลืองขนานากลับจับจ้องมองเขา แต่มันก็ไม่ยอมออกห่างจากไขเลย... เขาจะต้องหาทางล่อให้มันออกมา มิเช่นนั้นเขาจะไม่มีวันเข้าใกล้ไขได้เลย... กลอุบายจะต้องใช้อย่างระมัดระวังและหลอกล่อที่ละน้อย...

จากตัวอย่างข้างต้น แฮร์รี พอตเตอร์ ได้เผชิญภัยกับมังกรไฟที่น่ากลัว เขาต้องใช้ความกล้าหาญ ความฉลาด และไหวพริบ เพื่อต่อสู้กับมังกรไฟ

นอกจากนี้ ไม่เพียงแต่เฉพาะแฮร์รี พอตเตอร์เท่านั้นที่แสดงความกล้าหาญ ตัวละครเด็กที่เป็นเพื่อนของแฮร์รี ๆ ก็ได้แสดงความกล้าหาญเช่นกัน

ตัวอย่างจากแฮร์รี พอตเตอร์ กับศิลาอาถรรพ์ บทที่สิบหก ผ่านประตูกล หน้า 328 เป็นการแสดงความกล้าหาญของเนวิลล์ พ่อมดน้อยที่อ่อนแอและขี้ขลาด แต่ได้แสดงความกล้าหาญต่อเพื่อนของตัวเอง ไม่ต้องการให้เพื่อนทำผิดกฎระเบียบ ถึงแม้ว่าตัวเองจะกลัวๆ กลัวๆ แต่มีความแน่วแน่ที่จะทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นความกล้าหาญที่น่ายกย่อง

“พวกนายทำอะไรนะ” มีเสียงดังจากมุมห้อง เนวิลล์โผล่มาจากหลังเก้าอี้ นวมตัวหนึ่ง ในมือกำเทรเวอร์ คางคกของเขาไว้นั่น ดูเหมือนคางคกตัวนี้เพิ่มจะลงเดิมพันแลกกับอัสตราอีกครั้ง

“ไม่มีอะไร เนวิลล์ ไม่มีอะไร” แฮร์รี ตอบและรีบซ่อนผ้าคลุมไว้ข้างหลัง เนวิลล์จ้องมองดูใบหน้ามีพิรุณของเพื่อนๆ

“พวกนายจะออกไปข้างนอกอีกล่ะสิ” เขาเอ่ยขึ้น

“ไม่ใช่ ไม่ใช่ ไม่ใช่” เฮอร์ไมนีบอก “ไม่ เราไม่ออกไปหรอก ทำไมนายไม่ขึ้นไปนอนล่ะ เนวิลล์”

แฮร์รีชำเลืองมองนาฬิกาตุ้มเรือนใหญ่ที่ข้างประตู พวกเขาไม่อาจเสียเวลาได้อีกต่อไปแล้ว ตอนนี้สเนปอาจกำลังเล่นเพลงกล่อมปุกปุยให้นอนหลับอยู่แล้วก็ได้

“พวกนายออกไปไม่ได้นะ” เนวิลล์ “พวกนายจะถูกจับได้อีก แล้วกริฟฟินดอร์ก็จะมีลาบาก”

“นายไม่เข้าใจ” แฮร์รีตอบ “นี่เป็นเรื่องสำคัญ”

แต่เนวิลล์ตั้งใจแน่วแน่แล้วว่า จะทำในสิ่งที่จำเป็นต้องทำ

“ฉันจะไม่ให้พวกนายทำอย่างนั้น” เขาบอกและรีบมายืนหน้าช่องรูปภาพ
 “ฉัน...ฉันจะสู้กับพวกนาย”

“เนวิลล์” รอนระเบิดออกมา “ออกไปให้พ้นช่องนะ อย่าทำตัวปัญญาอ่อน--”

“อย่าเรียกฉันว่าปัญญาอ่อน!” เนวิลล์ร้อง “ฉันไม่คิดว่าพวกนายควรทำผิด
 กฎมากไปกว่านี้อีกแล้ว และนายเองเป็นคนบอกกับฉันให้ยืนหยัดสู้กับคนอื่น”

■ แก่นเรื่องรอง

แก่นเรื่องรอง คือ ประเด็นสำคัญรองลงมาจากแก่นเรื่องหลัก ซึ่งช่วยให้เนื้อเรื่องมีความหลากหลาย ลักษณะของแก่นเรื่องรอง ประกอบด้วย

- มิตรภาพ
- ความรัก
- ศัจธรรม
- จริยธรรมและคุณธรรม

มิตรภาพ เป็นความสัมพันธ์ที่มีความชัดเจนในวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ มิตรภาพระหว่างเพื่อนเป็นเครื่องมือสำคัญในการต่อสู้กับศัตรู ผู้แต่งมุ่งสอนให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องมิตรภาพที่แท้จริง และความหมายของมิตรภาพ ที่น่าสนใจคือมีการทดสอบมิตรภาพด้วยการเข้าใจผิด และข้อขัดแย้งระหว่างเพื่อน เพื่อเป็นการพิสูจน์ความแน่นแฟ้นและถาวรของมิตรภาพ

ตัวอย่างจาก แฮร์รี่ พอตเตอร์ กับศิลาอาถรรพ์ บทที่สิบหก ผ่านประตูกล หน้า 326 ผู้แต่งแสดงให้เห็นถึงมิตรภาพอันแน่นแฟ้น ทั้งรอน และเฮอริโมนี่ ไม่ยอมให้แฮร์รี่ พอตเตอร์ ต้องไปเผชิญกับอันตรายเพียงผู้เดียว ทั้ง 2 คนตามไปด้วยเพื่อช่วยเหลือเพื่อน

เขาจ้องมองดูเพื่อนด้วยดวงตาเป็นประกาย

“เธอพูดถูก แฮร์รี่” เฮอริโมนี่พูดเสียงเบา

“ฉันจะใช้ผ้าคลุมล่องหน” แฮร์รี่บอก “โชคดีที่ได้มันคืนมา”

“แต่จะคลุมเราสามคนได้ไหม” รอนสงสัย

“ทั้งสามคน --- เราสามคนหรือ”

“ไซลี นายคงไม่คิดว่าเราจะปล่อยให้นายไปคนเดียวหรอกนะ”

“ไซ” เฮอริโมนี่เสริมอย่างรวดเร็ว “เธอจะไปเอาศิลาได้ยังไงถ้าไม่มีเรา ฉันว่าฉันไปอ่านตำราดีกว่า เผื่อนจะมีอะไรเป็นประโยชน์บ้าง ...”

“แต่ถ้าเราถูกจับได้ เธอสองคนต้องถูกไล่ออกด้วยนะ”

“ไม่หrok ถ้าฉันช่วยได้ ” เฮอร์ไมนีตอบเสียงขรึมๆ “ฟลิตวิกแอบบอกฉันว่า ได้ร้อยสิบบเปอร์เซ็นต์จากข้อสอบของเขา พวกเขาไม่ได้ฉันออกหrokเมื่อฉันทำได้ดีขนาดนี้”

ความรัก มุ่งเน้นไปที่การนำเสนอความรักของผู้เป็นแม่ที่มีต่อลูก ความยิ่งใหญ่ของความรัก สามารถปกป้องลูกจากอำนาจที่ชั่วร้ายได้ แม้ผู้ที่ให้ความรักจะจบชีวิตแล้วก็ตาม สิ่งที่ตั้งอยู่คือพลังของความรักที่ผู้แต่งมุ่งให้อ่านได้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง และซาบซึ้ง

ตัวอย่างจากแฮร์รี่ พอตเตอร์กับศิลาอาถรรพ์ บทที่สิบเจ็ด ชายผู้มีสองหน้า หน้า 359 เป็นเหตุการณ์ที่ควีเรลล์ (คนชั่ว) ไม่สามารถถูกตัวแฮร์รี่ พอตเตอร์ ได้ เพราะแม่ของเขาได้ถ่ายทอดความรักเพื่อปกป้องเขาไว้ก่อนที่จะเสียชีวิต เป็นความรักที่ยิ่งใหญ่และบริสุทธิ์ ที่สิ่งชั่วร้ายไม่สามารถต้านทานได้

“แต่ทำไมควีเรลล์จึงจับตัวผมไม่ได้ล่ะครับ”

“แม่ของเธอตายเพื่อช่วยชีวิตเธอไว้ ถ้ามีสิ่งหนึ่งที่โวลเดอมอร์ต์ไม่เข้าใจ นั่นคือความรัก เขาไม่อาจรู้ซึ่งได้ว่าความรักที่มีพลังมากมายเช่นความรักของแม่ที่มีต่อเธอจะทิ้งร่องรอยเอาไว้ ไม่ใช่แผลเป็น ไม่ใช่ร่องรอยอะไรที่มองเห็น .... แต่เป็นความรักที่ลึกซึ้งยิ่งนัก แม้ผู้มอบความรักจะจากไปแล้ว แต่ความรักก็จะคอยคุ้มครองปกป้องรักษาเราตลอดไป ความรักอาบอิมอยู่ภายในผิวหนังของเธอ เพราะอย่างนี้ควีเรลล์ซึ่งเต็มไปด้วยความเกลียดชัง ความโลภ และความทะเยอทะยาน ยอมแบ่งจิตวิญญาณของเขากับโวลเดอมอร์ต์ จึงไม่สามารถแตะต้องเธอได้ มันเป็นการปัดรำาทรมาณที่จะสัมผัสคนที่ได้รับสิ่งที่พิเศษเช่นความรัก”

ัจธรรม หมายถึง ความเป็นจริงของโลก ความเป็นจริงของชีวิต สิ่งที่ดีควรจะเป็น สิ่งที่ดีควรจะต้องยอมรับ แก่นเรื่องแนวนี้มุ่งที่จะให้อ่านได้รับ ยอมรับ และทำความเข้าใจ เกี่ยวกับความเป็นจริงทั้งหลายที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะมผลต่อตัวเองหรือไม่ก็ตาม แต่เป็นความจริงที่ดีควรจะต้องรู้และเรียนรู้

ตัวอย่างจากแฮร์รี พอตเตอร์ กับศิลาอาถรรพ์ บทที่สิบเจ็ด ชายผู้มีสองหน้า หน้า 358 เป็นเหตุการณ์ที่ ดัมเบิลดอร์ (ผู้ใหญ่) ต้องการสอนให้แฮร์รี พอตเตอร์ (เด็ก) ได้เรียนรู้และเข้าใจในความจริงของมนุษย์ เช่น ความตาย และความโลภ

ดัมเบิลดอร์ยิ้มตอบสีหน้างุนงงของแฮร์รี

“สำหรับเด็กอย่างเธอ ฉันคิดว่าคงเป็นสิ่งเหลือเชื่อ แต่สำหรับนิโคลัสและเพอร์เนลก็เหมือนกับการเข้านอนหลังจากวันที่แสนยาวนานนั่นเอง แล้วอีกอย่างสำหรับจิตใจที่จัดระเบียบดีแล้ว ความตายก็เป็นการผจญภัยที่ยิ่งใหญ่อีกอย่างหนึ่งเท่านั้น เธอรู้ไหม ศิลาอาถรรพ์ไม่ใช่สิ่งวิเศษที่แท้จริงหรอก การมีเงินมากหรือมีชีวิตยาวนานเท่าที่ต้องการนะรี! นั่นเป็นสองสิ่งที่มนุษย์ลวณใหญ่ต้องการมีมากกว่าสิ่งอื่น – แต่ปัญหาก็คือมนุษย์มักมีความสามารถพิเศษในการต้องการสิ่งที่แย่ที่สุดให้ตัวเองเสมอ”

จริยธรรมและคุณธรรม (นิตยา ชูโต, 2540) หมายถึง ความประพฤติ การปฏิบัติ ซึ่งเป็นปกติวิสัยของบุคคล ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความถูกต้อง ผิดชอบ ชีวิตในการกระทำด้วยความสมัครใจของตัวเอง

ตัวอย่างจากแฮร์รี พอตเตอร์ กับถ้วยอัคนี บทที่ยี่สิบหก ภารกิจที่สอง หน้า 566 แสดงให้เห็นว่า แฮร์รี พอตเตอร์ ไม่ยอมทิ้งเฮอร์ไมนี่ไว้ เพราะกลัวเพื่อนจะเสียชีวิต ทั้งๆ ที่ตัวเองสามารถช่วยรอน แล้วรีบไปรับชัยชนะจากการแข่งขันก็ได้ แต่ไม่ทำ เพราะเป็นห่วงเพื่อน

แฮร์รี มองไปรอบๆ ไม่มีวีแววของตัวแทนคนอื่นๆ พวกนั้นไปทำอะไรอยู่ที่ไหนกันนะ ทำไม่ถึงไม่รีบมา เขาหันกลับไปมองเฮอร์ไมนี่และยกหินมีคมขึ้นมาก้อนหนึ่งก่อนจะเริ่มปั้นเชือกที่มัดเธออยู่ด้วย –

ทันทีที่ทันใดนั้น มือสีเทาแข็งแรงหลายคู่ก็คว้าเขาไว้ ชาวเงือกจำนวนหกคนกำลังดึงเขาออกมาห่างจากเฮอร์ไมนี่ พลังสายศรียะที่มีมมสีเขียวและหัวเราะ

“เธอเอาตัวประกันของเธอไป” หนึ่งในจำนวนนั้นบอก “ทั้งคนอื่นๆ ไว้...”

“ไม่มีทาง!” แฮร์รีพูดอย่างรุนแรง โฟงอากาศขนาดยักษ์พุ่งออกมาจากปาก

“ภารกิจของเธอคือนำเพื่อนของเธอกลับไป... ทั้งคนอื่นๆ ไว้...”

“เธอเป็นเพื่อนของผมด้วย!” แฮร์รีแผดเสียง พลังฝีมือไปที่เฮอร์ไมนี่ โฟงอากาศสีเงินขนาดใหญ่พุ่งออกมาจากริมฝีปากของเขา “แล้วผมไม่ต้องการให้คนอื่นๆ ตายด้วย”

2. โครงเรื่อง (Plots)

โครงเรื่อง คือ การกำหนดหรือวางแผนอย่างคร่าวๆ ของเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง ไปแต่ละขั้นตอนจากเหตุการณ์หนึ่งไปสู่เหตุการณ์หนึ่ง จะให้เรื่องดำเนินไปอย่างไร ส่งผลสะท้อนจนเกิดปัญหา และนำไปสู่การคลี่คลายปัญหาอย่างไร ในตอนจบ โครงเรื่องจะร้อยเหตุการณ์ทั้งหลายให้เป็นไปตามลำดับ และต้องพัฒนาไปในทางที่มีความสัมพันธ์แบบมีเหตุมีผล ระหว่างเหตุการณ์ต่อเหตุการณ์ ระหว่างตัวละครต่อตัวละคร และที่สำคัญที่สุด คือ จะต้องสอดคล้องกับแก่นของเรื่อง

ในโครงเรื่องจะมีข้อขัดแย้งหรือปัญหาผูกเป็นปมชวนให้ผู้อ่านจนแล้วก็อยากรู้ต่อไปว่าเรื่องจะเป็นอย่างไร จะเกิดอะไรขึ้น มีการดำเนินเรื่อง เพื่อชวนให้ผู้อ่านสนใจเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนถึงจุดสุดยอด (Climax) ของเรื่อง เรื่องก็จะคลี่คลายและอาจจบลงอย่างที่ผู้อ่านคาดไม่ถึงก็ได้

ลักษณะโครงเรื่องในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอลักษณะโครงเรื่องของแต่ละเล่ม เนื่องจากรรณกรรมแฮร์รี่ เป็นหนังสือชุด (Series) คือมีลักษณะของการดำเนินเรื่องจบในเล่ม แต่มีตัวละครหลักเป็นคนเดิมเป็นคนดำเนินเรื่องและเหตุการณ์ต่อเนื่องกันทุกเล่ม

โครงเรื่องหลักสำหรับวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ คือ เรื่องราวชีวิตของเด็กชายแฮร์รี่ พอตเตอร์ ที่เติบโตมาในครอบครัวของญาติผู้ใจร้ายและให้ความรังเกียจ ถูกรังแก การมีชีวิตอยู่ในโรงเรียนพ่อมด การเรียนหนังสือ การฝึกเวทมนตร์คาถา การค้นหา สัญญาอันอันตราย การต่อสู้ และรอดชีวิต

วรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ ทั้ง 4 เล่ม มีลักษณะของโครงเรื่องแต่ละเล่ม ดังนี้

เล่มที่ 1 แฮร์รี่ พอตเตอร์กับศิลาอาถรรพ์

โครงเรื่อง - ตลอดทั้งการดำเนินเรื่องใน 1 เล่ม คือ ระยะเวลา 1 ปี เริ่มต้นเป็นการนำเสนอความเป็นมาของแฮร์รี่ พอตเตอร์ เด็กน้อยกำพร้าพ่อและแม่ มีภูมิลำเนาที่นำส่งสารด้วยการเติบโตมากับการเลี้ยงดูของญาติทางแม่ ผู้ที่ให้แต่ความรังเกียจเขา และความจริงก็มาเปิดเผยในวันครบรอบวันเกิดครบ 11 ปี ว่าเขาเป็นทายาทของพ่อมด ได้รับการเชิญให้เข้าโรงเรียนพ่อมดที่มีชื่อเสียงชื่อฮอกวอตส์ ซึ่งที่แห่งนี้ เขาได้เจอกับมิตรแท้ ได้เรียนรู้เวทมนตร์คาถา ได้แสดงความสามารถและความกล้าหาญ บวกกับความเฉลียวฉลาด นอกจากนี้ยังได้รู้ความจริงเกี่ยวกับชาติกำเนิดมากขึ้น และรู้ว่ามิดดูล์ที่มีอำนาจมากต้องการเอาชีวิตเขา และยังมีเหตุการณ์ที่เขาและเพื่อนๆ ต้องเข้าไป

เกี่ยวข้อง ด้วยหลายสาเหตุ เช่น เหตุการณ์บังคับ ต้องการเปิดเผยคนชั่ว และที่สำคัญแต่ละเหตุการณ์ล้วนมีความเกี่ยวข้องกับตัวเขาทั้งสิ้น ในที่สุดแฮร์รี่ พอตเตอร์ ก็ได้เผชิญหน้ากับอันตรายที่สุดกับอำนาจมืด แต่ด้วยความกล้าหาญและความช่วยเหลือจากคนรอบข้าง ทำให้เขาปลอดภัย

เล่มที่ 2 แฮร์รี่ พอตเตอร์ กับห้องแห่งความลับ

โครงเรื่อง – แฮร์รี่ พอตเตอร์ อยู่ชั้นเรียนปีที่ 2 ในช่วงปิดเทอมเขาต้องกลับไปอยู่บ้านของญาติ เป็นชีวิตตอนต้นปีที่แสนน่าเบื่อ จากนั้นก็เป็นเหตุการณ์โรงเรียนเปิด การผจญภัยก็เริ่มขึ้นอีกครั้ง มีสัญญาณของอันตรายหลายๆ อย่างที่บอกว่าแฮร์รี่ พอตเตอร์จะมีภัย เขาเริ่มค้นหาเพื่อไขปัญหาคาใจโดยมีเพื่อนรักคอยช่วยเหลือตลอด จนได้รู้ความลับของ 'ห้องแห่งความลับ' สาเหตุแห่งการผจญภัยและการเผชิญหน้ากับศัตรู เขาได้รู้ความสามารถพิเศษของตัวเองมากขึ้น และเจอกับอันตรายคือศัตรูคนเดิม และเขาก็สามารถรอดพ้นมาได้

เล่มที่ 3 แฮร์รี่ พอตเตอร์ กับนักโทษแห่งอัศวิน

โครงเรื่อง - แฮร์รี่ พอตเตอร์ อยู่ชั้นเรียนปีที่ 3 เช่นเดิมในช่วงปิดเทอมเขาต้องกลับไปอยู่กับญาติ และกลับเข้าโรงเรียนตอนเปิดเทอม เหตุการณ์เข้มข้นขึ้น คนที่คิดว่าชั่วร้าย 'นักโทษแห่งอัศวิน' กลับกลายเป็นคนดี และกลายมาเป็นพ่อขุนหัวของแฮร์รี่ นอกจากนี้ยังมีคนร้ายอื่นๆ เปิดเผยตัวเองมากขึ้น แฮร์รี่และเพื่อนๆ ต้องผจญภัยต่างๆ นานา แต่ในที่สุดก็ปลอดภัย

เล่มที่ 4 แฮร์รี่ พอตเตอร์ กับถ้วยอัคนี

โครงเรื่อง – แฮร์รี่ พอตเตอร์ อยู่ชั้นปีที่ 4 เริ่มต้นด้วยช่วงปิดเทอมกับชีวิตที่บ้านของญาติ และการเปิดเทอม ปีนี้แฮร์รี่ ต้องเข้าแข่งขันกับพ่อมดจากโรงเรียนอื่นๆ เพื่อชิงถ้วยอัคนี เป็นการทดสอบความสามารถของพ่อมดจากที่ได้ร่ำเรียนมา และเป็นสาเหตุแห่งการเข้าใจผิดระหว่างเพื่อน ในระหว่างการแข่งขันแฮร์รี่ ได้แสดงความสามารถ และไหวพริบมากมายเพื่อให้ผ่านพ้นไปได้ตลอด ที่จริงแล้วเป็นแผนชั่วร้ายที่ทำให้แฮร์รี่ ต้องเข้าแข่งขัน เพื่อที่จะได้รอเอาชีวิตของแฮร์รี่ มีการตายเกิดขึ้น แต่แฮร์รี่ ปลอดภัย สุดท้ายเพื่อนก็เข้าใจในเพื่อนและอยู่ข้างกายกันตลอด

นอกจากนี้ โครงเรื่องของแต่ละเล่มยังสามารถแบ่งออกเป็น 3 ตอนหลักๆ เป็นกรอบที่เหมือนกันทั้ง 4 เล่ม ดังนี้

- **ตอนต้น (Beginning)**

เนื้อเรื่องจะเป็นการแนะนำตัวละคร ฉาก ปูพื้นข้อมูล และความเป็นมาของตัวละครเอกเพื่อให้ผู้อ่านได้ทำความเข้าใจ และใช้เป็นข้อมูลสำหรับติดตามเนื้อเรื่องในตอนต่อไป

- **ตอนกลาง (Middle)**

เนื้อเรื่องแสดงปัญหาที่ยุ้งยากมากขึ้น และกระทบไปยังส่วนอื่นๆ กล่าวคือ ตัวละครเอกเริ่มรู้ข้อมูลความเป็นมาที่แท้จริงของตัวเอง ได้พบมิตรภาพที่แน่นแฟ้น ได้พบผู้ช่วยและผู้ให้ ได้เข้าใกล้อันตราย เป็นที่มาของการผจญภัย

- **ตอนปลาย (Ending)**

เนื้อเรื่องแสดงจุดสุดยอดของปัญหาหรือจุดวิกฤตและการแก้ไขซึ่งจะคลี่คลายปัญหาที่ปรากฏในตอนกลาง เมื่อตัวละครเอกต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์อันน่าสะพรึงกลัวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ก็ต้องเผชิญหน้าด้วยความกล้าหาญ เด็ดเดี่ยว และยืนหยัดต่ออำนาจชั่วร้าย และใช้สติปัญญาแก้ปัญหา จนในที่สุดก็ปลอดภัย และยังได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวเองมากขึ้น ซึ่งจะมีความต่อเนื่องในเล่มต่อไป

นอกจากนี้ ในแต่ละตอนข้างต้น ผู้แต่งมีเทคนิคการเล่าที่เพิ่มความน่าสนใจให้แก่เรื่องได้อย่างดี เป็นลักษณะของการหักมุม ความขัดแย้ง ปมปัญหาต่างๆ เพื่อดึงความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามเรื่องต่อไป

การหักมุม เป็นการพลิกความเข้าใจของผู้อ่าน ปรากฏออกมาเป็นแบบ คนที่คิดว่า จะร้าย แต่กลายเป็นคนดี และคนที่คิดว่าเป็นคนดี กลับกลายเป็นคนร้าย ซึ่งผู้แต่งให้เหตุและผลได้อย่างน่าเชื่อถือได้ และเป็นความรู้สึกที่ถูกใจผู้อ่านได้มาก คือ การที่ผู้อ่านคาดเดาผิด มีผลทำให้ความสนใจมีมากขึ้น และมีความตั้งใจในการอ่านมากขึ้นเช่นกัน ผู้แต่งมุ่งสอนให้เด็กมีวิจรรณญาณในการมองและตัดสินคนอื่น ๆ อย่าด่วนสรุปอะไรง่าย ๆ โดยที่ไม่มีข้อมูลสนับสนุนความคตินั้นๆ

ตัวอย่างจากแฮร์รี่ พอตเตอร์กับศิลาอาถรรพ์ บทที่สิบเจ็ด ชายผู้มีสองหน้า หน้า 347 เป็นความเข้าใจผิดของแฮร์รี่ พอตเตอร์ ที่คิดว่าอาจารย์สเนป คือผู้ที่ต้องการเอาชีวิตของตัวเองในการแข่งขันควิดดิช และเป็นบุคคลที่น่าสงสัยสำหรับเหตุการณ์ร้ายๆ แต่ความจริงได้เปิดเผยเมื่อแฮร์รี่ฯ รู้ว่าอาจารย์ควีเรลล์ต่างหากที่เป็นคนทำ ซึ่งเขาไม่ใช่คนที่น่าสงสัยเลย กลับมีแต่ความน่าสงสัยเพราะเป็นคนพูดติดอ่าง ตกใจง่าย และออกจะซี้กั้ว

“แต่สเนปพยายามฆ่าผม!”

“ไม่ใช่เลย ไม่ใช่ ไม่ใช่ ฉันต่างหากที่พยายามฆ่าเธอ เพื่อนของเธอมีสเกรนเจอร์ซนฉันหัวคะมำโดยบังเอิญตอนที่วิ่งไปจุดไฟใส่สเนปที่เกมควิดดิช

แม่เด็กคนนั้นเลยทำให้ฉันต้องถอนสายตาดูจากเธอไปไง อีกเพียงแป๊บเดียว ฉันก็จะทำให้เธอหล่นจากไม้กวาดลงมาได้แล้ว ฉันคงทำได้สำเร็จไปก่อนหน้านั้นแล้ว ถ้า สเนปไม่ร้ายมนตร์แก้คำสาปแข่ง พยายามช่วยชีวิตเธอไว้

“สเนปพยายามช่วยชีวิตผมงั้นหรือ”

“ใช่” คิวเรลล์บอกเสียงเย็นๆ “เธอคิดว่าทำไมเขาถึงต้องการเป็นกรรมการตัดสินเกมควิดดิชเกมต่อมาของเธอล่ะ เขาพยายามให้แน่ใจว่าฉันจะไม่ทำอย่างงั้นอีกนะสิ ตลกดีนะ... ที่จริงเขาไม่ต้องกังวลเลย ฉันไม่กล้าทำอะไรหรอกถ้าดั้มเบิลดอร์จับตาอยู่ ครูทุกคนก็คิดแต่ว่าสเนปพยายามหยุดยั้งไม่ให้บ้านกริฟฟินดอร์ชนะ ก็เขาทำตัวให้ไม่เป็นที่นิยมเองนี่นะ... แล้วก็เสียเวลาเปล่า เพราะในที่สุดแล้ว ฉันก็จะฆ่าเธอคืนนี้แหละ”

ความขัดแย้ง ปรากฏออกมาแบบให้เพื่อนที่รักกันมากเข้าใจกันผิด ทำให้ผู้อ่านต้องติดตามเรื่องราวตลอดว่าผลจะเป็นอย่างไร เพื่อนจะเข้าใจกันได้หรือไม่ และอย่างไร และยังเมื่อผลออกมาว่ามีเหตุการณ์ทำให้กลับมาคืนดี และมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นขึ้น ผู้อ่านจะยังมีความสุขไปกับตัวละครด้วย ความขัดแย้งปรากฏ 2 แบบ คือ

- ความขัดแย้งระหว่าง ‘คนละพวก’ หมายถึง คน 2 คนที่มีลักษณะนิสัยแตกต่างกัน และเป็นศัตรูกันโดยบทบาท ลักษณะดังกล่าว คือ ระหว่าง แฮร์รี่ พอตเตอร์ (เด็ก) กับ ลอร์ดโวลเดอมอร์ต (ผู้ใหญ่)
- ความขัดแย้งระหว่าง ‘พวกเดียวกัน’ หมายถึง คน 2 คนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน มีมิตรภาพที่ดีต่อกัน แต่มีบางเรื่องที่ทำให้ขัดแย้งกัน ต้องทะเลาะกัน หรือมีเหตุให้เกิดความไม่เข้าใจกัน ลักษณะดังกล่าว คือ ระหว่างแฮร์รี่ พอตเตอร์ (เด็ก) กับ รอน วีสลีย์ (เด็ก) และระหว่างรอน วีสลีย์ (เด็ก) กับ เฮอร์ไมนี (เด็ก)

ความขัดแย้งทั้ง 2 ประเภท ต่างกันตรงที่ ประเภทแรก ไม่มีทางที่จะประสานเข้าหากันได้ เป็นขั้วที่ไม่มีทางปรับความเข้าใจกันได้ คือ ฝ่ายชั่วร้าย (ลอร์ดโวลเดอมอร์ต-ผู้ใหญ่) มีเป้าหมายที่จะเอาชีวิตฝ่ายดี (แฮร์รี่ พอตเตอร์-เด็ก) เป็นบทบาทที่ถูกกำหนดให้เห็นความแตกต่างระหว่าง 2 ฝ่าย ต่างจากความขัดแย้งประเภทที่สอง ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดมาจากความเข้าใจผิด เป็นเรื่องที่สามารถปรับความเข้าใจกันได้ เมื่อฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้รู้ความจริง เป็นบทบาทที่ต้องการให้เกิดและเห็นภาพความสัมพันธ์ของมิตรภาพที่อย่างไรเสียก็ไม่มีความขัดแย้งกันได้

ตัวอย่างจากแฮร์รี่ พอตเตอร์ กับนักโทษแห่งอัซคาบัน บทที่สิบสอง ผู้พิทักษ์ หน้า 303 เป็นเหตุการณ์ที่รอน โกรธแฮร์รี่โมนี่ เพราะคิดว่าแมวของเธอ ทำร้ายเจ้าหนูสเครปเปอร์ สัตว์เลี้ยงของรอน เหตุการณ์นี้ทำให้ทั้งสองไม่พูดกันหลายวัน

..... นักเรียนทั้งหมดในห้องนั่งเล่นรวมเพากันเงียบกริบ ต่างตะลึงมองด้วยความพรึ่นพริ้งไปยังทางเข้า มีเสียงฝีเท้าอันเร่งรีบดังขึ้น ดังขึ้น – และแล้วรอนก็กระโดดเข้ามาในห้อง ลากผ้าปูที่นอนมาด้วย

“ดูนี่!” เขาตะเบ็งเสียงดัง ก้าวสบๆ มาริโต๊ะของแฮร์รี่โมนี่ “ดูนี่!” รอนตะโกนพร้อมกับสะบัดผ้าปูที่นอนตรงหน้าเด็กหญิง

“รอน อะไร...”

“สแคบเบอร์! ดูสิ! สแคบเบอร์!”

แฮร์รี่โมนี่เอนตัวถอยห่างจากรอน ท่าทางงุนงงสงสัยเป็นที่สุด แฮร์รี่ ก้มลงมองดูผ้าปูที่นอนที่รอนถืออยู่ มีอะไรแดงๆ เปื้อนอยู่บนผ้า อะไรที่ดูน่าสยดสยองราวกับ-

“เลือด!” รอนตะโกนก้องไปในความเงียบงั้นนั้น “มันหายไปแล้ว! แล้วเธอรู้อะไรอยู่บนพื้น”

“ไม่ – ไม่รู้” แฮร์รี่โมนี่เสียงสั่น

รอนโยนอะไรอย่างหนึ่งลงบนกำแพงภาพชากรุ่นของแฮร์รี่โมนี่ เด็กหญิงกับแฮร์รี่ชะโงกตัวมาข้างหน้า ที่วางอยู่บนตัวอักษรประหลาดคือขนแมวสีส้มเส้นยาวหลายเส้น

ดูราวกับว่ามีมิตรภาพระหว่างรอนและแฮร์รี่โมนี่ได้ขาดสะบั้นลง ต่างฝ่ายต่างโกรธกันเสียจนกระทั่งแฮร์รี่มองไม่เห็นที่ทั้งสองจะคืนดีกันอย่างไร

ปมปัญหา เป็นจังหวะของการผูกเงื่อนปม และจังหวะในการคลี่คลาย ผู้แต่งปล่อยให้ตัวละครเอกได้ประสบกับปัญหาที่ละเอียดที่ละน้อย โดยที่ตัวละครเอกจะต้องใช้ความสามารถของตัวเองประติดประต่อเรื่องราว วิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ ด้วยความเฉลียวฉลาดและมีไหวพริบดี และในที่สุดก็สามารถเข้าใจและแก้ปัญหาได้

ตัวอย่างจากแฮร์รี่ พอตเตอร์กับห้องแห่งความลับ บทที่เจ็ด เลือดสีโคลนและเสียงกระซิบ หน้า 149 เป็นเหตุการณ์ที่แฮร์รี่ พอตเตอร์ ได้ยินเสียงประหลาด ที่คนรอบข้างเขาไม่มีใครได้ยินเลย และเป็นสิ่งที่สงสัยให้แก่เขามาก เพราะเขาได้ยินหลายครั้ง ซึ่งเป็นที่มีของปัญหาที่เขาจะต้องเจอต่อไป

แล้วเขาก็ได้ยินเสียงเสียงหนึ่งที่ไม่ใช่เสียงเทียนกำลังลุกไหม้ใกล้ดับหรือเสียงพลาหมของลือกฮาร์ตเรื่องแฟน ๆ ของเขา

เป็นเสียงที่ทำให้เย็นเยือกไปถึงไขสันหลัง เสียงที่เหมือนยาพิษเยียบเย็นที่จะปลิดชีวิตได้

“มา...มาหาฉัน...มาให้ฉันฉีกแก...มาให้ฉันแหะออกแก... มาให้ฉันฆ่าแก...”

แฮร์รีสะดุ้งเฮือก และทำหน้ามึนงงมองดอกไคแลคหยดเปื้อนลงบนชั้นถนนของเวอร์โรนิก้า สมิทลีย์”

“อะไรนะ” เขาพูดเสียงดัง

“ฉันรู้!” ลือกฮาร์ตบอก “หกเดือนแล้วที่หนังสือฉันติดอันดับขายดีที่สุด... ทำลายสถิติทั้งหมดเลยด้วย!”

“ไม่ใช่ซะ” แฮร์รี พูดอย่างหวาดกลัว “เสียงนั้น!”

“อะไรกัน” ลือกฮาร์ตทำหน้าง “เสียงอะไร”

“ก็เสียงนั้น – เสียงที่พูดว่า – อาจารย์ไม่ได้ยินหรือซะ”

ลือกฮาร์ตมองดูแฮร์รีอย่างพิศวง

“เธอพูดถึงอะไร แฮร์รี เธอคงง่วงนอนละสิ ตายละ—ดูเวลาสิ! เราทำงานเกือบสี่ชั่วโมงแล้ว ฉันแทบไม่เชื่อ – เวลาผ่านไปเร็วจริงๆ”

แฮร์รี ไม่ตอบ เขาเงยหูฟังเสียงอีก แต่ไม่มีเสียงอะไรอื่นนอกจากเสียงของลือกฮาร์ตบอกแฮร์รีว่าสมควรคิดว่าจะได้ทำงานดี ๆ แบบนี้ทุกครั้งที่ถูกกับบริเวณหอรกนะ แฮร์รีรู้สึกงุนงงเมื่อออกจากห้องไป

จากรายละเอียดของโครงเรื่องที่ทำการวิเคราะห์มาทั้งหมด สามารถสรุปให้เห็นความจับใจได้ว่า เหตุการณ์หรือการกระทำไม่ว่าจะเป็นการผจญภัยที่อันตรายที่สุด การเผชิญหน้ากับสิ่งชั่วร้ายที่สุด ความขัดแย้ง การมีไหวพริบ ความฉลาดเฉลียว ฯลฯ ล้วนแล้วแต่เป็นบทบาทสำคัญสำหรับตัวละครที่เป็นเด็ก เด็กในเรื่องจะได้เผชิญหน้ากับเหตุการณ์ที่มากมายและหลากหลาย ทำให้ได้แสดงความสามารถที่รอบด้าน โดยที่ทุกอย่างมาจากการผสมผสานของลักษณะของโครงเรื่องทั้งหมดเข้าด้วยกันอย่างกลมกลืนและโดดเด่นจนผู้อ่านไม่สามารถคาดเดาการดำเนินเรื่องต่อไปได้ หรือถึงแม้จะเดาได้ แต่ก็อาจผิดพลาดได้เช่นกัน และนั่นจะยิ่งเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านมีความสนใจที่จะติดตามเรื่องต่อไป

3. ตัวละคร (Character)

เนื่องจากกลุ่มผู้อ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ จัดอยู่ในกลุ่มเด็กเป็นส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 90.7 จากจำนวนประชากรจดหมายจากผู้อ่านทั้งหมดจำนวน 601 ฉบับ ผู้วิจัยพบว่าผู้แต่งวรรณกรรมแฮร์รี่ กำหนดให้ตัวละครหลักหรือตัวละครเอกของเรื่อง เป็นเด็กผู้ชาย ซึ่งเริ่มต้นเรื่องราวที่อายุ 11 ปี รวมทั้งเพื่อนสนิทที่มีลักษณะเป็นผู้ช่วยพระเอก เป็นเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงในวัยเดียวกัน เรียกได้ว่าเป็นวัยเดียวกันกับผู้อ่านส่วนใหญ่ และเป็นองค์ประกอบหลักที่มีส่วนทำให้ผู้อ่านที่อยู่ในวัยเด็กชื่นชอบมาก

สำหรับประเภทของตัวละครที่ปรากฏในวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท

- ◆ ตัวเอก
- ◆ ผู้ร้าย
- ◆ ผู้ช่วยหรือผู้ให้
- ◆ ตัวประกอบ

แต่ละประเภทมีรายละเอียดที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

- ◆ ตัวเอก

ตัวละครเอก ถูกกำหนดให้เป็นเด็กผู้ชาย อายุ 11 ปี ผู้ที่มีประวัติความเป็นมาทั้งน่ากลัว น่าสนใจ และน่าประทับใจ พ่อของเขา คือ พ่อมด ผู้เก่งกล้า ฉลาดเฉลียว ส่วนแม่เป็น คนธรรมดา ที่ร่ำเรียนวิชาพ่อมด เวทมนตร์คาถา เป็นผู้ที่มีความรักให้แก่ลูก คือ แฮร์รี่ พอตเตอร์ จนตัวเองจบชีวิต โดยใช้ความรักปกป้องลูกจากอันตรายและความชั่วร้าย

เนื่องจาก แฮร์รี่ พอตเตอร์ เป็นตัวเอกและเป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญของการเล่าเรื่องในวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ สังเกตได้จากชื่อของวรรณกรรม คือ “แฮร์รี่ พอตเตอร์กับศิลาอาถรรพ์” ประการหนึ่ง และตัวละครเอกชื่อ “แฮร์รี่ พอตเตอร์” ประกอบกับเนื้อเรื่องก็เป็นเรื่องราวที่ล้วนแต่เกี่ยวข้องกับ “แฮร์รี่ พอตเตอร์” ทั้งสิ้น ผู้วิจัยจึงให้ความสนใจวิเคราะห์ตัวละครที่ชื่อ “แฮร์รี่ พอตเตอร์” เป็นพิเศษ อาศัยแนวคิดของ กาญจนา แก้วเทพ (2542) พบว่าคุณลักษณะของตัวเอก มีการผสมผสานของฮีโร่ 3 แบบ ดังนี้

- Seeking hero กล่าวคือ “แฮร์รี่ พอตเตอร์” ต้องทำหน้าที่ค้นหาบางสิ่งบางอย่าง เพื่อคลี่คลายปมปัญหาที่ค้างคาใจ
- Victimed hero กล่าวคือ “แฮร์รี่ พอตเตอร์” มักถูกโดนกลั่นแกล้งเสมอ ไม่ว่าจะจากญาติหรือเพื่อนที่โรงเรียน ทำให้ชีวิตเลี้ยวหนึ่งเป็นเด็กที่น่าสงสารมาก
- Righteous hero กล่าวคือ “แฮร์รี่ พอตเตอร์” เป็นเด็กที่มีคุณธรรม ตั้งมั่นในความดี มีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์

ตัวละครเอก นับเป็นตัวละครที่มีความสำคัญมากที่สุด กล่าวคือ การสร้างตัวละครสำหรับให้เด็กอ่าน ตัวละครเอกที่มีชีวิตในวัยเด็กที่น่าสงสาร แต่ด้วยความอดทน กล้าหาญ มีคุณธรรม สามารถพิสูจน์ให้คนอื่น ๆ เห็นจนกลายเป็นคนเก่ง คนกล้า เป็นสิ่งที่จะช่วยจรรโลงเด็กผู้อ่านให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ อยากเก่ง อยากทำตาม อยากเป็นอย่างตัวละครบ้าง เมื่อเปรียบเทียบกับแฮร์รี่ พอตเตอร์ เด็กชายผู้มีชีวิตที่ไม่ค่อยมีความสุขในวัยเด็ก และแล้วเขาก็สามารถพิสูจน์ตัวเองให้คนรอบข้างเห็นถึงความกล้าหาญ ความรักเพื่อน และคุณธรรมที่มีอยู่ในตัว สิ่งต่างๆ ที่ประกอบเป็นตัวละครตัวนี้ น่าจะเป็นแบบอย่าง หรือให้เด็กเอาอย่างได้ อย่างน้อยที่สุด จากเด็กกรำพราห์ กลายมาเป็นผู้ที่มีชื่อเสียง คงจะเป็นสิ่งที่สร้างขวัญและกำลังใจสำหรับเด็กผู้อ่านที่ตกอยู่ในสภาวะการณ์แบบเดียวกันได้ เพื่อให้เด็กมีกำลังใจในการมีชีวิตอยู่

◆ ผู้ร้าย

ผู้ร้าย ถูกกำหนดให้ปรากฏอยู่ในวัยเด็กและผู้ใหญ่ ดังนี้

วัยเด็ก คือ เด็กที่เรียนอยู่ระดับเดียวกัน แต่มีนิสัยเกร่ คุ้ยโว่ใจอวด สอพลอ มักชอบหาเรื่องแฮร์รี่ พอตเตอร์และเพื่อนๆเสมอ เป็นลักษณะที่ตรงกันข้ามกับตัวเอง

ผู้ใหญ่ มีสองประเภท คือ 1) พ่อแม่ผู้ที่ฝึกฝนในอำนาจมืดต้องการเอาชีวิตตัวเองให้ได้ และ 2) อาจารย์ประจำโรงเรียนพ่อมด ผู้รังเกียจตัวเอง

◆ ผู้ช่วยหรือผู้ให้

ผู้ช่วยหรือผู้ให้ ถูกกำหนดให้ปรากฏอยู่ทั้งในวัยเด็กและผู้ใหญ่ ดังนี้

วัยเด็ก คือ เพื่อนๆ ที่โรงเรียนพ่อมด คอยให้การช่วยเหลือ ให้กำลังใจ ปรากฏทั้งเป็นเด็กผู้ชาย และเด็กผู้หญิง

ผู้ใหญ่ มีสองประเภท 1) อาจารย์และเจ้าหน้าที่ประจำโรงเรียน 2) เพื่อนๆ ของพ่อและแม่

ตัวอย่าง จากแฮร์รี พอตเตอร์ กับศิลาอาถรรพ์ บทที่สี่ ผู้รักษาภูมูแจ หน้า 63 ผู้ช่วย 'แฮกริด' แนะนำตัวกับแฮร์รี พอตเตอร์ เป็นครั้งแรก และเป็นผู้เปิดเผยความจริงเกี่ยวกับชีวิตบางส่วนให้แฮร์รีรู้

โครม!

ประตูถูกกระแทกอย่างแรงจนบานประตูหลุดหิวออกมาจากบานพับ หล่นโครมลงบนพื้นเสียงดังสนั่นหวั่นไหวจนหูแทบแตก

ชายร่างยักษ์ยืนอยู่ที่ช่องประตู ผมยาวรุงรังเหมือนขนแมงคอตตัวและเคราพันกันยุ่งปิดใบหน้าของเขาเกือบมิด แต่กระนั้นก็ยังมองเห็นดวงตาที่เป็นมันขลบล้ำคล้ายตัวด้วงสีดำอยู่ใต้ความรุงรังนั้น

ยักษ์ใหญ่เบียดตัวเข้ามาในกระท่อม เขาต้องก้มตัวลงเพื่อให้หัวของเขาแค่ระเิดาน เขาก็มลงยกบานประตูขึ้นมาปิดกลับไปช่องประตูตามเดิมอย่างง่ายดาย เสียงพายุภายนอกเบาลงไปบ้างเล็กน้อย แล้วเขาก็หันมามองทุกคนในห้อง

“ช่วยขนน้ำซาให้เราถ้วยหนึ่งสิ ได้มะ เดินทางมานี้ไม่ง่ายเลยนา”

เขาก้าววาวๆ ไปที่เก้าอี้ยาวที่ต้นลิ้นงัดตัวแข็งที่อดด้วยความกลัว

“เก็บหน่อย ไอ้หมูตอน” ชายแปลกหน้าสั่ง

ดัดลิ้นร้องจ๊าก แล้ววิ่งหนีไปซ่อนอยู่หลังแม่ ซึ่งยืนตัวงอด้วยความหวาดกลัวอยู่ข้างหลังลุงเวอร์นอน

“แล้วนี่ก็แฮร์รีสินะ”

แฮร์รีเงยหน้าขึ้นมองดูใบหน้าคร่ำคร่าที่เห็นเป็นเงาร่างๆ และเห็นว่าตาสีดำสนิทนั้นส่งประกายยิ้มมาให้

“หนสุดท้ายที่เห็นยังแบเบาะอยู่เลย” ยักษ์ใหญ่บอก “เหมือนพ่อนะ แต่ตาเหมือนแม่”

ลุงเวอร์นอนทำเสียงพิกลๆ เหมือนเสียงซูดอะไรบางอย่าง

“ผมขอสั่งให้คุณออกไปเดี๋ยวนี้นะครับ” เขาบอก “คุณกำลังบุกรุกเข้ามา”

“เฮ้ย หุบปากน่า เดอร์สลีย์ ไอ้เบ๊อก” ชายร่างยักษ์ตอบ เขาเอื้อมมือข้ามพนักเก้าอี้ยาว กระชากปืนไรเฟิลจากมือลุงเวอร์นอน แล้วออดูมันเป็นปมอย่างง่ายดายราวกับว่าเป็นทำด้วยยาง ก่อนจะโยนไปที่มุมห้อง

ลุงเวอร์นอนทำเสียงพิกลๆ อีกหน คราวนี้เหมือนเสียงหนูถูกเหยียบ

“เออล่ะ—แฮร์รี่” ยักษ์ใหญ่หันหลังให้พวกเดอร์สลีย์ “สุขสันต์วันเกิดมีของขวัญให้ด้วย ฉันทิ้งทิมันไปหน่อย แต่มันยังอร่อยใช้ได้”

ลักษณะของผู้ให้ที่ปรากฏในวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ผู้ให้ที่ไม่เปิดเผยตัวตน และผู้ให้ที่เปิดเผยตัวตน ดังนี้

ผู้ให้ที่ไม่เปิดเผยตัวตน หมายถึงผู้ที่ให้ความช่วยเหลือโดยที่ไม่เปิดเผยตัวเอง เช่น ส่งของขวัญให้ ส่งข้อความ

จากแฮร์รี่ พอตเตอร์ กับศิลาอาถรรพ์ บทที่สิบสอง กระจกเงาแห่งแอริแซค หน้า 244 ผู้ให้ของขวัญพิเศษมาให้แฮร์รี่ พอตเตอร์ เพื่อเป็นของขวัญวันคริสต์มาส โดยลักษณะของผู้ให้จะไม่ได้ออกว่าตัวเองเป็นใคร ซึ่งของขวัญที่ได้รับนั้นมีประโยชน์และช่วยแฮร์รี่ฯ อย่างมาก ลักษณะเช่นนี้ผู้อ่านจะได้ลึ้นไปกับตัวละคร และเพิ่มความอยากรู้อยากเห็นความจริง

แฮร์รี่ หยิบผ้าสีเงินที่เป็นมันวาวขึ้นมาจากพื้น มันให้สัมผัสที่แปลกมาราวกับว่าเอาน้ำมาถักทอให้เป็นผืน

“นี่คือผ้าคลุมล่องหน” รอนบอก สีหน้าฉายแววชื่นชม “ฉันแน่ใจว่าใช้ล่ะ--
-- ลองห่มสิ”

แฮร์รี่เหวี่ยงผ้าคลุมตัวเขา รอนส่งเสียงร้อง

“ใช่จริงๆ ! กัมลงดูสิ!”

แฮร์รี่กัมลงดูที่เท้า แต่มันหายไปแล้ว เขาถลาไปที่กระจก แน่เสียยิ่งกว่าแน่ว่าเงาสะท้อนของเขาที่มองกลับมากมีแต่เฉพาะส่วนหัวที่ลอยอยู่กลางอากาศ ท่อนตัวนั้นมองไม่เห็น เขาดึงผ้าคลุมขึ้นไปปิดหัวด้วย คราวนี้เงาของเขาในกระจกหายไปทั้งหมด

“มีจดหมายติดมาด้วย” รอนบอกทันที “หล่นมาจากผ้าแน่ะ”

แฮร์รี่ดึงผ้าคลุมออกแล้วคว้าจดหมายไว้ จดหมายเขียนด้วยลายมือตัวเล็กๆ ผอมๆ ที่เขาไม่คุ้นตามาก่อน มีใจความว่า

พ่อของเธอทิ้งของนี้ไว้กับฉันก่อนเขาตาย
ถึงเวลาที่จะส่งคืนให้เธอแล้ว ไซให้ดี
ขอให้เธอมีความสุขมาก ๆ ในวันคริสต์มาส

ไม่มีลายเซ็น แฮร์รี่ จ้องมองดูจดหมาย .....

ผู้ให้ที่เปิดเผยตัวตน หมายถึงผู้ที่ให้ความช่วยเหลือโดยเปิดเผยตัวเองว่าเป็นใคร

ตัวอย่างจากแฮร์รี พอตเตอร์ กับศิลาอาถรรพ์ บทที่สิบ ฮัลโลวีน หน้า 2000 ผู้ให้ส่งไม้กวาดรุ่นที่ดีที่สุดมาให้แฮร์รี พอตเตอร์ เพื่อใช้เป็นพาหนะสำหรับการเล่นควิดดิช ผู้ให้ในลักษณะนี้บอกว่าตัวเองเป็นใคร แต่การให้นั้นขอให้เป็นความลับ คือไม่ต้องการให้คนอื่นรู้ เนื่องจากการปฏิบัติต่อแฮร์รี เพียงคนเดียว

แฮร์รีฉีกซองจดหมายก่อน และนับว่าโชคดี เพราะในจดหมายเขียนว่า

อย่าเปิดห่อที่โต๊ะอาหาร

ในนั้นมีไม้กวาดนิมบัสสองพันด้ามใหม่ของเธอ แต่ฉันไม่
อยากให้เด็กคนอื่น ๆ รู้ว่าเธอได้ไม้กวาด ไม่อย่างนั้นพวกเขา
จะขอบ้าง โอลิเวอร์ วูดจะพบเธอคืนนี้ที่สนามควิดดิชหนึ่ง
ทุ่มตรงเพื่อฝึกซ้อมครั้งแรก

ศาสตราจารย์ มักกอนนากัล

◆ ตัวประกอบ

ผู้วิจัย หมายถึง ตัวละครที่ไม่จัดอยู่ในสามประเภทข้างต้น เป็นตัวละครที่ช่วยเสริมเรื่องให้มีความเข้มข้นขึ้น มีทั้งปรากฏอยู่จนจบเรื่อง และหรือมีบทบาทแค่บางส่วนของเรื่องเท่านั้น

ตัวอย่างของตัวละครที่ช่วยเสริมเรื่อง จากแฮร์รี พอตเตอร์ กับห้องแห่งความลับ บทที่สอง คำเตือนของด็อบบี้ หน้า 25 ‘ด็อบบี้’ เป็นสัตว์ที่พูดได้ และมีท่าทางประหม่า พูดตลกๆ ซอบทำท่าทางประหลาด และตลก ทำให้ผู้อ่านรู้สึกสนุก

สัตว์ประหลาดตัวนั้นเลื่อนไถลลงจากเตียง และก้มลงโค้งคำนับต่ำจน
ปลายจมูกยาวๆ ของมันแตะพรม แฮร์รีสังเกตเห็นว่ามันสวมสิ่งที่อยู่เหมือนปลอกหมอน
เก่าๆ ที่เจาะช่องไว้สำหรับสอดแขนและขา

“เอ่อ – สวัสดี” แฮร์รีเอ่ยขึ้นอย่างหวาดๆ

“แฮร์รี พอตเตอร์!” สัตว์นั้นตอบกลับมาด้วยเสียงแหลมสูง แฮร์รี แนใจว่า
เสียงนั้นต้องดังไปถึงข้างล่าง “ตั้งนานแล้วครับที่ด็อบบี้อยากพบคุณ ... เป็นเกียรติ
อย่างสูง...”

นอกจากนี้ ผู้วิจัยทำการสรุปบทบาทของตัวละครในวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ ดังนี้

ตารางที่ 11 บทบาทของตัวละครในวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์

บทบาท	ตัวละคร	วัย
ตัวเอก	แฮร์รี่ พอตเตอร์	เด็ก
ผู้ร้าย	ลอร์ดโวลเดอมอร์ (คุณก็รู้ว่าใคร) เดรกโก มัลฟอย	ผู้ใหญ่ เด็ก
ผู้ช่วย	โรนัลด์ วีสลีย์ (รอน) แฮร์มีนี่ เกรนเจอร์ แฮกริด	เด็ก เด็ก ผู้ใหญ่
ผู้ให้	ศาสตราจารย์ดัมเบิลดอร์ ศาสตราจารย์มักกอนนากัล ซีเรียส แบล็ค	ผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่
ตัวประกอบ	เนวิลล์ ลองบัตท่อม แฮ็ดวิก เอลฟี ผีประจำบ้าน รูปภาพสตรีอ้วน ครอบครัวดัดลีย์ อาจารย์สอนวิชาต่างๆ ของฮอกวอตส์ มักเกิ้ล ฯลฯ	เด็ก สัตว์ สัตว์ ผี ผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่และเด็ก ผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่และเด็ก

จากตารางข้างต้น สามารถอธิบายได้ 2 ประเด็น คือ

1. ผู้แต่งสร้างตัวละครให้มีความหลากหลาย คือ มีทั้ง เด็ก ผู้ใหญ่ สัตว์ และผี โดยแต่ละตัวละครผู้แต่งกำหนดบทบาทที่มีเอกลักษณ์ของตัวเอง เพื่อให้ผู้อ่านไม่สับสน ผู้วิจัยแบ่งออกลักษณะเด่นของตัวละครออกเป็น 2 วัย คือ วัยเด็ก และวัยผู้ใหญ่ และเลือกที่จะนำเสนอเฉพาะตัวละครหลัก ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินเรื่องตลอด มีลักษณะแตกต่างกันดังนี้

วัยเด็ก

ชื่อ	ลักษณะนิสัย
แฮร์รี พอตเตอร์	เริ่มต้นเป็นเด็กท่าทางอ่อนแอ ขี้โรค ผอม ถูกรังแกบ่อยๆ พอเริ่มรู้ประวัติของตัวเอง จึงได้แสดงออกถึงความกล้าหาญ อดทน ฉลาด มีไหวพริบดี มีน้ำใจ บางครั้งก็ไม่ตั้งใจเรียน และทำผิดกฎของโรงเรียน
โรนัลด์ วีสลีย์ (รอน)	มีน้ำใจ รักเพื่อน มีไหวพริบดี ช่วยแก้ปัญหาและอยู่ข้างแฮร์รี พอตเตอร์
เฮอร์ไมนี เกรนเจอร์	ขยัน ชอบอ่านหนังสือ ชอบเข้าห้องสมุด ฉลาด มีไหวพริบ และคอยช่วยเหลือแฮร์รี พอตเตอร์
เดรกโก มัลฝอย	เกเร วางท่า สอพลอ คุยโวโอ้อวด ชอบหาเรื่องแฮร์รี พอตเตอร์

วัยผู้ใหญ่

ชื่อ	ลักษณะนิสัย
ศาสตราจารย์ดัมเบิลดอร์	สุชุม รอบครอบ เก่งในเวทมนตร์ คอยช่วยเหลือแฮร์รี พอตเตอร์ ทั่วๆ
ศาสตราจารย์สเนป	ลึกลับ ไม่ชอบแฮร์รี พอตเตอร์ ชอบหาเรื่องแฮร์รี ตลอด
ศาสตราจารย์มกกอนนากัล	ดู เจ้าระเบียบ เข้มงวด
ลอร์ดโวลเดอมอร์ต	เลวร้ายที่สุด ผักไฟอำนาจมืด โหดเหี้ยม เป็นศัตรูตัวฉกาจของแฮร์รี พอตเตอร์
เจมส์ + ลิลลี่ พอตเตอร์	พ่อและแม่ของแฮร์รี พอตเตอร์ เป็นพ่อแม่แม่ที่เก่งกล้าหาญ รักลูกมาก มีชื่อเสียงระบุอยู่ในประวัติศาสตร์ของพ่อมด

ตามที่กล่าวมาแล้วว่า เด็กจะชอบอ่านเรื่องที่มีตัวละครอยู่ในวัยเดียวกับผู้อ่าน โดยที่จะต้อง มีผู้ใหญ่เป็นผู้คอยให้การช่วยเหลือ นั้น สอดรับกับลักษณะของเนื้อเรื่องในวรรณกรรมแฮร์รี พอตเตอร์ เป็นอย่างดี เพราะ ตัวละครหลักที่ดำเนินเรื่องราว ไม่ว่าจะเป็นการผจญภัย ความสนุกสนาน ความตื่นเต้น ความเศร้า ความผิดหวัง เป็นต้น ล้วนแล้วแต่กำหนดให้เกิดขึ้นกับเด็กทั้งสิ้น โดยที่ผู้ใหญ่จะถูกกำหนดให้เป็นทั้งผู้ให้การสนับสนุน ผู้ช่วย ผู้ร้าย ผู้อาฆาตพยายาบาท เป็นผู้คอยคลี่คลายปัญหา เป็นต้น

2. สร้างตัวละครที่มีชีวิตชีวา (round) และตัวละครที่ไม่มีชีวิตชีวา (flat)

การศึกษาลักษณะของตัวละครที่มุ่งให้เห็นพัฒนาการ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ การเลียนแบบ และให้ความรู้สึกว่ามีลักษณะของเรื่องราวที่เคลื่อนไหวไปเรื่อยๆ มีความน่าสนใจดังนี้

ตัวละครวัยเด็ก เป็นตัวละครที่เห็นได้ชัดเจนว่ามีพัฒนาการ มีชีวิตชีวา (round) หมายถึง เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี และสร้างสีสันให้กับเรื่อง เช่น

- แฮร์รี่ พอตเตอร์ สามารถพัฒนาจากเด็กกำพร้าที่น่าสงสาร กลายมาเป็นพ่อมดน้อยผู้กล้าหาญ เจลีย์วอลลาด มีไหวพริบ
- เฮอร์ไมนี แม่มดน้อยเพื่อนรักของแฮร์รี่ พอตเตอร์ จากเด็ก (มนุษย์) ธรรมดา กลายมาเป็นแม่มด ที่แสนฉลาด มีไหวพริบ ชอบการค้นคว้า ชอบการเรียนรู้
- รอน พ่อมดน้อยเพื่อนรักของแฮร์รี่ พอตเตอร์ มีนิสัยขี้เล่น ตลก ได้แสดงความสามารถในการเล่นหมากรุกในการผจญภัย และเสียสละตัวเองเพื่อให้เพื่อนผ่านไปด้านต่อไป
- เนวิลล์ พ่อมดน้อยผู้ขี้ขลาด และอ่อนแอ แต่ได้แสดงความกล้าหาญที่น่ายกย่อง โดยการขัดขวางเพื่อนของตัวเองไม่ให้ทำผิดกฎระเบียบ

ส่วนตัวละครวัยผู้ใหญ่ เป็นตัวละครที่มีการดำเนินไปอย่างราบเรียบ ไม่มีชีวิตชีวา (Flat) ไม่มีลักษณะของการมีพัฒนาการ กล่าวคือ ความสามารถเหมือนเดิมและบทบาทเหมือนเดิมตลอด เช่น

- ดัมเบิลดอร์ ยังคงแสดงบทบาทของผู้ช่วย คอยให้การช่วยเหลือแฮร์รี่ พอตเตอร์
- แฮกริด ผู้ดูแลสัตว์ นิสัยใจคอ และความสามารถคงเดิม และบางครั้งยังทำเรื่องวุ่นวายให้แก่เด็ก
- นายเคอร์สลิย์ ลูกของแฮร์รี่ พอตเตอร์ ผู้ใจร้าย และรังเกียจแฮร์รี่ ไม่ว่าจะด้วยสาเหตุใดก็ตาม ก็ไม่เคยคิดว่าแฮร์รี่ เป็นเด็กดีเลย

เนื่องจากเป็นวรรณกรรมที่มุ่งเสนอเรื่องราวชีวิตของเด็ก ฉะนั้นจึงเห็นได้ว่าความโดดเด่นอยู่ที่ตัวละครเด็ก คือเป็นผู้ที่มีบทบาทมากที่สุด ฉะนั้น จึงมีพัฒนาการและบทบาทที่เคลื่อนไหวตลอด มีชีวิตชีวา และสร้างสีสันให้กับเรื่อง โดยเฉพาะตัวละครเอกเป็นวัยเดียวกับผู้

อ่าน เด็กผู้อ่านย่อมจะนึกเอาตัวเองเป็นพระเอก เป็นคนเก่งชวนให้เลียนแบบได้ดี และที่สำคัญถ้าตัวละครนั้นแสดงออกในลักษณะที่ดี ก็ถือได้ว่าเด็กผู้อ่านได้รับและปฏิบัติดีไปด้วย

4. เนื้อหาและรูปแบบการเขียน

เนื้อหาของวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ ถูกถ่ายทอดออกมาในลักษณะของความสนุก ความประทับใจ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

4.1 เนื้อหาผสมกันระหว่างความจริง (reality) กับจินตนาการ (fantasy)

ความจริง หมายถึง สิ่งที่เด็กผู้อ่านรู้จักในชีวิตจริง เคยเห็น เคยใช้ เป็นต้น ส่วนจินตนาการ คือเรื่องที่สร้างขึ้นใหม่ ไม่มีในชีวิตจริง เด็กไม่เคยเห็นมาก่อน ลักษณะของการผสมกัน หมายความว่า สิ่งๆหนึ่งมีความเป็นจริงครึ่งหนึ่งและอีกครึ่งหนึ่งเป็นจินตนาการ ลักษณะดังกล่าว ปรากฏออกมาในรูปของต่างๆ ดังนี้

- อาหารและขนม
- สัตว์
- เวทมนตร์คาถา
- ของวิเศษ
- ผี

ผู้วิจัยอธิบายเพิ่มเติม เพื่อให้เห็นความน่าสนใจที่แฝงอยู่ คือ

อาหารหรือขนม เช่น ในเรื่องจะมีลูกอมที่เรียกว่า 'ลูกอมครบทุกรส' ในชีวิตจริงนั้นเด็กๆ เคยกินลูกอม มีไม่กี่รส แต่จะไม่มีรสที่แปลกอย่างในวรรณกรรมแฮร์รี่ เช่น 'ลูกอมรสขี้มูก' ผู้แต่งใส่จินตนาการเข้าไปเป็นรสชาติที่ในชีวิตจริงคงไม่มีใครคิดจะผลิต เพราะแค่ฟังก็ไม่น่ากินแล้ว อีกหนึ่งตัวอย่าง 'บัตเตอร์เบียร์' เบียร์อุ่นๆ ที่ในเรื่องเด็กสามารถกินได้ กินแล้วไม่เมาแต่กลับทำให้รู้สึกดีขึ้น อบอุ่น ต่างจากในชีวิตจริงที่เด็กรู้จัก คือ เด็กจะไม่ได้รับอนุญาตให้กินเพราะอยู่ในวัยที่ไม่เหมาะสม ที่สำคัญกินแล้วเมา เป็นความแปลกใหม่ที่ผู้แต่งใส่เข้ามาและความหมายก็เปลี่ยนไป

สัตว์ ในเรื่องมีตัวละครที่เป็นสัตว์หลายชนิด เช่น นกฮูก สำหรับชีวิตจริง คือสัตว์ที่เด็กรู้จักกันว่าเป็นสัตว์ชนิดหนึ่ง ตาโต ออกหากินตอนกลางคืน จินตนาการที่ถูกเสริมเข้ามา ทำให้นกฮูกกลายเป็นสัตว์วิเศษ มีหน้าที่สำคัญในการนำส่งข่าวสารให้แก่พ่อมดแม่มด แม้แต่มังกรไฟ โดยธรรมชาติเป็นสัตว์ที่ดุร้าย แต่ผู้แต่งกลับกำหนดให้มังกรไฟเป็นสัตว์เลี้ยงได้

เวทมนตร์คาถา ในความเป็นจริง ด้วยหลักการคิดแบบวิทยาศาสตร์ ไม่มีใครที่สามารถเสกคาถาให้แปลงร่าง หรือทำในสิ่งที่พิสูจน์ไม่ได้ แต่กลับเป็นสิ่งที่น่าตื่นเต้นที่เด็กอ่านแล้วรู้สึกว่า เป็นความสามารถที่ทำได้จริง เป็นเรื่องธรรมดาของพ่อมด เพียงแต่ต้องมีการเรียนรู้และฝึกฝนจึง จะทำได้ดี

ของวิเศษ เช่น แผนที่ตัวทวน เด็กๆ รู้จักว่าแผนที่คือสิ่งที่จะบอกตำแหน่งของสถานที่ต่างๆ แต่แผนที่ตัวทวน เป็นแผนที่ที่มีวิเศษมากกว่าความเป็นจริง (reality) คือตัวของแผนที่เอง สามารถเคลื่อนย้ายบอกตำแหน่งของคนที่อยู่แผนที่ที่ต้องการจะรู้ และยังอำพรางตัวเองไม่ให้ใครที่ใช้แผนที่นี้ไม่เป็นได้เห็น หมายความว่า จะต้องมีการเรียนรู้วิธีใช้ จึงจะได้สัมผัสผลความวิเศษที่กล่าวมา

ผี ในวรรณกรรมแฮร์รี่ ฟี มีบุคลิกลักษณะหลายประเภท เช่น ดู ชี้เล่น ชี้ฟ้อง ตลก ขบขัน เป็นต้น และผีก็อยู่ปะปนกันกับคน (พ่อมด) เป็นการเพิ่มข้อมูลให้แก่เด็กผู้อ่านว่า ฟีไม่ใช่สิ่ง น่ากลัว แต่ยังให้ความสนุกได้ด้วย

ลักษณะของการผสมกันดังที่อธิบายข้างต้น ทำให้ผู้อ่านรู้สึกว่าของธรรมดา หรือของจริง ที่ผู้อ่านรู้จักนั้น ในอีกมิติหนึ่งมีความน่าตื่นเต้นและน่าสัมผัสมากแค่ไหน และแตกต่างจากที่ผู้อ่าน รู้จักอย่างไร ในเมื่อรู้จักครึ่งหนึ่งแล้ว ก็ควรจะรู้จักให้ครบอีกครั้งหนึ่ง

4.2 เนื้อหาสอดแทรกการสั่งสอนโดยทางอ้อม

ผู้วิจัยพบลักษณะของเนื้อหาที่เป็นลักษณะแนวคิดที่สอดแทรกอยู่ในวรรณกรรม แฮร์รี่ มีดังนี้

- ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่สังคมเห็นว่าควรปฏิบัติ และยึดถือ หรือปลูกฝังให้เป็นนิสัย ค่านิยมที่พบมีดังนี้
  - ความร่าเริงแจ่มใส มองโลกในแง่ดี อารมณ์ดี ไม่โกรธ เกลียด โมโห รู้จัก ระวังอารมณ์เมื่อผิดหวัง
  - ความใจกว้าง หมายถึงการยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นยอมรับ การปฏิบัติของผู้อื่น ไม่เอาตนเองเป็นบรรทัดฐานแห่งพฤติกรรมของคนทั่วไป ยอมรับในความแตกต่างของแต่ละคน
  - การถ่อมตน ไม่โอ้อวด ไม่คุยโว
  - ความตั้งใจใฝ่ดี หมายถึง ความพยายามก้าวหน้าไปในทางที่ถูก มีความอดทน หนักแน่น ต่อสู้ มั่นคง และแน่วแน่ที่จะไปให้ถึงจุดที่ต้องการ
  - ความมีน้ำใจ รู้จักให้อภัย รู้แพ้ รู้ชนะ ไม่อาฆาตพยาบาท

ออก

- ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดริเริ่มทำงานในสิ่งใหม่ๆ กล้าแสดง

- ความอดทนอดกลั้น

● จริยธรรม หมายถึง ความดี การกระทำดี ในสิ่งที่ควรกระทำ นำยกย่อง

เป็นตัวอย่างที่ดี จริยธรรม ที่ผู้วิจัยพบในวรรณกรรมแฮร์รี พอตเตอร์ คือ

- ความซื่อสัตย์สุจริต

- ความสามัคคี

- ความเสียสละ

- ความเมตตากรุณา

- ความขยันหมั่นเพียร

- ความยุติธรรม

- ความมีสติสัมปชัญญะ

สิ่งต่างๆ ที่กล่าวมา แสดงให้เห็นโดยมีตัวละครเป็นผู้กระทำ เด็กเรียนรู้จากการที่นำตัวเองไปเปรียบเทียบกับตัวละคร และกลายเป็นว่าเด็กได้รับรู้ว่าสิ่งที่ควรกระทำ สิ่งที่ถูกคืออะไรโดยการตัดสินใจด้วยตัวเอง หรือกล่าวได้ว่า เด็กชอบตัวละครใด ก็จะทำและคิดตามตัวละครนั้น เรียกว่าเป็นการเรียนรู้แนวการประพฤติปฏิบัติโดยไม่รู้ตัว ที่สำคัญเกิดมาจากการที่เด็กเลือกที่จะอ่านเรื่องนั้นๆ เอง ไม่ได้ถูกบังคับให้อ่าน สรุปได้ว่า เนื้อหาของวรรณกรรมแฮร์รี พอตเตอร์ เป็นลักษณะของกระจกประเภทหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กสามารถปรับปรุงตนเองได้ เพราะเด็กสามารถมองเห็นภาพที่ดีหรือไม่ดีของผู้อื่นที่สามารถใช้เป็นแบบอย่างได้หรือไม่ได้จากการอ่านในวรรณกรรม (สุชา จันทร์อม, อ่างแล้ว)

ตัวอย่างจากแฮร์รี พอตเตอร์ กับศิลาอาถรรพ์ บทที่หก การเดินทางตากซานซาลาหมายเลขเก้าเศษสามส่วนสี่ หน้า 131 เนื้อหามุ่งสอนให้ผู้อ่านรู้ว่าแฮร์รีนี่เป็นเด็กที่ขยัน ชอบอ่านหนังสือ ทำให้สามารถท่องคาถาได้ก่อนที่จะเข้าโรงเรียนพอมด

“เธอแน่ใจหรือว่านี่มันคาถาจริงๆ” เด็กหญิงพูด “เออ มันไม่ค่อยได้ผลใช้ไหม ฉันเคยลองฝึกว่าคาถาง่ายๆ สองสามบท แล้วก็ได้อะไรนะ ไม่มีใครในครอบครัวยังมีเวทมนตร์กันเลย มันถึงเป็นเรื่องประหลาดใจเมื่อฉันได้รับจดหมาย แต่ฉันดีใจมากนะ คือฉันหมายถึงว่าโรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนสอนเวทมนตร์ที่ดีที่สุด ฉันได้ยินมา

อย่างนี้ ฉันอ่านหนังสือเรียนล่วงหน้าจำได้ขึ้นใจหมดแล้ว ฉันหวังว่าคงพอนะ อ้อ –
ฉันชื่อเฮอร์ไมนี เกรนเจอร์ แล้วพวกเธอชื่ออะไรกันล่ะ”

ตัวอย่างจากแฮร์รี พอตเตอร์ กับถ้วยอัคนี บทที่สิบเก้า พันธุ์ฮิงการ์ทางหนาม หน้า 362
เนื้อหามุ่งสอนให้ผู้อ่านรู้จักถึงความอดทนอดกลั้นที่เฮอร์ไมนีใช้ เมื่อต้องเจอกับสถานการณ์ที่กดดันและทำร้ายความรู้สึก

เฮอร์ไมนีก็ต้องร่วมผจญกับความไม่น่าพิสมัยนี้ด้วยเช่นกัน แต่เธอก็ไม่เคยตะโกนใส่คนเดินผ่านไปมาที่ไม่รู้จักไหนอีกไหน ที่จริงแล้วแฮร์รีชื่นชมวิธีที่เธอรับมือกับสถานการณ์มากทีเดียว

“หน้าตาสวยจนชวนตะลึง เธอเนี่ยนะ” แพนซี่ พาร์กินสันพูดเสียงแหลมเมื่อเจอหน้าเฮอร์ไมนีหลังจากที่บทความของริต้าตีพิมพ์แล้ว “ริต้าเปรียบเธอกับอะไรล่ะ – ตัวชิบมังก์หรือไงกัน”

“อย่าสนใจ” เฮอร์ไมนีพูดด้วยเสียงหนักแน่น พลางขีดหน้าขึ้นและเดินวางท่าผ่านกลุ่มนักเรียนหญิงสลิดรีนที่หัวเราะเยาะกันอยู่ รวากับว่าไม่ได้ยินพวกนั้น “อย่าไปสนใจ แฮร์รี”

ตัวอย่างจากแฮร์รี พอตเตอร์ กับห้องแห่งความลับ บทที่สอง คำเตือนของด็อบบี้ หน้า 29
เนื้อหามุ่งสอนให้ผู้อ่านเรียนรู้ว่าแฮร์รี พอตเตอร์ เป็นเด็กที่ถ่อมตนอย่างไร แม้จะได้แสดงความกล้าหาญมาหลายครั้งแล้วก็ตาม แต่เขาก็ไม่เคยโอ้อวดความสามารถหรือความเก่งกล้าของตัวเองขนาดที่ว่าเมื่อมีคนชื่นชมเขาต่อหน้า เขาก็ยังปฏิเสธ

แฮร์รีตกตะลึง

“ผมคิดว่าผมโชคร้ายแล้วนะที่ต้องอยู่ที่นี้อีกสี่สัปดาห์” เขาบอก “แต่ที่คุณเล่านี้ทำให้พวกเดอร์สลีย์เกือบเป็นคนมีหัวจิตหัวใจไปเลย ไม่มีใครช่วยคุณได้หรือ ผมจะช่วยคุณได้ไหม”

แทบจะทันทีที่หลุดปากออกไป แฮร์รีก็คิดว่าเขาไม่น่าพูดเลย ด็อบบี้ก็ถ่มน้ำลายและไม่อยู่และร้องให้เสียงดังอีกครั้งด้วยความตื่นตันใจ

“กรุณาเงิบๆ น้อยๆ” แฮร์รีกระซิบอย่างตกใจ “ถ้าพวกเดอร์สลีย์ได้ยินเสียงเข้า ถ้าเขารู้ว่าคุณอยู่ที่นี้...”

“แฮร์รี พอตเตอร์ถามว่าเขาจะช่วยด็อบบี้ได้หรือเปล่า ... ด็อบบี้ได้ยินเรื่องความยิ่งใหญ่ของคุณครับ แต่เรื่องความดีของคุณ ด็อบบี้ไม่เคยรู้เลย...”

แฮร์รี่รู้สึกหน้าร้อนผ่าว เขาบอกว่า “ไม่ว่าอะไรที่คุณได้ยินมาเกี่ยวกับความยิ่งใหญ่ของผม มันไม่จริงทั้งเพ ผมไม่ใช่หนึ่งในชั้นที่ฮอกวอตส์ด้วยซ้ำไป แฮร์รี่ไม่ต่างหาก เธอ...”

แต่เขาหยุดพูดทันที เพราะรู้สึกเจ็บปวดเมื่อคิดถึงแฮร์รี่

“แฮร์รี่ พอตเตอร์ เป็นคนถ่อมตัวและไม่โอ้อวด” ด็อบบี้พูดอย่างนับถือ ดวงตากลมไปนทอประกายเจิดจ้า “แฮร์รี่ พอตเตอร์ไม่เคยเรื่องที่เขาชนะคนที่ไม่ควรเอ่ยชื่อ”

ตัวอย่างจากแฮร์รี่ พอตเตอร์กับถ้วยอัคนี บทที่ยี่สิบ ภารกิจแรก หน้า 411 เนื้อหามุ่งสอนให้เห็นความอดทนและหนักแน่นของแฮร์รี่ พอตเตอร์ ในเหตุการณ์ที่เขาไม่ได้รับคะแนนสำหรับการแข่งขันตามที่เขาคาดไว้ แต่ด้วยเหตุการณ์ร้ายๆ ที่เขาต้องเจอ ทำให้คนรอบข้างเห็นใจและให้กำลังใจ ทำให้เขารู้สึกว่าเขาสามารถที่จะทนรับกับทุกสิ่งทุกอย่างได้

“อะไรนะ” รอนแผดเสียงอย่างโมโห “สี่คะแนน! ลำเอียงเฮงชวชนี่ เขาให้ครีมนั่งสิบคะแนน!”

แต่แฮร์รี่ไม่สนใจ ต่อให้คาร์คอรอฟให้เขาศูนย์คะแนน เขาก็ไม่สนใจอาการโกรธแค้นของรอนมีค่ามากกว่าร้อยคะแนนนัก เขาไม่ได้บอกรอนว่าเขาคิดอย่างไร แต่หัวใจของเขาเต็มตื่นขณะที่เขาหมุนตัวเพื่อออกมาจากคอกแล้วก็ไม่ได้มีแต่รอน. ไม่ได้มีแต่บ้านกริฟฟินดอร์ที่อยู่ในฝูงชนที่ส่งเสียงเชียร์ เมื่อเวลามาถึงเมื่อทุกคนได้เห็นกับตาว่าเขาต้องเผชิญกับอะไร คนส่วนใหญ่ของโรงเรียนก็เอาใจช่วยเขาเหมือนที่เอาใจช่วยเซดริก... เขาไม่สนใจพวกบ้านสลิตีริน บันนี่เขาทนรับทุกสิ่งทีพวกนี้จะทำกับเขาได้แล้ว

รูปแบบการเขียน

จากการวิเคราะห์พบว่า ผู้แต่งมีรูปแบบการเขียนที่มีลักษณะเด่น 2 ประการคือ

1. ใช้ศัพท์ไม่ยาก มีผลทำให้ผู้อ่านโดยเฉพาะเด็กสามารถอ่านได้อย่างคล่องแคล่ว แต่ก็มิใช่อ่านง่ายสำหรับคำศัพท์ที่เป็นคาถาเฉพาะของพ่อมด ซึ่งในการแปลยังต้องคงการออกเสียงให้เหมือนต้นฉบับ ดูราวกับว่าน่าจะลำบากสำหรับเด็กในการสะกดคำและออกเสียงตาม ตรงกันข้าม 'คาถา' กลับเป็นสิ่งที่จับใจเด็กมาก กลายเป็นคำศัพท์ที่เด็กยอมรับและจำได้ง่าย นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจในการอ่านอีกด้วย

2. การเขียนไม่ซับซ้อน มีผลทำให้ผู้อ่านโดยเฉพาะเด็ก สามารถจับใจความสำคัญที่ผู้แต่งมุ่งนำเสนอได้ไม่ยาก ถึงแม้ว่าจะมีปมปัญหาที่ต้องคลี่คลาย ซึ่งเสมือนว่าจะยากสำหรับการติดตาม เพราะมีความเกี่ยวเนื่องกันของเหตุการณ์หลายเหตุการณ์ แต่ด้วยความสามารถที่ผู้แต่งบรรยาย การให้เหตุผลประกอบและการใช้ศัพท์ที่ไม่ยาก ประกอบกับเนื้อเรื่องมีความจับใจผู้อ่าน ทำให้เรื่องยากกลายเป็นเรื่องง่าย

กลวิธีการเล่าเรื่องเพื่อนำเสนอเนื้อหา

กลวิธีการเล่าเรื่องเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการสร้างเรื่องที่มีความน่าสนใจและน่าติดตาม การเล่าเรื่องไม่ควรใช้วิธีการเดียว เช่น ใช้แบบบรรยายตลอดทั้งเรื่อง จะทำให้น่าเบื่อ ไม่น่าติดตาม ควรจะเล่าแบบผสมผสานหลายวิธีเพื่อให้มีความหลากหลาย เช่น สลับให้ตัวละครเป็นผู้เล่าบ้าง

ทั้งนี้ วรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ เป็นการผสมกันระหว่างการนำเสนอในแบบนิทาน และการนำเสนอในแบบนวนิยาย กล่าวคือ

- นิทาน หมายถึง เรื่องสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาของการมุ่งสั่งสอนโดยใช้ลักษณะของการบรรยายเป็นส่วนใหญ่ เพราะในวัยเด็กยังต้องการคำบรรยายเพื่ออธิบายให้เด็กเกิดความเข้าใจ เพื่อให้เกิดภาพพจน์
- นวนิยาย หมายถึง เรื่องสำหรับเด็กที่ต้องใช้พัฒนาการทางด้านความคิดเป็นขั้นที่สามารถเข้าใจ และตีความหมายที่ซับซ้อนได้มากขึ้น จึงมีบทสนทนาเข้ามาดำเนินเรื่องเพื่อสร้างความเข้าใจ

ดังนั้น การเป็นลูกผสม (hybridism) ระหว่างนิทาน กับ นวนิยาย จึงทำให้กลวิธีการนำเสนอเนื้อหา มีความน่าสนใจมากขึ้น กล่าวคือ บางตอนของเรื่องใช้การบรรยายแบบให้อ่านแล้วเข้าใจง่ายๆ ไม่สลับซับซ้อน ผสมกับบางตอนให้ตัวละครสนทนากัน ซึ่งเป็นช่วงที่ผู้อ่านต้องใช้ความคิดและสติปัญญาของตัวเอง ประดิษฐ์ต่อเรื่องราวเอง หรือคิดตามไปกับตัวละครด้วย เมื่อนำข้อมูลจากที่วิเคราะห์ดังกล่าวมาเปรียบเทียบกับขั้นของการพัฒนาด้านความคิด (บันลือ พุกษะวัน, 2533) ของผู้อ่านส่วนใหญ่ คืออายุระหว่าง 7-13 ปี พบว่า

- ระยะ 7-12 ขวบ เป็นวัยปฏิบัติการทางความคิดในเชิงรูปธรรม เด็กวัยนี้สามารถเข้าใจสิ่งต่างๆ และรู้จักใช้ความคิดหาเหตุผลในเชิงรูปธรรมได้ดี สามารถคิดย้อนรอยได้ (reversibility) รับรู้ในเรื่องศีลธรรม การทำดี-ได้รางวัล การทำผิด-ถูกลงโทษ

- ระยะ 11-13 ขวบ เป็นวัยที่เริ่มคิดเชิงนามธรรม เด็กวัยนี้สามารถใช้เหตุผลกับสิ่งต่างๆ ได้ รู้จักตัดสินใจปัญหาและมีพัฒนาการทางความคิดอย่างรวดเร็ว มองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ได้มากขึ้น สนใจนามธรรมและเข้าใจได้ดีขึ้น รู้ว่าอะไรควรทำ และอะไรเป็นสิ่งที่ห้ามทำ

เพราะฉะนั้น กลวิธีการนำเสนอเนื้อหา จึงเหมาะกับขั้นของพัฒนาการของผู้อ่าน เรียกได้ว่าสนองความต้องการได้ดี

5. บทสนทนา

บทสนทนา คือ คำพูดของตัวละครที่ได้ตอบกันในเรื่อง ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้วรรณกรรมน่าอ่านยิ่งกว่าการบรรยายเพียงอย่างเดียว

บทสนทนาในวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ มีลักษณะดังนี้

◆ **บทสนทนามีความสมจริง** คือ สร้างบทสนทนาให้สอดคล้องกับฐานะและลักษณะนิสัยของตัวละคร

ตัวอย่างบทสนทนามีความสมจริง จากแฮร์รี่ พอตเตอร์กับนักโทษแห่งอัซคาบัน บทที่สิบสี่ ความเคืองแค้นของสเนป หน้า 333 เป็นเหตุการณ์ที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจฐานะระหว่างอาจารย์กับลูกศิษย์ ความเกรงกลัวของเด็กที่มีต่ออาจารย์สเนปผู้นำเกรงขาม เด็กพูดด้วยเสียงที่ไม่มั่นใจกลัวความผิด

เนวิลล์หยุดก็ก้อปากน้อยๆ พร้อมกับมองข้ามไหล่แฮร์รี่ไป

สเนปนั่นเอง เนวิลล์รีบก้าวมาแอบอยู่ข้างหลังแฮร์รี่

“พวกเธอสองคนมาทำอะไรกันที่นี่” สเนปเดินมาหยุดอยู่ตรงหน้าแล้วมองไล่ไปที่ละคน “ที่นี่ดพบแปลกๆ นะ---”

ช่างชวนหวาดหวั่นนักสำหรับแฮร์รี่ที่ดวงตาสีดำของสเนปตัวดำมองที่ประตูทั้งสองข้าง แล้วเรื้อยไปที่แม่มดตาเดียว

“เราไม่ได้ – นัดพบกันที่นี่อะ” แฮร์รี่ตอบ “เราบังเอิญมา – เจอกันที่นี่”

“อย่างนั้นหรือ เธอมีนิสัยชอบปรากฏตัวตามที่ที่ไม่คาดคิดอยู่แล้วนี่ พอตเตอร์ แกมน้อยครั้งนักที่จะไม่มีเหตุผลเสียด้วย... ฉันว่าเธอสองคนกลับไปหอกิฟฟินดอร์บ้านของเธอจะดีกว่า

แฮร์รี่กับเนวิลล์ออกเดินไปโดยไม่พูดอะไรอีก เมื่อทั้งสองเลี้ยวมุมมา แฮร์รี่หันหลังไปมอง สเตนปกำลังเอามือลูบหัวแม่มดตาเดียวเป็นเชิงตรวจดูอย่างละเอียด

◆ **บทสนทนามีส่วนช่วยในการดำเนินเรื่อง** ให้แทนการบรรยายคือ ทำให้เรื่องดำเนินต่อไปได้

ตัวอย่างบทสนทนามีส่วนช่วยในการดำเนินเรื่อง จากแฮร์รี่ พอตเตอร์ กับนักโทษแห่งอัชคาบัน บทที่สิบสอง ผู้พิทักษ์ หน้า 303 เนื้อหาในบทสนทนาทำให้ผู้อ่านรู้ว่า จะเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นที่ทำให้ รอน โกรธและโมโหมาก และมีผลทำให้เขาไม่พูดกับเฮอร์ไมนี

..... นักเรียนทั้งหมดในห้องนั่งเล่นรวมพากันเงยกริบ ต่างตะลึงมองด้วยความพรันพรึงไปยังทางเข้า มีเสียงฝีเท้าอันเร่งรีบดังขึ้น ดังขึ้น – และแล้วรอนก็กระโดดเข้ามาในห้อง ลากผ้าปูที่นอนมาด้วย

“ดูนี่!” เขาตะเบ็งเสียงดัง ก้าวสวบๆ มาที่โต๊ะของเฮอร์ไมนี “ดูนี่!” รอนตะโกนพร้อมกับสะบัดผ้าปูที่นอนตรงหน้าเด็กหญิง

“รอน อะไร....”

“สแคบเบอร์! ดูสิ! สแคบเบอร์!”

เฮอร์ไมนีเอนตัวถอยห่างจากรอน ท่าทางงุนงงสงสัยเป็นที่สุด แฮร์รี่ ก็มลงมองดูผ้าปูที่นอนที่รอนถืออยู่ มีอะไรแดงๆ เปื้อนอยู่บนผ้า อะไรที่ดูน่าสยดสยองราวกับ-

“เลือด!” รอนตะโกนก้องไปในความเงียบงันนั้น “มันหายไปแล้ว! แล้วเธอรู้อะไรอยู่บนพื้น”

“ไม่ – ไม่รู้” เฮอร์ไมนีเสียงสั่น

รอนโยนอะไรอย่างหนึ่งลงบนกำแพงภาษากรุนของเฮอร์ไมนี เด็กหญิงกับแฮร์รี่ชะงักตัวมาข้างหน้า ที่วางอยู่บนตัวอักษรประหลาดคือขนแมวสีส้มเส้นยาวหลายเส้น

ดูราวกับว่ามีตรรกะระหว่างรอนและเฮอร์ไมนีได้ขาดสะบั้นลง ต่างฝ่ายต่างโกรธกันเสียจนกระทั่งแฮร์รี่มองไม่เห็นที่ทั้งสองจะคืนดีกันอย่างไร

◆ บทสนทนามีส่วนช่วยให้รู้จักตัวละคร ในเรื่องทั้งรูปร่างและนิสัยใจคอ

ตัวอย่างบทสนทนามีส่วนช่วยให้รู้จักตัวละครในเรื่องนิสัยใจคอ จากแฮร์รี พอตเตอร์ กับนักโทษแห่งอัซคาบัน บทที่สี่ ร้านหม้อใหญ่จิ๋ว หน้า 82 เป็นการสนทนาที่ทำให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจว่า เพอร์ซี เป็นคนเก่ง สุภาพ เรียบร้อย มีมารยาท และเป็นที่น่าหมั่นไส้ของพี่ๆ น้องๆ

..... เพอร์ซีที่กลับยื่นมือออกมาอย่างสำรวม รวากับว่าเขาและแฮร์รีไม่เคยพบกันมาก่อน แล้วพูดว่า “แฮร์รี ยินดีที่ได้พบคุณ”

“หวัดดี เพอร์ซี” แฮร์รีพยายามกลั้นหัวเราะ

“หวังว่าคุณคงสบายดีนะครับ” เพอร์ซีวางท่าโก้ พลังเขย่งมือกับเขา ดูราวกับแนะนำตัวกับทางนายกเทศมนตรีก็ไม่ปาน

“สบายดีค่ะ ขอบคุณ – ”

“แฮร์รี!” เฟร็ดเอกร้อกกระทอกกระทิงเพอร์ซีให้ถอยออกไป แล้วก้อมตัวโค้งอย่างนอบน้อม “เป็นเกียรติเหลือเกินที่ได้พบคุณ น้องเอ๋ย – ”

“เหลือจะสุดพิเศษ” จอร์จผลักเฟร็ดออกไปข้างๆ แล้วคว้ามือแฮร์รีมาจับบ้าง “แสนจะหฤหรรษ์อะไรปานนั้น”

เพอร์ซีทำหน้าบึ้ง

“เฮลละ พอที่จ๊ะ” นางวิสลีย์พูดขึ้น

“คุณแม่!” เฟร็ดทำท่าราวกับเพิ่งมองเห็น เขาคำว่ามือนางวิสลีย์มาบีบไว้แน่นเช่นกัน “ช่างแสนประเสริฐเลิศล้ำที่ได้พบคุณแม่ – ”

“แม่บอกว่าพอแล้ว ” นางวิสลีย์บอก พลังกอดงูใส่ของลงบนเก้าอี้ว่างตัวหนึ่ง “สวัสดีจ๊ะ แฮร์รี ฉันว่าเธอคงได้ข่าวว่าตื่นตื่นของเราแล้วใช้ไหมจ๊ะ” นางวิสลีย์ไปที่เข็มสีเงินใหม่เอี่ยมบนหน้าอกเพอร์ซี “ประธานนักเรียนคนที่สองของครอบครัวว่ะจ๊ะ!” นางวิสลีย์หน้าบานด้วยความภูมิใจ

“และคนสุดท้าย” เฟร็ดพึมพำค่อยๆ

“แม่ไม่สงสัยซื่อนั้นหรอก” นางวิสลีย์พูดแล้วก็ขมวดคิ้วขึ้นมาทันที “เอ๊ะแม่เพิ่งสังเกตว่าโรงเรียนยังไม่ได้ตั้งให้ลูกสองคนเป็นฟรีเฟ็คเลย”

“เราอยากเป็นฟรีเฟ็คไปทำไมละครับ” จอร์จมีที่ทำค่านความคิดนั้น “ชีวิตก็หมดสนุกกันพอดี”

จินนี่หัวเราะคิก

“เธอน่าจะเป็นตัวอย่างที่ดีให้น้องๆ น้อยนะ!” นางวิสลีย์ได้กลับ

“จินนี่มีพี่ชายคนอื่นๆ ที่เป็นตัวอย่างอยู่แล้วครับ แม่” เพอร์ซี่พูดอวดๆ
 “ผมจะขึ้นไปเปลี่ยนเสื้อผ้าลงมารับประทานอาหารเช้า...”

พอเพอร์ซี่ลับตัวไป จอร์จก็พ่นลมหายใจดังพรีด

“เราพยายามขังเขาไว้ในพีระมิด” จอร์จบอกแฮร์รี “แต่แม่เห็นเข้าเสีย
 ก่อน”

◆ บทสนทนามีส่วนช่วยให้เรื่องน่าอ่าน น่าสนใจ และมีชีวิตชีวา สร้างอารมณ์ขัน

ตัวอย่างบทสนทนามีส่วนช่วยสร้างอารมณ์ขัน จากแฮร์รี พอตเตอร์ กับนักโทษแห่ง
 อัชคาบัน บทที่หนึ่ง ไปรษณีย์นกฮูก หน้า 14 เป็นบทสนทนาที่ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขัน ที่พอมด
 น้อย ‘รอน’ ไม่รู้วิธีการใช้โทรศัพท์ แต่ต้องการติดต่อกับ แฮร์รี พอตเตอร์ ที่บ้านญาติผู้ที่ไม่ใช่พอมด
 ก็เลยตะโกนสุดเสียงเพราะกลัวว่าอีกฝ่ายจะไม่ได้ยิน

รอน วิสลีย์ หนึ่งในเพื่อนสนิทของแฮร์รี ที่โรงเรียนฮอกวอตส์มาจากครอบครัวพอมดแท้ๆ นั้นหมายความว่าเขารู้อะไรหลายอย่างที่แฮร์รีไม่รู้แต่กลับไม่เคยใช้
 โทรศัพท์มาก่อน โชคร้ายอย่างที่สุดที่ลุงเวอร์นอนเป็นคนรับสาย

“เวอร์นอน เดอร์สลีย์ พูดครับ”

แฮร์รี ซึ่งบังเอิญอยู่ในห้องด้วยพอดี ตัวแข็งทื่อเมื่อได้ยินเสียงรอนตอบมา
 ว่า

“ฮัลโล ฮัลโล ได้ยินไหมครับ ผม - ขอ - พูด - กับ - แฮร์รี - พอต
 เดอร์ - ครับ”

รอนตะโกนเสียงดังเสียงจนลุงเวอร์นอนสะดุ้งและยกหูโทรศัพท์ออกห่าง
 จากหูไว้ตั้งหนึ่งฟุต พลังจ้องมองมันด้วยอาการกึ่งโมโหกึ่งตกใจ

“ใครพูดนะ” ลุงคำรามลงไปทางกระบอกโทรศัพท์ “เธอเป็นใคร”

“รอน - วิสลีย์ - ครับ” รอนตะโกนสุดเสียงตอบกลับมาก รวากับว่าเขา
 และลุงเวอร์นอนกำลังคุยกันอยู่คนละฟากสนามฟุตบอลก็ไม่ปาน “ผม - เป็น -
 เพื่อน - ที่ - โรงเรียน - ของ - แฮร์รี - ครับ”

ดวงตาเล็กๆ ของลุงเวอร์นอนตวัดแวบมาที่แฮร์รีซึ่งนั่งตัวแข็งไม่
 กระตุกกระตัก

“ที่นี่ไม่มีคนชื่อแฮร์รี พอตเตอร์” ลุงแมดเสียง คราวนี้เหยียดโทรศัพท์
 ออกไปสุดแขนเหมือนกลัวว่าจะระเบิดได้ “ฉันไม่รู้ว่าคุณกำลังพูดถึงโรงเรียน
 อะไร! อย่าโทรมาอีก ห้ามมาอยู่กับคนในบ้านของฉัน”

6. ฉาก

ฉาก หมายถึง สถานที่และสิ่งแวดล้อม บรรยากาศและเวลาที่เรื่องเกิดขึ้น ฉากจะช่วยทำให้ผู้อ่านเห็นภาพความคิดของผู้แต่งได้ชัดเจน สำหรับฉากในวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ที่เป็นสถานที่จริง แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

- ประเทศ

เรื่องราวเกิดขึ้น ณ ประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นประเทศที่ผู้แต่ง เจ.เค.โรว์ลิง อาศัยอยู่ และเขาคิดเรื่องแฮร์รี่ พอตเตอร์นี้ขณะที่อยู่บนรถไฟมุ่งหน้าจากแมนเชสเตอร์ไปลอนดอน ปลายทางคือ สถานีรถไฟคิงส์ครอส ซึ่งก็เป็นฉากใหญ่ในเรื่อง

- เมือง

เล็กลงมาจากประเทศอังกฤษ ฉากเกิดขึ้นที่เมืองลอนดอน และมีสถานีรถไฟคิงส์ครอส เป็นสถานที่สำคัญ คือ เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างโลกมนุษย์ (มักเกิ้ล) กับโลกเวทมนตร์ (พ่อมด) หมายความว่า การจะเดินทางไปโรงเรียนฮอกวอตส์ ซึ่งเป็นโรงเรียนพ่อมดได้นั้น ต้องเดินทางโดยรถไฟขึ้นที่สถานีรถไฟคิงส์ครอส

- ระยะเวลา

วรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ เริ่มต้นชีวิตการผจญภัยของเด็กชายแฮร์รี่ พอตเตอร์ที่วัย 11 ปี และหลังจากนั้นเขาก็ได้พบกับเหตุการณ์ที่มีทั้งสนุก ตื่นเต้น อันตราย ที่โรงเรียนฮอกวอตส์ ซึ่งแต่ละเล่ม หมายถึงแต่ละตอน ระยะเวลาของการดำเนินเรื่องคือ 1 ปี ซึ่งหมายถึง 1 ปีของการศึกษาของแฮร์รี่ พอตเตอร์ ตามตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แสดงระยะเวลาที่เกิดขึ้นในวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์

เล่มที่/ตอน	อายุ (ปี)	การศึกษา
เล่มที่ 1 ตอน แฮร์รี่ พอตเตอร์กับศิลาอาถรรพ์	11	ปีที่ 1
เล่มที่ 2 ตอน แฮร์รี่ พอตเตอร์กับห้องแห่งความลับ	12	ปีที่ 2
เล่มที่ 3 ตอน แฮร์รี่ พอตเตอร์กับนักโทษแห่งอัซคาบัน	13	ปีที่ 3
เล่มที่ 4 ตอน แฮร์รี่ พอตเตอร์กับถ้วยอัคนี	14	ปีที่ 4

- หมายเหตุ
- นับอายุจากตัวละครเอก คือ แฮร์รี่ พอตเตอร์
  - การศึกษาที่โรงเรียนฮอกวอตส์ จะต้องใช้เวลา 7 ปี จึงจะจบการศึกษา

ลักษณะของฉากดังกล่าวข้างต้น เป็นสถานที่จริง (reality) ซึ่งการสร้างฉากลักษณะที่ผู้อ่านรู้จัก ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกคุ้นเคย เหมือนว่าเรื่องราวต่าง ๆ นั้นเกิดขึ้นใกล้ตัวเขา และอยู่บนโลกใบเดียวกัน

นอกจากนี้ ผู้แต่งยังใช้วิธีการสร้างฉากที่มีลักษณะดึงดูดใจผู้อ่าน คือ ใช้วิธีการผสมผสานระหว่างของจริง (reality) กับจินตนาการ (fantasy) เข้าด้วยกัน และเป็นการผสมที่ลงตัว มีความสอดคล้องและน่าเชื่อถือ ดังนี้

1. ฉากใหญ่ และมีความสำคัญต่อการดำเนินเรื่องมากที่สุด คือ ฉากที่เป็นจุดเชื่อมต่อต่อระหว่างโลกเวทมนตร์ กับโลกมนุษย์ เป็นการใช้สถานที่ที่มีอยู่จริงร่วมกัน เพียงแต่พอมด จะต้องรู้วิธีการที่จะผ่านทะลุมิติเข้าไปให้ได้ ฉากที่ปรากฏบ่อยๆ มีรายละเอียดที่น่าสนใจ ดังนี้

หมายความว่า เป็นการผสมระหว่างสถานที่จริง (reality) กับสถานที่ในจินตนาการ (fantasy) คือ

- 'สถานีรถไฟคิงส์ครอส' สถานที่ที่ใช้ข้ามไปมาระหว่างโลกเวทมนตร์กับโลกมนุษย์ พอมดน้อย ทุกคนจะเดินทางไปสู่โรงเรียนพอมด 'ฮอกส์วอต' ต้องมาที่สถานีรถไฟแห่งนี้ จุดผ่านคือชานชาลาที่เก้าเศษสามส่วนสี่ เป็นการเดินทางที่ใช้กล่าวถึงฉากนี้ในทุกๆ เล่ม และทุกๆ ปี เพราะแฮร์รี่ พอตเตอร์ จะต้องข้ามผ่านเข้าไปสู่โรงเรียนในช่วงเปิดเทอมของทุกปี จะเห็นได้ว่าสถานที่รถไฟดังกล่าวมีอยู่จริง เป็นของจริง (reality) แต่ชานชาลาที่เก้าเศษสามส่วนสี่ ไม่มีใครเคยเห็น เป็นสิ่งที่ผู้แต่งสร้างจินตนาการ (fantasy) เข้ามาผสม ส่งผลให้ผู้อ่านสนใจและอยากที่จะได้พบเห็นสถานที่นี้บ้าง ประกอบกับผู้แต่งบรรยายให้เห็นภาพว่าเป็นสถานที่ที่ซ่อนหรือแอบแฝงอยู่เพื่อป้องกันไม่ให้มนุษย์เห็น และที่สำคัญผู้แต่งต้องการให้เรารู้ว่าเป็นความพยายามที่จะอยู่ร่วมกันระหว่างพอมดกับคนธรรมดา โดยการให้สถานที่จริงๆ

- 'ตรอกไดแอกอน' เป็นอีกหนึ่งฉากที่น่าสนใจ ตั้งอยู่ที่นครลอนดอน ฉากนี้คือสถานที่ที่พอมดน้อยทั้งหลายต้องไปซื้ออุปกรณ์การเรียนสำหรับเรียนในโรงเรียนฮอกส์วอต 'ตรอกไดแอกอน' เป็นแหล่งซอกปิ้งที่นิยมของพอมด ผู้แต่งบรรยายว่าเป็นสถานที่ใหญ่แห่งหนึ่งที่แอบแฝงหรือซ่อนอยู่ในย่านการค้าของคนธรรมดา (reality) พอมดจะเดินทะลุมิติเข้าไปแบบคนปกติธรรมดา เพื่อไม่ให้เป็นที่สังเกตแก่คนทั่วไป เพราะพวกเขาจะไม่ว่ามีสถานที่นี้อยู่ แล้วพอมดก็จะพบสถานที่หนึ่งที่ซ่อนอยู่ (fantasy) เป็นฉากที่ปรากฏอยู่ในทุกเล่มเช่นกัน เพราะแฮร์รี่ พอตเตอร์ ต้องเตรียมอุปกรณ์การเรียนเมื่อขึ้นชั้นปีใหม่

2. ฉากย่อย

- 'บ้านเลขที่สี่ ซอยพรีเว็ต' เป็นบ้านของครอบครัวเดอร์สลีย์ สถานที่ที่แฮร์รี พอตเตอร์ไม่ได้อยากอยู่มากที่สุด และเป็นสถานที่ที่ทำให้ชีวิตของเขาน่าสงสาร เพราะไม่มีความอบอุ่นสำหรับเขาเลย แต่เขาก็ต้องกลับมาอยู่ที่นั่นทุกปีทีปิดเทอม เป็นฉากที่ผู้แต่งต้องการให้เห็นเลี้ยวหนึ่งของชีวิตแฮร์รี พอตเตอร์ ที่น่าสงสาร และเขาต้องเจอกับเรื่องราวๆ อะไรบ้างที่นี่
- 'ธนาคารกริงก็อตส์' คือธนาคารของพ่อมด เป็นสถานที่ที่เกิดจากจินตนาการของผู้แต่ง อยู่ลึกกลงไปในใต้ดิน มีระบบป้องกันที่หนาแน่น ต้องใช้กุญแจพิเศษเฉพาะตัวเจ้าของเท่านั้น แฮร์รี พอตเตอร์ จะต้องไปเบิกเงินที่นี่สำหรับการซื้ออุปกรณ์การเรียนที่นี่
- 'บ้านสี่หลัง' คือบ้านพักสำหรับนักเรียนโรงเรียน 'ฮอกส์วอต' มีห้องนอนแยกชาย-หญิง มีห้องนั่งเล่นรวมสำหรับทำการบ้าน การเล่นเกม บ้านทั้งสี่หลังแบ่งนักเรียนตามลักษณะนิสัย ฉากนี้ แฮร์รี และเพื่อนๆ จะใช้สำหรับทำการบ้าน เล่นหมากรุก และปรึกษาหารือกัน

จรรยา เพชรมณี (2537) กล่าวถึงความสำคัญของฉากว่า ฉากเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพความจริงของผู้ประพันธ์ชัดเจนขึ้น ในบางเรื่องต้องอาศัยฉากเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินเรื่อง ตัวละครบางตัวจำเป็นต้องแสดงพฤติกรรมอย่างนั้น เพราะฉากบังคับให้ทำหรือเพราะบรรยากาศเป็นเครื่องยั่วเย้าใจ ผู้เขียนจึงต้องจัดฉาก และปรุงแต่งบรรยากาศให้เป็นผลต่ออารมณ์

นอกจากนี้ ฉากยังมีลักษณะที่ช่วยเพิ่มความน่าสนใจแก่ผู้อ่านได้อีกหลายประการ ดังนี้

- ◆ **ฉากมีความสมจริง** คือ ฉากมีส่วนช่วยเสริมให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องความเป็นจริง เช่น ฐานะของผู้พูด ความรู้สึกของตัวละคร และความสมจริงนี้ช่วยสร้างจินตนาการด้วยเช่นกัน

ตัวอย่างจากแฮร์รี พอตเตอร์ กับถ้วยอัคนี บทที่ยี่สิบ ภารกิจแรก หน้า403 เป็นฉากที่ผู้แต่งบรรยายให้ผู้อ่านรู้เห็นภาพว่าบรรยากาศ ณ เวลานั้น น่าตื่นเต้นแค่ไหนสำหรับแฮร์รี พอตเตอร์ที่ต้องต่อสู้กับมังกรไฟ ต่อหน้าพ่อมดจำนวนมากที่ให้ความสนใจเขาอยู่

เสียงปรบมือก็ก้องกรีดแทรกผ่านอากาศดูหนาวราวกับมันเป็นแผ่นกระจกที่แตกกระจายออกเป็นเสียง ครัมทำสำเร็จแล้ว...และในนาทีใดนาทีหนึ่งนี่ก็จะถึงเวลาที่แฮร์รีต้องเริ่มแล้ว

เขาลุกขึ้นยืนและสังเกตเห็นด้วยความหดหู่ว่าขาของเขาเหมือนจะรับน้ำหนักตัวไม่ไหว แฮร์รีรออยู่ และแล้วก็ได้ยินเสียงนกหวีดดังขึ้น เขาเดินผ่านปากทางเข้า

เดินที่ออกมา ความตื่นกลัวทะลักเข้าท่วมใจ บัดนี้เขากำลังเดินผ่านหมู่ไม้และแทรกตัวผ่านช่องว่างระหว่างแผ่นไม้ที่ล้อมคอกไว้

เขามองเห็นทุกอย่างเบื้องหน้าราวกับภาพฝันที่มีสีจัดจ้าน ใบหน้าหลายร้อยจ้องมองลงมาที่เขาจากที่นั่งบนอัฒจันทร์ ซึ่งคงจะเสกขึ้นหลังจากเมื่อครั้งที่เขาเคยมายืนอยู่ตรงนี้ และยังมีเจ้าหางหนามอยู่อีกฟากหนึ่งของคอก มันค่อมตัวต่ำเหนือไซ่ ปีกหุบไว้ครึ่งๆ ดวงตาสีเหลืองราวปีกจิ้งจอกจ้องมองเขา กิ่งก่ายกษมีเกล็ดสีดำกำลังฟากหางและทิ้งรอยลึกเกือบฟุตไว้บนพื้นดินแข็งกระด้าง ผู้ชมส่งเสียงดังและไม่ว่าจะเชียร์หรือจะโห่ฮา แฮร์รี่ก็ไม่รับรู้และไม่สนใจอีกแล้ว ถึงเวลาที่เขาจะต้องทำในสิ่งที่ต้องทำ ... นั่นคือตั้งสมาธิทั้งหมดอย่างแน่วแน่ไว้กับสิ่งที่เป็นโอกาสรอดเพียงทางเดียวของเขา

◆ จากช่วยในการดำเนินเรื่อง คือ ฉาก ที่ผู้แต่งต้องการบรรยายให้ผู้อ่านได้รู้จัก และทำความเข้าใจก่อนที่จะมีเหตุการณ์ต่างๆ เกิดขึ้น

ตัวอย่างจากแฮร์รี่ พอตเตอร์ กับห้องแห่งความลับ บทที่สี่ ที่ร้านตัวบรรจงและหยุดหมึก หน้า 78 ผู้แต่งบรรยายฉากนี้เพื่อให้อ่านทำความเข้าใจว่าครอบครัววิสลีย์มีฐานะที่ไม่ค่อยดีนัก เงินที่เก็บในธนาคารมีน้อยมาก

การไปห้องใต้ดินต้องนั่งรถคันเล็กๆ ที่ก๊อบลินเป็นคนขับ รถแล่นฉิวไปตามรางรถไฟขนาดจิ๋ว ผ่านอุโมงค์ใต้ดินของธนาคารลงไป แฮร์รี่ ชอบการเดินทางที่เสี่ยงกับการคอหักนี้มากขณะที่เดินทางไปห้องนิรภัยใต้ดินของพวกวิสลีย์ แต่เขารู้สึกแย่มากกว่าตอนที่อยู่ในตรอกน็อกเทิร์นเสียอีกเมื่อประตูห้องนิรภัยเปิดออก ในห้องมีกองเงินซิกเกิ้ลกองเล็กๆ และมีทองเกลเลียนแค่เหรียญเดียว นางวิสลีย์คลำดูตรงมุมต่างๆ จนทั่วเพื่อให้แน่ใจว่าไม่มีเงินทองหลงอยู่ แล้วจึงกวาดกองเงินและทองทั้งหมดใส่กระเป๋าถือ แฮร์รี่ยิ่งรู้สึกแย่มากขึ้นเมื่อไปถึงห้องนิรภัยของเขาเอง เขาพยายามบังไม่ให้ใครเห็นของที่อยู่ในนั้น ในขณะที่รีบโกยเหรียญหลายกำมือใส่ในกระเป๋าหนัง

เมื่อกลับออกมาข้างนอกตรงบันไดหินอ่อน พวกเขาตัดสินใจแยกย้ายกันไปทำธุระ เพอร์ซีพิมพ์ว่าต้องไปหาปากกาขนนกอันใหม่ เฟร็ดและยอร์ชเห็นลี จอร์ดัน เพื่อนของเขาจากฮอกวอตส์ นางวิสลีย์และจินนี่จะไปร้านขายเสื้อผ้าคลุมใช้แล้ว นายวิสลีย์คะยั้นคะยอจะพาพวกเกรนเจอร์ไปดื่มอะไรกันหน่อยที่ร้านหม้อใหญ่รั่ว

◆ จากช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นลักษณะตัวละครชัดเจน คือ จากที่บรรยายแล้วทำให้ผู้อ่านเห็นภาพของตัวละครได้ชัดเจนตามไปด้วย

ตัวอย่าง จากแฮร์รี พอตเตอร์ กับศิลาอาถรรพ์ บทที่หนึ่ง เด็กชายผู้รอดชีวิต หน้า 26 เป็นฉากที่ผู้แต่งบรรยายถึงแฮกริดเพื่อให้ผู้อ่านมองเห็นภาพว่าเขาตัวใหญ่มากขนาดไหน

รถจักรยานยนต์คันนั้นว่าใหญ่แล้ว แต่ก็เทียบไม่ได้เลยกับชายที่นั่งอยู่บนนั้น ชายคนนั้นสูงเกือบสองเท่าของผู้ชายทั่วไปและลำตัวกว้างใหญ่กว่าอย่างน้อยก็สักห้าเท่าได้ เขาดูตัวใหญ่โตเหลือเชื่อ และดูเถื่อนๆ ใสและเครายาวหนาพันกันยุ่งแทบปิดมิดใบหน้า มือใหญ่เท่าฝ่าถึงขยะ เท้าที่อยู่ในรองเท้าบูตคูยักซ์ก็ใหญ่พอๆ กับลูกปลาโลมา ในอ้อมแขนใหญ่ล่ำแข็งแรงมีท่อผ้าห่อหนึ่ง

7. การปิดเรื่อง (Ending)

การปิดเรื่องในวรรณกรรมแฮร์รี พอตเตอร์ ทั้ง 4 เล่ม ผู้แต่งใช้วิธีการปิดหรือการจบของเรื่องด้วยชัยชนะของตัวเอกของเรื่อง หมายถึง การกระทำดี ย่อมได้ดี และหรือ ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น

เรื่องราวหรือเหตุการณ์การผจญภัยต่างๆ ของแฮร์รี พอตเตอร์ ที่ปรากฏอยู่ในเนื้อหาของทั้ง 4 เล่ม เป็นลักษณะการผจญภัยเพื่อหาคำตอบและการต่อสู้เพื่อความอยู่รอด และตอนจบของเรื่องในแต่ละเล่ม จะจบลงที่ชัยชนะของตัวเอกเสมอ (Happy Ending) หมายความว่า แฮร์รี พอตเตอร์ จะปลอดภัยจากอันตราย และศัตรู และพร้อมกันนั้น ก็ได้ข้อมูล สามารถผูกเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตัวเองได้มากขึ้น และมีเงื่อนไขที่ต้องติดตามอ่านในเล่มต่อไป โดยหลักแล้วมุ่งเน้นให้เห็นการประสบความสำเร็จของตัวละครเอก

การจบเรื่องในหนังสือสำหรับเด็ก ไม่ควรจบอย่างโศกนาฏกรรม หรือจบแบบค้างเรื่องไว้ให้ผู้อ่านคิดเอาเอง เพราะเด็กยังอยากพบกับความสำเร็จ ความสุข และไม่อยากคิดกังวลกับบริบทต่างๆ และไม่ควรให้โลกทัศน์ของเด็กเศร้าหมอง (ผาสุก มุทธเมธา, 2530) แต่ก็เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้แต่งวรรณกรรมแฮร์รี พอตเตอร์ กำหนดให้มีการตายเกิดขึ้นในเล่มที่ 4 ตอนแฮร์รี พอตเตอร์กับถ้วยอัคนี คือ มีตัวละครซึ่งไม่ใช่ตัวละครหลัก เสียชีวิตโดยฝีมือของผู้ร้ายซึ่งเป็นศัตรูของแฮร์รี พอตเตอร์ การเสียชีวิตในครั้งนี้ก่อให้เกิดความรู้สึกเศร้าแก่ผู้อ่านได้ แต่อย่างไรเสียเรื่องก็จบลงด้วยตัวละครเอกปลอดภัย

2.2 การวิเคราะห์เนื้อหาด้วยแนวคิดเชิงสัญลักษณ์วิทยา (Semiology)

วรรณกรรม แฮร์รี พอตเตอร์ เป็นการเรียงร้อยคำขึ้นเป็นเรื่องราว มีเหตุการณ์ประกอบ มีตัวละครหลักเป็นเด็ก เป็นผู้ดำเนินเรื่อง และมีบทบาทสำคัญ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำวรรณกรรม ดังกล่าวมาศึกษาถึงสัญลักษณ์ (sign) ที่ปรากฏมีความหมายแฝงมากกว่าเป็นคำๆหนึ่ง โดยจะวิเคราะห์จากความเข้าใจของผู้อ่านที่มีต่อสัญลักษณ์ต่างๆ ประกอบกับพิจารณาตามแนวคิดสัญลักษณ์ (Sign) ซึ่งเป็นแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีสัญลักษณ์วิทยา (Basic Concepts) เพื่อวิเคราะห์สัญลักษณ์ของความหมายต่างๆ ที่ปรากฏในวรรณกรรมแฮร์รี่ อันมีส่วนช่วยทำให้ความสนใจอ่านของผู้อ่านมีเพิ่มมากขึ้น หรืออาจเรียกได้ว่าสัญลักษณ์นั้นๆ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอ่าน และความสนใจอ่าน

ผู้วิจัยใช้องค์ประกอบของแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีสัญลักษณ์วิทยา (basic concept) แนวคิดที่สำคัญ คือ สัญลักษณ์ (sign) ความสัมพันธ์ (relation) และรหัส (code) สำหรับวิเคราะห์เพื่อค้นหาความหมายที่อยู่เบื้องหลังของสัญลักษณ์นั้นๆ

• การวิเคราะห์สัญลักษณ์ (Sign)

ในวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ

1. ตัวหมาย (signifier) คือ ตัวอักษรที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สถานที่ สิ่งของ
2. ตัวหมายถึง (signified) คือ ภาพหรือจินตนาการในห้วงความคิดของคนเมื่อได้อ่านตัวอักษรนั้นๆ

รายละเอียดของสัญลักษณ์ ทั้ง 2 ส่วน ผู้วิจัยแบ่งเป็นหมวดหมู่ (Category) ในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. คน / สิ่งมีชีวิตที่ไม่ใช่สัตว์
2. สัตว์ / สิ่งมีชีวิตที่ไม่ใช่คน
3. สิ่งของ / สถานที่
4. กฎระเบียบ / กีฬา

เมื่อจัดหมวดหมู่ข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์สัญลักษณ์ตามความสัมพันธ์ระหว่าง 'ตัวหมาย' (signifier) และ 'ตัวหมายถึง' (signified) ปรากฏความหมายต่างๆ ดังตารางที่ 12 ทั้งนี้เพื่อต้องการให้ทราบว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่มีความหมายมากกว่าตัวเอง ล้วนแล้วแต่เป็นสัญลักษณ์ทั้งสิ้น นอกจากนี้ยังเป็นความต้องการที่จะอธิบายถึงความหมายของสัญลักษณ์ ให้มีความลึกซึ้งและรอบด้านมากยิ่งขึ้น และที่สำคัญต้องการให้เห็นความสำคัญของสัญลักษณ์ ที่มีผลต่อความรู้สึก ความเข้าใจ การยอมรับ และมีผลต่อการอ่าน

ตารางที่ 12 แสดงสัญลักษณ์ (sign) ที่ปรากฏในวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์

Signifier (ตัวหมาย)	Definition	Signified (ตัวหมายถึง)
◆ คน/สิ่งมีชีวิตที่ไม่ใช่สัตว์		
แฮร์รี่ พอตเตอร์	เด็กผู้ชายเป็นตัวเอกของเรื่อง มีประวัติที่น่าตื่นเต้น เป็นคนดั่งตั้งแต่เกิด โดยที่ตัวเองไม่รู้ตัว ชีวิตในตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 11 ปี เป็นชีวิตที่ไม่มีความสุข แต่เมื่อได้เข้าโรงเรียนพ่อมด ได้กลายเป็นเด็กกล้าหาญ และมีชื่อเสียง	<ul style="list-style-type: none"> - เด็กผู้นำสงสาร ชีวิตมีการพลิกผันจากเด็กกำพร้า กลายมาเป็นพ่อมดน้อยผู้มีความดี มีน้ำใจ และมีมิตรภาพ - ตัวแทนของเด็กดี - ความกล้าหาญ - สายเลือดของกรรม - แบบอย่างของการทำดีได้ดี
ดัมเบิลดอร์	อาจารย์ใหญ่ประจำโรงเรียนฮอกวอตส์	<ul style="list-style-type: none"> - คนแก่ใจดี สุขุม รอบคอบ ผู้หยิ่งรู้ เป็นผู้ช่วยแฮร์รี่ พอตเตอร์อยู่ห่างๆ - อาจารย์ใจดี สามารถแก้ปัญหาได้อย่างสุขุม รอบคอบ
รอน วิสลิย์	เพื่อนผู้ชายของแฮร์รี่	เพื่อนแท้ ผู้ช่วยพระเอก ตายแทนกันได้ จะไม่ทิ้งกันเมื่อเวลามีภัย
เฮอร์ไมนี่	เพื่อนผู้หญิงของแฮร์รี่	<ul style="list-style-type: none"> - ขยันเรียน ชอบอ่านหนังสือ
เดรกโก มัลฟอย	เด็กผู้ชายอายุเท่าแฮร์รี่	<ul style="list-style-type: none"> - เด็กสอพลอ เกเร ไม่ชอบ แฮร์รี่ พอตเตอร์ - ผลผลิตของคนชั่ว

Signifier (ตัวหมาย)	Definition	Signified (ตัวหมายถึง)
ผู้คุมวิญญาณ	ผู้คุมนักโทษ	ความสิ้นหวัง ไร้ความรู้สึก
คุณก็รู้ว่าใคร	โวลเดอรัมอร์ – ผู้ร้าย	- ความชั่วร้าย ร้ายมากจนไม่มีใครกล้าที่จะเอ่ยชื่อที่แท้จริงของเขา - ศัตรูตัวฉกาจของแฮร์รี่ พอตเตอร์
ศาสตราจารย์ สเนป	อาจารย์สอนวิชาปรุงยา	- ความลำเอียง ความเข้มงวด - นิสัยแบบนี้มีอยู่ทั่วไป เป็นสัจธรรมของชีวิต ทำให้ปลง และใจเย็นขึ้น
แฮกริด	คนเลี้ยงสัตว์ของโรงเรียน มีรูปร่างใหญ่ แต่งตัวมอซอ มีหนวดเครารุงรัง	- เป็นเพื่อนของแฮร์รี่ พอตเตอร์ เป็นผู้ที่มึจิตใจอ่อนไหวง่ายซึ่งตรงข้ามกับรูปร่างที่ดูจะเข้มแข็ง รู้เรื่องราวของโรงเรียนฮอกวอตส์ดี - เป็นเสมือนผู้ช่วยแฮร์รี่ คอยให้กำลังใจ เป็นช่วยแก้ปัญหาให้
มักเกิ้ล	คนธรรมดา	- คนธรรมดาที่อยากมีเวทมนต์ - ผู้อ่าน
◆ สัตว์		
นกฮูก	สัตว์ชนิดหนึ่ง ตาโต	- เป็นสัตว์เลี้ยงของเหล่าบรรดาพ่อมดแม่มด ทำหน้าที่เสมือนไปรษณีย์ คอยส่งจดหมายหรือพัสดุ - ไปรษณีย์ที่สะดวกและรวดเร็ว - ทำให้จดหมายถึงที่หมายเร็ว
เอลฟ์	เป็นสัตว์ประจำบ้าน	ในโลกของพ่อมด ครอบครัวใดมีเอลฟ์ประจำบ้าน แสดงว่าบ้านนั้นมีฐานะครอบครัวที่ดีมาก และเอลฟ์จะมีอิสระภาพก็ต่อเมื่อ มันได้รับเสื้อผ้าหรือเครื่องนุ่งห่มจากเจ้านาย

Signifier (ตัวหมาย)	Definition	Signified (ตัวหมายถึง)
◆ สิ่งของ/ของวิเศษ/สัญลักษณ์ต่างๆ		
รอยแผลเป็นรูปสายฟ้าฟาด	รอยแผลเป็นบนหน้าผากของแฮร์รี่ พอตเตอร์	ความทรงจำอันเจ็บปวด รอยแค้น ความรักอันบริสุทธิ์จากแม่สำหรับปกป้องลูกจากอันตราย ความเป็นมาของเด็กชายแฮร์รี่ พอตเตอร์
โรงเรียนฮอกวอตส์	โรงเรียนพ่อมด	<ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนสอนเวทมนต์ เป็นที่เริ่มต้นชีวิตของการเป็นพ่อมดของแฮร์รี่ พอตเตอร์ เรื่องราวความเป็นมาของเขาค้นพบได้ที่โรงเรียนฮอกส์วอต เป็นที่ที่ทำให้ได้ทั้งมิตรแท้ และศัตรูที่ถาวร เรื่องราวการผจญภัย และความสามารถ ความกล้าหาญต่างๆ เริ่มต้นที่นี่ - โรงเรียนในฝันของเด็กๆ - สถานที่ใช้สร้างคามฝันและจินตนาการ
ไม้กวาด	พาหนะในโลกของพ่อมด	พาหนะสำหรับขี่ขี่ ของบรรดาพ่อมด-แม่มด มีหลายรุ่น และความสามารถก็แตกต่างกัน เช่น ขี่ขี่ได้รวดเร็วมาก มีน้ำหนักเบา รูปทรงสวยงามปราดเปรียว เป็นต้น
เสื้อคลุมล่องหน	ผ้าผืนหนึ่ง เบา นุ่ม	ผ้าที่สามารถคลุมแล้วทำให้ล่องหน ไม่มีใครสามารถมองเห็นได้ เป็นของขวัญจากพ่อที่ฝากไว้ให้แฮร์รี่ พอตเตอร์ สามารถช่วยแก้ปัญหาให้แฮร์รี่ พอตเตอร์ได้ในหลายๆ เรื่อง
กระจกแห่งแอริแซค	กระจกเงา	สิ่งที่สะท้อนความรู้สึก ความต้องการลึกๆ ของคนที่ส่องมันอยู่ มันจะสะท้อนสิ่งที่ยากเห็นอยากจะเป็น แต่มันก็เป็นเพียงภาพที่สะท้อนในกระจกเท่านั้น ซึ่งจะเป็นจริงหรือไม่ขึ้นอยู่กับตัวคนที่ส่องเอง และถ้าสิ่งที่คนที่ส่องต้องการนำไปใช้ในทางที่ไม่ดี มันก็จะไม่ปรากฏภาพให้เห็นเลย
วิชาปรุงยา	วิชาหนึ่งของโรงเรียนพ่อมด	- ทำให้มีสมาธิ ละเอียด

Signifier (ตัวหมาย)	Definition	Signified (ตัวหมายถึง)
วิชาประวัติศาสตร์	วิชาหนึ่งของโรงเรียนพอมด	- ทำให้รู้เรื่องราวความเป็นมาของประวัติศาสตร์พอมดแมมด
◆ กฏระเบียบ		
หมวกคัดสรร	หมวกทรงสูง สีดำ	เป็นเสมือนเครื่องสแกน เด็กที่เข้าโรงเรียนใหม่จะต้องให้หมวกคัดสรรระบุว่าจะได้กลับบ้านใด จะแบ่งแยกตามลักษณะนิสัย ความสามารถของเด็ก
บ้านสี่หลัง	บ้านสำหรับพักอาศัยของนักเรียนโรงเรียนฮอกวอตส์	เป็นบ้านสำหรับให้นักเรียนได้พักอาศัยระหว่างที่อยู่โรงเรียน มีห้องนั่งเล่นรวม มีนอนอน มีทั้งหมด 4 หลัง แบ่งลักษณะนิสัยของนักเรียน ดังนี้ กริฟฟินดอร์ - หอของผู้กล้า หัวใจเหมือนสิงห์ ฮัฟเฟิลพัฟ - อดทน ยุติธรรม ไม่สอพลอ ไม่เกียจงาน เรเวนคลอ - ฉลาด พุดจาซ่าขัน ชอบวิชาการ สไลธีริน - ฉลาดแกมโกง ใช้ยุทธวิธีให้ได้มาถึงสิ่งที่ต้องการ

เนื่องจากสัญญาณต่างๆ ที่ปรากฏในตารางข้างต้น สายสัมพันธ์ระหว่าง 'ตัวหมาย' และ 'ตัวหมายถึง' มิได้เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ จำเป็นต้องมีการเรียนรู้ ต้องใช้ประสบการณ์ในการเข้าใจความหมาย ความสัมพันธ์ดังกล่าวถูกกำหนดให้แตกต่างกันไปในแต่ละวัฒนธรรม ดังนั้น ผู้วิจัย จึงทำการวิเคราะห์ลึกลงอีกขั้นถึงการสร้างความหมายของสัญญาณต่างๆ โดยเชื่อมโยงหมวดหมู่ของสัญญาณที่ปรากฏในตารางข้างต้น และแบ่งการสร้างความหมายออกเป็น 2 ฝ่าย คือ

- ◆ ผู้สร้างหรือผู้ส่ง (Encoder) ได้แก่ ผู้แต่ง เจ.เค. โรวลิง
- ◆ ผู้รับ (Decoder) ได้แก่ ผู้อ่าน

ผู้วิจัยเห็นว่าประวัติของผู้แต่งมีส่วนสำคัญและช่วยสร้างให้เกิดความเข้าใจในการตีความหมายได้มาก จึงขอสรุปประวัติของผู้แต่งโดยย่อพอเป็นสังเขป (ธศ.,2545) ดังนี้

<u>ชื่อ</u>	โจแอน โรวลิง ส่วน เจ.เค.โรวลิงเป็นชื่อทางธุรกิจ โดยคำว่า เค. ที่เพิ่มมาตรงกลาง เป็นกลยุทธ์การตั้งชื่อที่สร้างความรู้สึกว่าผู้แต่งอาจจะเป็นชายหรือหญิงก็ได้ และตัว เค ย่อมาจาก ชื่อแคธลิน ผู้เป็นยาที่ผู้แต่งให้ความรักมาก
<u>พ่อ-แม่</u>	พีท และ แอนด์ โรวลิง พ่อและแม่เป็นผู้มีอิทธิพลต่อนิสัยรักการอ่านของผู้แต่ง สะสมหนังสือไว้มากมาย และจะอ่านนิทานให้ลูกๆ ฟังเสมอเมื่ออยู่ในวัยที่ยังไม่สามารถอ่านหนังสือได้
<u>ลักษณะนิสัย</u>	ชอบอ่านหนังสือ ชอบการจดบันทึก
<u>การศึกษา</u>	ระดับปริญญาตรีด้านภาษาฝรั่งเศสและวรรณกรรมคลาสสิก
<u>ชีวิตส่วนตัว</u>	เขียนหนังสือเล่มแรกเมื่ออายุ 6 ขวบ เป็นเรื่องเกี่ยวกับกระต่ายตัวหนึ่ง ชื่อ 'Rabbit' แต่งงานมีลูกสาว 1 คน และหย่ากับสามีตอนลูกสาวอายุได้สี่เดือน ประสบปัญหาการเงินและงานหลังจากหย่า จนในที่สุดได้เสนอด้านฉบับแฮร์รี่ พอตเตอร์ แก่สำนักพิมพ์ และกลายมาเป็นนักเขียนผู้มีชื่อเสียงอันโด่งดัง และเป็นผู้มีรายได้อันมหาศาลจากงานเขียนดังกล่าว

<u>กำเนิดแฮร์รี่</u>	แนวคิดเรื่อง 'แฮร์รี่ พอตเตอร์' เกิดขึ้นขณะที่ผู้แต่งนั่งรถไฟจากแมนเชสเตอร์ไปลอนดอนปลายทางที่สถานีรถไฟคิงส์ครอส
<u>ปัจจุบัน</u>	อาศัยอยู่กับลูกสาวที่ประเทศอังกฤษ

ผู้วิจัย พบว่า การประกอบสร้างเป็นวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ ของผู้แต่ง เจ.เค. โรว์ลิ่ง ไม่ว่าจะเป็นตัวละคร ชื่อ ฉาก บรรยากาศ และอื่นๆ ล้วนแล้วแต่ถูกสร้างสรรค์มาจากประสบการณ์โดยตรงของผู้แต่งเอง อาทิ ลักษณะนิสัยของผู้แต่ง ครอบครัว เพื่อนบ้าน สถานที่ท่องเที่ยว การอ่านหนังสือ อาจารย์ โรงเรียน เป็นต้น ถูกถ่ายทอดมาเป็นตัวละครที่มีลักษณะนิสัยคล้ายตัวผู้แต่ง เพื่อนบ้านกลายมาเป็นเพื่อนรักในหนังสือ สถานที่ที่ชอบกลายมาเป็นสถานที่อันน่าตื่นเต้นหรือสัตว์ที่เกลียดมากก็กลายมาเป็นความน่าสะพรึงกลัวให้แก่ผู้อ่าน สิ่งที่เกี่ยวข้องกับผู้แต่งในฐานะ ผู้ส่ง (Decoder) ในกระบวนการสร้างสัญญาณ ซึ่งเชื่อมโยงมาสู่หนังสือ สรุปได้ดังนี้

- คน เช่น ชื่อ บุคลิก ลักษณะนิสัย รูปร่างหน้าตา
- สัตว์ เช่น ชนิด ลักษณะนิสัย สัตว์ในเทพนิยายต่างๆ
- หนังสือ เช่น หนังสือทุกเล่มที่ผู้แต่งได้อ่าน
- สถานที่ เช่น โรงเรียน ถ้า ถนน
- พาหนะ เช่น รถไฟ รถยนต์
- อื่นๆ เช่น ไม้กวาด ขนมหิมะ ประเพณี ความเจ็บป่วย ความรู้สึก ความสัมพันธ์ วิธีชีวิต ค่านิยม ประเพณี สิ่งแวดล้อม

ผู้วิจัยอธิบายตามหมวดหมู่ของการวิเคราะห์สัญญาณ รายละเอียดที่มาของการประกอบสร้างตัวละครมีดังนี้

• คน

การสร้างความหมายในตัวคน หมายถึงตัวละครในเรื่อง ผู้แต่งประกอบสร้างตัวละครแต่ละตัวมาจาก แม่ เพื่อนบ้าน เพื่อนที่โรงเรียน ญาติผู้ใหญ่ อาจารย์โรงเรียนประถม ตัวละครจากหนังสือที่ชอบ จากความสัมพันธ์ที่ผู้แต่งมีต่อบุคคลเหล่านั้น แล้วนำมาใส่ไว้ในวรรณกรรม ไม่จำกัดเฉพาะบุคคลที่มีความประพฤติดีหรือมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเท่านั้น บุคคลที่ผู้แต่งให้ความรู้สึกถึงก็ยกก็ปรากฏอยู่ในวรรณกรรมด้วยเช่นกัน เรียกได้ว่าเป็นการนำเหตุการณ์และผู้คนในชีวิตของ เจ.เค. โรว์ลิ่ง มาเชื่อมโยงเข้ากับตัวละครในวรรณกรรมได้อย่างสนุกสนานและน่าตื่นเต้น

ข้อมูลต่อไปนี้ ผู้วิจัยทำการสรุปจากการวิเคราะห์เอกสาร ฉะนั้นที่มาของตัวละคร สถานที่ และอื่นๆ จึงไม่ครบทุกหมวดหมู่ รายละเอียดดังนี้

ตัวละคร	ที่มา
แฮร์รี พอตเตอร์	<ul style="list-style-type: none"> ■ ครอบครัวพอตเตอร์ เป็นเพื่อนบ้านของผู้แต่ง และมีเอียน พอตเตอร์ เป็นเพื่อนของผู้แต่งซึ่งมีอายุน้อยกว่าผู้แต่ง 1 ปี พอตเตอร์จึงกลายมาเป็นนามสกุลของตัวเอกของเรื่อง ส่วนชื่อแฮร์รี มาจากชื่อของเด็กผู้ชายคนหนึ่งที่คุณผู้แต่งชอบ ■ ลักษณะนิสัยบางอย่างของแฮร์รี ถูกถ่ายทอดมาจากตัวผู้แต่ง เช่น เป็นคนเอาจริงเอาจังและมีมโนธรรม ความรู้สึกตอนที่แม่ของผู้แต่งเสียชีวิต ก็ถูกถ่ายทอดสู่แฮร์รี ให้กลายเป็นความรู้สึกของลูกกำพร้าผู้มีความฝันที่ต้องการจะได้พบหน้าแม่ของตัวเองมาก ■ ผู้แต่งเกิดวันที่ 31 กรกฎาคม และแฮร์รี พอตเตอร์ เกิดวันที่ 31 กรกฎาคม
เฮอร์ไมนี เกรนเจอร์	<ul style="list-style-type: none"> ■ เฮอร์ไมนี มาจากชื่อตัวละครในละครเรื่อง The Winter's Tale ของวิลเลียม เชคสเปียร์ มีนางเอกชื่อ เฮอร์ไมนี และเป็นละครที่คุณผู้แต่งชอบมาก ■ ด้วยลักษณะนิสัยของผู้แต่งที่รักการอ่านเป็นชีวิต และเติบโตมากับหนังสือ เนื่องจากผู้เป็นแม่สนับสนุน และมักจะอ่านหนังสือให้ลูกๆ ฟังเสมอ ผู้แต่งได้ถ่ายทอดนิสัยรักการอ่านของเขาไปสู่ตัวละคร ชื่อ เฮอร์ไมนี เกรนเจอร์ ผู้ที่เป็นคนธรรมดาแต่ได้รับเชิญให้เข้ารับการศึกษาจากโรงเรียนพ่อมด ด้วยความสามารถของเธอ เป็นนักเรียนที่รู้ทุกอย่าง ชอบอ่านหนังสือ ชอบการค้นคว้าในห้องสมุด เมื่อมีเรื่องหรือเหตุการณ์ที่น่าสงสัยจะเข้าห้องสมุดทันที
ดัมเบิลดอร์	<ul style="list-style-type: none"> ■ ผู้มีความสุขุม รอบคอบ สันนิฐานว่ามาจากอุปนิสัยของครูใหญ่โรงเรียนประถมที่คุณผู้แต่งเคยเรียน
ศาสตราจารย์สเนป	<ul style="list-style-type: none"> ■ ผู้แต่งเคยผ่านการเรียนในระดับมัธยมกับอาจารย์ผู้สอนวิชาเคมีที่คุณผู้แต่งไม่ชอบเรียน อาจเป็นที่มาของนิสัยที่เคร่งขรึม เข้มงวด เป็นที่น่าสะพรึงกลัวของนักเรียน สำหรับตัวละคร สเนป

ตัวละคร	ที่มา
เนวิลล์ ลองบัตท่อม	<ul style="list-style-type: none"> กำเนิดมาจาก เพื่อนนักเรียนคนหนึ่งเรียนห้องเดียวกับผู้แต่งสมัยมัธยม เป็นเด็กผู้ชายผมบลอนด์ ขี้อาย ตัวเล็ก จึงมักถูกเพื่อนนักเรียนรังแกเสมอ เช่นเดียวกับบทบาทตัวละคร ชื่อ เนวิลล์ ลองบัตท่อม พ่อมดน้อย ตัวอ้วน ผิวขาว ขี้ขลาด ขี้ลืม ขี้อาย โดนรังแก และมักทำสิ่งผิดพลาดเพราะความขี้ลืมของตนเองเสมอ แต่ผู้แต่งก็มีบทสรุปของนิยายดังกล่าวว่า ลึกลับแล้ว ผู้แต่งคงอยากให้เพื่อนนักเรียนคนดังกล่าวของเธอได้แสดงความกล้าหาญบ้าง โดยกำหนดให้ เนวิลล์ แสดงความกล้าหาญต่อหน้าเพื่อน ในแฮร์รี่ พอตเตอร์ กับห้องแห่งความลับ ตอนห้องแห่งความลับเปิดแล้ว และผลแห่งความกล้าหาญดังกล่าวทำให้เขาได้รับรางวัล และคำชื่นชม
เดรกโก มัลฟอย	<ul style="list-style-type: none"> การที่มีเด็กนักเรียนเกรงหรือกลุ่มอำนาจในโรงเรียนมัธยมที่ผู้แต่งเรียนอยู่ ได้กลายมาเป็นนิสัยของตัวละคร ชื่อ เดรกโก ถึงแม้ภายนอกผู้แต่งกำหนดให้ เดรกโก มัลฟอย มีลักษณะนิสัยเกรง อำนาจ แต่ภายในลึกๆ แล้ว เขาเต็มไปด้วยความขี้ขลาด เช่น ในแฮร์รี่ พอตเตอร์กับห้องแห่งความลับ ตอนป่าต้องห้าม เดรกโก แสดงความขี้ขลาดซึ่งเป็นตัวตนที่แท้จริง เมื่อโดนทำโทษให้เข้าไปหาร่องรอยการฆาตกรรม ตัวยูนีคอร์น ในป่าต้องห้ามของโรงเรียน "มัลฟอยร้องลั่นแล้ววิ่งหนีสุดชีวิต" คำบรรยายตอนหนึ่งที่เห็นภาพได้ชัดเจน

• สัตว์ / สิ่งมีชีวิตที่ไม่ใช่คน

ตัวละครประเภทสัตว์ในวรรณกรรมแฮร์รี่ นับได้ว่ามีความสำคัญและมีบทบาทที่เด่นไม่แพ้คนเช่นกัน สัตว์ที่ปรากฏในวรรณกรรมฯ ได้แก่ หนู กบ แมว สุนัข คางคก แมงมุม นกฮูก ผู้แต่งกำหนดตัวละครสัตว์เพื่ออธิบายความเข้าใจต่อโลกให้แก่ผู้อ่าน ตัวละครสัตว์ที่มีลักษณะของมนุษย์ สร้างให้เกิดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ เช่น สอนเรื่องศีลธรรม และจิตใจของมนุษย์ เป็นต้น

สัตว์ชนิดต่างๆ ที่ปรากฏในวรรณกรรมแฮร์รี่ ล้วนแล้วแต่มีความผูกพันกับผู้แต่งทั้งสิ้น ดัง

นี้

ตัวละคร	ที่มา
แมงมุม	<ul style="list-style-type: none"> แมงมุม เป็นสัตว์ที่ผู้แต่งเกลียดมาก ได้กลายมาเป็นตัวละครสัตว์ที่ ตัวละคร ชื่อ รอน วิสลิย์เกลียดที่สุด และยังมี อาราก็อก แมงมุกยักษ์ขนาดเท่าม้าลากรถ มีตาแปดตา ขาแปดขา ขนด้ายาวรุงรัง สัตว์ที่สร้างเหตุการณ์ฝันร้ายของแฮร์รี่ พอตเตอร์และเพื่อน เมื่อต้องเข้าไปเจอกับอาราก็อกในป่าต้องห้าม ซึ่งปรากฏอยู่ในแฮร์รี่ พอตเตอร์กับห้องแห่งความลับ
แมวครุกแซงก์	<ul style="list-style-type: none"> หนังสือชื่อ The Little White Horse เป็นหนังสือที่ผู้แต่งชอบอ่าน ตัวละครสัตว์มีบทบาทมาก เช่น มีแมวที่แสนฉลาด และแมวครุกแซงก์ ในวรรณกรรมแฮร์รี่ ก็ฉลาดเช่นกัน เพราะมันรู้ความจริงว่าอะไรที่แปลงร่างเป็นหนู
สัตว์อื่นๆ	<ul style="list-style-type: none"> เป็นประสบการณ์ของผู้แต่งจากการอ่านหนังสือมาก โดยเฉพาะหนังสือที่มีตัวละครเป็นสัตว์

● สิ่งของ / สถานที่

ตัวละคร	ที่มา
รถไฟ	<ul style="list-style-type: none"> รถไฟ สถานที่สำคัญในการเชื่อมต่อระหว่างโลกมนุษย์กับโลกของพ่อมดรถไฟเกิดมาจากความผูกพันของผู้แต่ง ผู้ซึ่งมีความทรงจำที่เก๋ขึ้นกับรถไฟหลายอย่าง อาทิเช่น พ่อและแม่ของผู้แต่ง พบกันบนรถไฟ และความคิดเกี่ยวกับวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ ก็เกิดขึ้นบนรถไฟเช่นกัน ชื่อเรียก รถด่วน ฮอกวอตส์ จึงกำเนิดขึ้นเป็นยานพาหนะนำเหล่าบรรดาพ่อมดน้อย มุ่งหน้าสู่โลกของเวทมนตร์คาถา หรือโรงเรียนพ่อมดนั่นเอง

ตัวละคร	ที่มา
แผนที่ตัวกววน	<ul style="list-style-type: none"> ถ้าถอดเตอร์โฮล คือสถานที่แห่งหนึ่งบนถนนสายบี 4228 ที่เชื่อมระหว่าง ทัดส์ฮิลล์และเซนต์ เบรียเวลล์ ลักษณะของถ้ำมีทางคดเคี้ยววกวนทอด ยาวอยู่ใต้สนามแข่งม้าเชปสโตว์ และต่อเนื่องไปยังเซนต์อาร์วานส์ ได้ กลายมาเป็นลักษณะของแผนที่ตัวกววน ในแฮร์รี พอตเตอร์ กันนักโทษแห่ง อัสคาบัน แฮร์รี พอตเตอร์ใช้แผนที่ตัวกววนสำหรับเดินทางจากโรงเรียนฮอก วอตส์ไปยังหมู่บ้านฮอกส์มีด โดยใช้ทางเดินใต้ดินที่คดเคี้ยววกวนเหมือน โพรงกระต่ายยักษ์
กระจกเงา แห่งแอริแซค	<ul style="list-style-type: none"> ภาษาอังกฤษสะกดว่า erised ถ้าเปลี่ยนมาสะกดจากตัวอักษรหลังสุดไป หน้าสุดจะได้คำว่า desire ซึ่งมีความหมายว่า ความต้องการ ความปรารถนา เป็นคุณสมบัติของกระจก ที่ผู้ใดได้ส่องกระจกนี้จะได้เห็นภาพใน ความปรารถนาของตนเอง วิธีการนี้มาจากเรื่องเล่าเกี่ยวกับพอมดแม่มด และคำสาปที่มีมากมายในนิทานพื้นบ้านที่ 'ป่าดิน' สถานที่ที่ผู้แต่งเติบโต
รถยนต์เหาะ	<ul style="list-style-type: none"> เพื่อนรักของผู้แต่งคนหนึ่ง ชื่อ ฌอน แฮร์ริส มักจะขับรถฟอร์ดแองเกลีย สีฟ้าอมเขียว พาผู้แต่งไปผจญภัยตามสถานที่ต่างๆมากมาย ซึ่งนำไปสู่รถ ยนต์เหาะได้ของครอบครัววีลส์ลีย์ ในแฮร์รี พอตเตอร์ กับห้องแห่งความลับ ผู้แต่งกำหนดให้รถดังกล่าวเป็นรถฟอร์ดแองเกลีย สีฟ้าอมเขียว รถเหาะได้ เป็นพาหนะที่ช่วยนำแฮร์รี ออกจากห้องใต้ดินที่บ้านของญาติผู้ใจร้าย และ ยังช่วยเหลือแฮร์รี และเพื่อนๆ อีกหลายๆครั้ง ในตอนต่อไป

• กฎระเบียบ / กีฬา

ตัวละคร	ที่มา
การสอบเข้าเรียน	<ul style="list-style-type: none"> โรงเรียนฮอกวอตส์อันโด่งดังในโลกพอมด เป็นสถานที่พอมดน้อยๆ ใฝ่ฝันว่าจะได้เข้าเรียนที่นี่ เป็นโรงเรียนที่ไม่ต้องผ่านการสอบคัดเลือก แต่โรงเรียนจะมีจดหมายเชิญเด็กๆ ให้มาเข้าเรียนที่นั่นแทน น่าจะมาจากวิธีการเข้าเรียนของผู้แต่ง ซึ่งไม่เคยต้องผ่านการสอบในระดับมัธยมศึกษา เนื่องจากเป็นโรงเรียนรัฐบาล เด็กนักเรียนของโรงเรียนฮอกวอตส์จึงไม่ต้องสอบเข้า แต่จะมีการคัดสรรแบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อพักอาศัยตามบ้านพัก โดยแบ่งตามลักษณะนิสัยของเด็ก โดยมีหมวดคัดสรรทำหน้าที่ดังกล่าว

- การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Relation) ตามหลักสัญญาวิทยา

ความสัมพันธ์ เป็นวิธีการวิเคราะห์อย่างหนึ่งในแนวคิดพื้นฐานของสัญญาวิทยา โดยมีลักษณะความสัมพันธ์ของคู่ตรงกันข้าม (Binary opposition) เป็นความสัมพันธ์ที่ช่วยให้เห็นความหมายได้ชัดเจนที่สุด กล่าวคือ เป็นการนำสิ่งหนึ่งมาเทียบกับสิ่งหนึ่ง แล้วทำให้เห็นความแตกต่างของทั้งสองสิ่งชัดเจนขึ้น เช่น ขาว เทียบกับ ดำ จะทำให้รู้สึกขาวมากแค่ไหนหรือดำมากอย่างไร ดังนั้น ลักษณะความสัมพันธ์ของคู่ตรงกันข้ามที่ปรากฏในวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ จึงออกมาในลักษณะความตรงกันข้าม การอยู่คนละฝ่าย ลักษณะดังกล่าว มีดังนี้

โลกความจริง (มนุษย์) กับ โลกเวทมนตร์ (พอมดแม่มด)

วรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ แสดงให้เห็นการดำเนินชีวิตและความสัมพันธ์ของมนุษย์ธรรมดา ผู้ไม่มีอำนาจเวทมนตร์ และไม่ยอมรับความสามารถพิเศษของบุคคลที่เรียกตัวเองว่าพอมด ส่วนในอีกมิติหนึ่ง ก็แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของพอมดแม่มดในโลกของเวทมนตร์คาถา ซึ่งดำเนินควบคู่ไปกับโลกความเป็นจริง และพยายามทำตัวให้กลมกลืนกับโลกมนุษย์ มีกฎและการควบคุมต่างๆ เพื่อป้องกันไม่ให้มนุษย์ได้เห็นความวิเศษที่เป็นสิ่งแปลกประหลาดสำหรับพวกมนุษย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีความสุขมากที่สุด สิ่งที่ชัดเจนในความตรงกันข้ามกำหนดให้ มนุษย์ คือบุคคลที่มีพฤติกรรมปกติที่พึงจะกระทำ ไม่สามารถเสกคาถาได้ และไม่ยอมรับว่าการกระทำที่เหนือธรรมชาติ เป็นความสามารถพิเศษ ตรงกันข้ามกับเห็นว่าเป็นสิ่งหลอกลวง ผู้ที่มีความสามารถดังกล่าวคือบุคคลที่ผิดปกติ ส่วนพอมด ก็คือบุคคลที่กระทำความสามารถพิเศษได้อย่างเป็นปกติ มีการฝึกฝน มีการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดทักษะและชำนาญ และในทำนองเดียวกันก็ไม่เห็นว่าการเป็นมนุษย์ธรรมดาเป็นความผิดปกติแต่อย่างใด

ลักษณะคู่ตรงกันข้ามนี้ ผู้แต่งผสมผสานให้ทั้งสองฝ่ายอยู่ร่วมกันได้อย่างลงตัว และแนบเนียน มีเหตุและมีผลของความคิดในการอยู่ร่วมกัน

เด็ก กับ ผู้ใหญ่

เป็นความแตกต่างในเรื่องของวัย ตัวละครในวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ แบ่งออกเป็น 2 วัยที่ชัดเจน คือ เด็ก และผู้ใหญ่ และความสามารถของตัวละครทั้ง 2 วัย ก็แตกต่างกันอย่างชัดเจนเช่นกัน คือ เด็ก เป็นตัวละครเอก เป็นผู้แสดงความสามารถ ความกล้าหาญ ความฉลาด มีไหวพริบดี รู้จักการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุและผล เหตุการณ์อันตื่นเต้น อันตรายต่างๆ ความสุข ความรัก เป็นสิ่งที่ตัวละครเด็กต้องประสบ เรียกได้ว่ามีหลากหลายรส ส่วนตัวละครผู้

ใหญ่ บทบาทที่ได้รับมีลักษณะของการเป็นผู้ให้ ผู้ช่วย ผู้ร้าย และตัวประกอบเสริมเรื่อง และไม่ได้แสดงบทบาทที่โดดเด่นเช่นที่เด็กได้รับ อารมณ์ความรู้สึกที่เกิดมีเพียงไม่กี่แบบ ไม่หลากหลายเท่าตัวละครเด็ก ฉะนั้น ภาพที่จะเกิดในความคิดของผู้อ่าน จะเป็นภาพที่เด็กได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ ได้คิด ได้ค้นคว้า ได้แก้ปัญหาและตัดสินใจกันเอง

ความดี (ธรรม) กับ ความชั่ว (อธรรม)

การกระทำ ความคิด การตัดสินใจ และ เหตุการณ์ต่างๆ ที่เรียบเรียงเป็นเรื่องราว แสดงให้เห็นความแตกต่างในเรื่องของความดี และความชั่ว มีสิ่งที่ชั่วร้ายมาก ต่อสู้กับความดี ทำให้รู้สึกถึงระดับความชั่วร้าย และความดีที่มี ผู้อ่านสามารถเข้าใจ และแบ่งแยกได้ว่าการกระทำแบบใดเป็นการทำความดี และการกระทำแบบใดเป็นการทำความชั่ว และที่สำคัญที่สุด การต่อสู้กันระหว่างความดี และความชั่ว จะจบลงด้วย ธรรมชนะอธรรม เป็นการย้ำให้เห็นถึงความดีสามารถชนะได้ทุกอย่าง แม้แต่สิ่งที่ชั่วร้ายมากที่สุด และหรือ การทำดียอมไม่ได้

พระเอก กับ ผู้ร้าย

คู่ตรงกันข้าม ที่เป็นคู่กันอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงหรือขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งใดไม่ได้ กล่าวคือ ถ้าไม่มีผู้ร้าย ก็ไม่รู้ว่าใครคือพระเอก และถ้าไม่มีพระเอก จะรู้ได้อย่างไรว่าใครเป็นผู้ร้าย หรือการกระทำอย่างไรที่ควรจะเป็นผู้ร้าย ลักษณะของพระเอก และผู้ร้าย เป็นคู่ซึ่งเป็นหลักทั่วไปของการสร้างตัวละคร จำเป็นที่จะต้องมีทั้งสองแบบ เพื่อให้ความหมายของแต่ละตัวละครเด่นชัดขึ้น สำหรับวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ ทั้งพระเอก (แฮร์รี่ พอตเตอร์) และผู้ร้าย (ลอร์ดโวลเดอมอร์ต) มีบทบาทและการกระทำที่แตกต่างกันเห็นได้ชัดเจนมาก พระเอก เป็นเด็กดี มีคุณธรรมกล้าหาญ มีน้ำใจ ส่วนผู้ร้ายก็ทำทุกอย่างเพื่อให้ได้คืนร่าง และกำจัดพระเอก โดยไม่คำนึงว่าต้องมีใครตายบ้าง

เป็นที่น่าสังเกตว่า ความสัมพันธ์ของคู่ตรงกันข้างที่อธิบายข้างต้น มีลักษณะของการอยู่ร่วมกับแบบชนิดที่เรียกว่า 'การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข' (peaceful coexistence) ระหว่างความแตกต่างของ 2 สิ่ง ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นจุดเด่นประการหนึ่ง คือมีความชัดเจนในความแตกต่าง และในทำนองเดียวกันก็สอนให้ผู้อ่านเรียนรู้ความจริงที่ต้องยอมรับ คือ โลกประกอบด้วยคนหลายประเภท มีทั้งดี เลว แตกต่างกันไป ต้องรู้จักแยกแยะ ต้องเรียนรู้เพื่อที่จะเอาตัวรอดและอยู่ร่วมกันให้ได้

- การรับรู้สัญลักษณ์ของผู้อ่าน

ผู้อ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ รับรู้ความหมายของสัญลักษณ์ นอกเหนือไปจากการอ่านตามตัวอักษร ผู้อ่านยังสามารถเข้าใจความหมายแฝงด้วย ทั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์จากจดหมายผู้อ่านในฐานะผู้รับ (decoder) ในกระบวนการสร้างสัญลักษณ์ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สร้างความเข้าใจร่วมกัน และเลือกใช้สัญลักษณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป โดยการวิเคราะห์ต่อไปนี้อาจไม่มีความคิดเห็นของผู้วิจัยรวมอยู่ด้วย ลักษณะของความหมายที่ผู้อ่านเข้าใจ ปรากฏดังนี้

สัญลักษณ์	การรับรู้ความหมายของผู้อ่าน
แฮร์รี่ พอตเตอร์	<p><u>หนังสือ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - มนต์วิเศษที่ทำให้รักการอ่าน - คือหนังสือในดวงใจ - หนังสือที่รวบรวม ความสนุก ความตื่นเต้น เร้าใจ มีสาระ และสร้างจินตนาการ - พฤติกรรมการอ่านเปลี่ยนไป - หนังสือเล่มโตๆ ไม่มีสีสันที่ดึงดูดใจ มีแต่ตัวอักษร แต่อ่านแล้วไม่เสียดายเวลา - หนังสือที่รวบรวมความคิด และจินตนาการของเด็กมาไว้ในเล่มเดียวกัน <p><u>ตัวละคร</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - เข้มแข็ง ถ่อมตนไม่วางอำนาจ รักเพื่อน - เป็นเด็กดี สวมควรเอาอย่าง - เป็นเด็กน่ารักมาก - เป็นเด็กกล้าหาญ - เป็นฮีโร่ในดวงใจ - มีเพื่อนที่รักเขามาก - ทำให้หัวใจของทุกวัยหลอมเป็นดวงเดียวกันได้ - สอนให้รู้จักอดทนอดกลั้น - ทำให้เด็กๆ ที่โรงเรียนรักกันมาก เป็นเพื่อนสนิทกัน

สัญลักษณ์	การรับรู้ความหมายของผู้อ่าน
เฮอร์ไมนี เกรนเจอร์	ตัวแทนของความขยัน การเป็นผู้ใฝ่รู้ เป็นต้นแบบของนักอ่าน และมีมิตรภาพที่ยั่งยืน
ศาสตราจารย์ ดับเบิลดอร์	เป็นพ่อมดผู้ที่มีความสุขุมรอบคอบ
ศาสตราจารย์สเนป	-เป็นธรรมชาติของสังคมที่มีทั้งคนดีและคนไม่ดี ในการเรียนรู้และรู้จักคนไม่ดี จะทำให้รู้จักวิธีการรับมือกับคนพวกนี้ได้ - สร้างความรู้สึกปลงกับชีวิตได้
ความตาย	เป็นสัจธรรมของโลก ทุกคนต้องประสบ ถึงแม้จะทำให้รู้สึกทุกข์หรือเสียใจแต่ก็เข้าใจว่ามันสามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคน
บ้านสีหลัง	ผู้อ่านรับรู้ว่าเป็นบ้าน 'กริฟฟินดอร์' เป็นบ้านของผู้กล้าหาญ และเป็นคนที่ควรใช้เป็นแบบอย่าง และที่สำคัญ ตัวละครเอก แฮร์รี่ พอตเตอร์ อยู่บ้านหลังนี้ ถ้ามีบ้านนี้จริงๆ ผู้อ่านคิดว่าตนเองต้องได้รับการคัดเลือกให้อยู่บ้านหลังนี้เช่นกัน และเลือกที่จะไม่ไป บ้าน 'สไลธีริน' เพราะเป็นบ้านที่มีเด็กขี้โกงและนิสัยไม่ดีอยู่

จากตารางข้างต้น ผู้อ่านถอดรหัส (decoder) แปลความหมายจากการเรียนรู้ด้วยตัวเอง เมื่อสังเกตที่กลุ่มผู้อ่านส่วนใหญ่ อยู่ในวัยเด็ก รหัสที่ใช้จะเป็นในเรื่องของธรรมชาติของความ ต้องการในวัยเด็ก เป็นตัวแปลความหมาย ซึ่งความแตกต่างจะอยู่ที่สติปัญญาและประสบการณ์ของเด็กแต่ละคน

ในทำนองเดียวกัน ฝ่ายผู้แต่งใช้ปัจจัยสำหรับกระบวนการเข้ารหัส (encoder) ดังนี้

1. ผู้แต่งมีนิสัยชอบอ่านหนังสือ คือรักการอ่านมาตั้งแต่เด็ก และได้มีการนำตัวละครในหนังสือที่อ่านมาใส่ไว้ในวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์
2. ความใกล้ชิดระหว่างผู้แต่งกับลูกสาว ทำให้เข้าถึงความต้องการ และเข้าใจเด็กได้
อย่างดี โดยถ่ายทอดเรื่องราวได้สอดคล้องและเป็นสิ่งที่พึงพอใจของเด็ก
3. ใช้เด็กเป็นจุดยืนในการเล่าเรื่อง (narrator standpoint) ทั้งๆที่ผู้แต่งเป็นผู้ใหญ่ แต่ใช้วิธีการเล่าผ่านตัวละครเด็ก โดยการกำหนดให้ตัวละครเอกเป็นเด็ก ได้แสดงความสามารถหลายบทบาท

เมื่อพิจารณาร่วมกันระหว่างการรับรู้สัญลักษณ์ของผู้อ่านจากตารางข้างต้น กับปัจจัยในการเข้ารหัสของผู้แต่ง สามารถสรุปได้ว่าทั้งผู้แต่งและผู้อ่านที่ส่วนใหญ่ที่อยู่ในวัยเด็กเช่นเดียวกับตัวละคร ใช้รหัสในกระบวนการเข้า-ถอดรหัส ที่คล้ายคลึงกัน จึงทำให้ผู้อ่านตีความหมายของเรื่องราวได้ หรือกล่าวได้ว่าผู้แต่งประสบผลสำเร็จในการเข้ารหัส แต่ลักษณะการถอดรหัสดังกล่าวจะไม่มีการเรียกว่าถอดรหัสผิดพลาด เพราะทั้งผู้ส่งและผู้รับไม่จำเป็นต้องถือรหัสเดียวกัน (กาญจนา แก้วเทพ, 2542) ดังนั้นจึงเรียกได้ว่าทั้งผู้แต่งและผู้อ่านมีรหัสที่คล้ายกัน และความสามารถในการถอดรหัสเพื่อตีความหมายต่างๆ เข้าใจเรื่องราว มีผลต่อความชอบในการอ่านด้วย

2.3 การพัฒนานิสัยการอ่าน

ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์มุ่งวิเคราะห์พฤติกรรมการอ่านของผู้อ่านภายหลังจากที่ได้อ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ โดยแบ่งการวิเคราะห์หรือออกเป็น 3 ช่วง คือ 1) พฤติกรรมก่อนอ่าน 2) พฤติกรรมขณะที่อ่าน และ 3) พฤติกรรมหลังการอ่าน ทั้งนี้ผู้วิจัยต้องการทราบถึงการพัฒนานิสัยการอ่านอันมีผลมาจากการอ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์

ตารางที่ 13 แสดงพฤติกรรมการอ่านของผู้อ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์

ช่วงเวลา	พฤติกรรมการอ่าน	จำนวน	ร้อยละ
ก่อนอ่าน	ชอบอ่าน	14	15.9
	ไม่ชอบอ่าน	21	23.8
	รวม	35	100
ขณะอ่าน	อ่านต่อเนื่อง	9	10.2
	อ่านทันทีที่มีเวลาว่าง	4	4.5
	อ่านในช่วงวันหยุด	1	1.1
	อ่านก่อนนอน	6	6.8
	อื่นๆ เช่น อ่านในห้องเรียน	12	13.63
รวม	32	100	
หลังอ่าน	เปลี่ยนเป็นมีนิสัยชอบการอ่าน	21*	100
	รวม	21	100

หมายเหตุ * จำนวน 21 มาจากผู้อ่านที่ก่อนอ่าน มีนิสัยไม่ชอบอ่านหนังสือ และเปลี่ยนเป็นมีนิสัยชอบอ่านภายหลังจากที่ได้อ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์

ความหมายของพฤติกรรมการอ่าน

อ่านต่อเนื่อง หมายถึง เมื่อได้อ่านแล้ว ไม่อยากหยุดอ่าน จะอ่านต่อเนื่องจนจบเล่ม หรืออ่านต่อเล่มต่อไป

อ่านทันทีที่มีเวลาว่าง หมายถึง ผู้อ่านที่มีภาระกิจให้ทำประจำ ทันทีที่ว่างจากภาระกิจ เช่น ทำงาน เรียนหนังสือ จะหยิบวรรณกรรมแฮร์รี่ มาอ่านทันที

อ่านในช่วงวันหยุด หมายถึง นักเรียนที่มีภาระในการเรียน ถึงแม้จะมีเวลาว่างในช่วงระหว่างวัน แต่ก็มีสิ่งที่ต้องรับผิดชอบ คือ อ่านหนังสือเรียน ทำการบ้าน ฉะนั้น จึงใช้เวลาในช่วงวันหยุดหรือปิดเทอมในการอ่านวรรณกรรมแฮร์รี่

อ่านก่อนนอน หมายถึง ก่อนนอนเป็นช่วงเวลาที่ว่างจากภาระกิจหรือกิจกรรมอื่นๆ จะต้องอ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ ก่อนเข้านอน

อื่นๆ หมายถึง ไม่จัดอยู่ในทั้ง 4 ประเภทข้างต้น เช่น แอบอ่านในห้องเรียน

สำหรับความหมายของการพัฒนานิสัยการอ่านของการวิจัยนี้ หมายถึง ผู้อ่านที่มีลักษณะการอ่าน (ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์, 2536) ดังนี้

1. มีสมาธิแน่วแน่ในเวลาอ่าน สามารถควบคุมจิตใจให้สนใจเรื่องที่อ่าน
2. มีความอดทน สามารถอ่านหนังสือได้ในระยะเวลาอันต่อเนื่องโดยไม่เบื่อ ไม่ง่วงนอน
3. สามารถจับใจความสำคัญอันเป็นแก่นของเรื่องได้อย่างถูกต้อง
4. มีความจำดี รู้ที่มาของเรื่อง ความคิด รู้จักเรื่องที่อ่านดี
5. มีวิจารณญาณในการอ่าน รู้จักใคร่ครวญตัดสินเนื้อหา ข้อเท็จจริง เพื่อนำไปใช้ชีวิตจริง

เมื่อนำข้อมูลที่ได้ศึกษาถึงพฤติกรรมการอ่านของผู้อ่านจากตารางข้างต้น มาเปรียบเทียบกับลักษณะของผู้อ่านที่มีพัฒนาการเข้าข่าย ทั้ง 5 ประการที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า ลักษณะการอ่านอย่างต่อเนื่อง เป็นตัวชี้ให้เห็นถึงการพัฒนานิสัยการอ่านของผู้อ่านได้ประการหนึ่ง คือการมีสมาธิในการอ่าน และจากตารางที่ 4 อิทธิพลต่อเนื่องจากการอ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ บอกไว้ว่าผู้อ่านร้อยละ 0.9 นำบทบาทของตัวละครเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต ส่วนความหมายจากสัญญาณ (sign) เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้รู้ว่าผู้อ่านมีวิจารณญาณในการอ่านที่ดี รู้จักใช้เหตุและผลคิดตามเรื่องที่อ่าน และสามารถจับใจความและเข้าใจความหมายได้ ส่วนพฤติกรรมการอ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ ในลักษณะอ่านมากกว่า 1 รอบต่อ 1 เล่ม อ่านแล้วอ่านอีก แสดง

ให้เห็นความอดทน การไม่เบื่อง่ายต่อการอ่าน ที่กล่าวมาทั้งหมด เป็นการอธิบายถึงการพัฒนานิสัยการอ่านของผู้อ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ จากการวิเคราะห์ข้อมูล จดหมายจากผู้อ่าน

(ดูภาคผนวกประกอบ : ตัวอย่างจดหมายจากผู้อ่าน หน้า 126-155)

2.4 การศึกษาทัศนคติของผู้อ่าน

การศึกษาทัศนคติของผู้อ่านวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ ผู้วิจัยทำการศึกษาและวิเคราะห์จาก เอกสาร ได้แก่ จดหมายจากผู้อ่าน เพื่อต้องการศึกษาทัศนคติของผู้อ่านที่มีต่อเนื้อหาวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ ในประเด็นต่างๆ

ผู้วิจัยให้ความหมายคำว่า ทัศนคติ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ ความคิดเห็น ความรู้สึก และความเชื่อของผู้อ่านที่มีต่อเนื้อหาวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ โดยสามารถสรุปมิติของทัศนคติของผู้อ่านได้ 10 ประเด็นดังต่อไปนี้

1. นิสัยการอ่าน
2. ประโยชน์ของการอ่าน
3. ความคุ้มค่า (ราคา)
4. คุณค่าของหนังสือ
5. คุณภาพของหนังสือ
6. แก่นเรื่อง
7. ตัวละคร
8. ฉาก
9. ผู้แต่ง
10. ผู้แปล

มิติทั้ง 10 ประเด็นข้างต้นผู้วิจัยวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่มาจากเนื้อหาในเอกสารคือ จดหมายจากผู้อ่าน จำนวน 601 ฉบับ และแบ่งประเภทออกเป็นทัศนคติด้านบวก และทัศนคติด้านลบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ทัศนคติด้านบวก ผู้อ่านมีทัศนคติด้านบวกต่อวรรณกรรมแฮร์รี พอตเตอร์ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

- **นิสัยการอ่าน** ผู้อ่านมีความคิดเห็นที่ดีต่อการอ่าน และมีการเปลี่ยนแปลงนิสัยการอ่านของตนเอง กล่าวคือ นิสัยเดิมไม่ชอบอ่านหนังสือ ได้เปลี่ยนนิสัยเป็นชอบอ่านหนังสือ จากการที่มีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านวรรณกรรมแฮร์รี พอตเตอร์
- **ประโยชน์ของการอ่าน** หมายความว่า ผู้อ่านรับรู้ และเข้าใจว่าการอ่านทำให้ได้รับสาระประโยชน์มากมาย และมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนิสัยการอ่านในข้อแรกด้วย
- **ความคุ้มค่า (ราคา)** หมายความว่า ผู้อ่านชอบอ่านวรรณกรรมแฮร์รี พอตเตอร์ จึงแสดงทัศนคติว่า ราคาของหนังสือไม่สำคัญ สิ่งสำคัญอยู่ที่การให้ได้มาซึ่งการอ่าน
- **คุณค่าของหนังสือ** เป็นลักษณะของการชื่นชอบหนังสือ และมีความคิดเห็นในทำนองที่เป็นหนังสือที่ควรค่าแก่การเก็บรักษาไว้ให้คนรุ่นต่อไปได้อ่าน
- **แก่นเรื่อง** ผู้อ่านชอบความคิดที่ผู้แต่งถ่ายทอดสู่หนังสือ และรับรู้ความหมายที่แท้จริงที่ผู้แต่งต้องการ เช่น ข้อคิด คติสอนใจ การผจญภัย มิตรภาพ เป็นต้น
- **ตัวละคร** ผู้อ่านส่วนใหญ่เป็นเด็ก มีความพอใจที่ตัวละครเอกในเรื่องเป็นวัยเดียวกัน ได้แสดงออกทั้งความกล้าหาญ ความมีน้ำใจ ได้ผจญภัยในสิ่งที่ตื่นเต้นและเป็นสิ่งที่เด็กผู้อ่านใฝ่ฝัน
- **ฉาก** เป็นสิ่งที่สร้างความรู้สึกให้ผู้อ่านเสมือนได้อยู่ในโลกใบเดียวกันกับเรื่องราวในเรื่อง เสมือนเรื่องราวที่ถูกแต่งขึ้นอยู่ใกล้ตัวผู้อ่านมาก
- **ผู้แต่ง** ผู้อ่านแสดงความชื่นชมต่อตัวผู้แต่ง ในกรณีที่สามารแต่งเรื่องราวได้น่าตื่นเต้น เกิดความคาดหมาย และเป็นที่ถูกใจแก่ผู้อ่าน
- **ผู้แปล** เนื่องจากเป็นวรรณกรรมต่างประเภท การแปลจึงมีความสำคัญมาก ผู้อ่านส่วนใหญ่ชื่นชมทักษะการแปลของผู้แปลที่สามารถถ่ายทอดเป็นภาษาที่อ่านง่าย เข้าใจง่าย มีความสละสลวย

(ดูภาคผนวกประกอบ : ตัวอย่างจดหมายจากผู้อ่าน หน้า 126-155)

ทัศนคติด้านลบ ผู้อ่านมีทัศนคติด้านลบต่อวรรณกรรมแฮร์รี พอตเตอร์ ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- ความคุ้มค่า (ราคา) นอกจากผู้อ่านที่มีทัศนคติด้านบวกต่อราคาของหนังสือแล้ว ก็มีผู้อ่านบางส่วนที่แสดงความคิดเห็นว่า หนังสือมีราคาสูงเกินไป ทำให้ไม่สามารถซื้อมาอ่านได้
- คุณภาพหนังสือ หมายความว่า มีผู้อ่านบางท่านซื้อหนังสือไปแล้วพบว่าหนังสือมีหน้าขาดหาย ทำให้การอ่านไม่ต่อเนื่องและสร้างความรู้สึกที่ไม่ดี
- ผู้แปล มีผู้อ่านไม่ชอบสำนวนการแปล การสะกดชื่อ สถานที่ และสิ่งของต่าง ๆ

ตารางที่ 14 แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติด้านบวกและด้านลบของผู้อ่านที่มีต่อวรรณกรรมแฮร์รี พอตเตอร์

ทัศนคติ	ด้านบวก	ด้านลบ
☐ นิสัยการอ่าน	✓	
☐ ประโยชน์ของการอ่าน	✓	
☐ ความคุ้มค่า (ราคา)	✓	✓
☐ คุณค่าของหนังสือ	✓	
☐ คุณภาพหนังสือ	✓	✓
☐ แก่นเรื่อง	✓	
☐ ตัวละคร	✓	
☐ ฉาก	✓	
☐ ผู้แต่ง	✓	
☐ ผู้แปล	✓	✓

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าผู้อ่านมีทัศนคติต่อนิสัยการอ่าน ตัวละคร แก่นเรื่อง และฉาก ในด้านบวกทั้งสิ้น โดยที่ทัศนคติต่อผู้แปล คุณภาพหนังสือ และราคาของหนังสือ คงมีทั้งด้านบวกและลบ เนื่องมาจากการเปลี่ยนตัวผู้แปล การใช้คำสะกดชื่อและสถานที่ต่างๆ บางคำเปลี่ยนไป ผู้อ่านบางพอใจและไม่ชอบ ส่วนคุณภาพของหนังสือ ผู้อ่านบางท่านซื้อหนังสือฉบับที่พิมพ์หน้าขาด และตัวพิมพ์ไม่ชัดเจน และในเรื่องของราคา มีทั้งผู้อ่านที่คิดว่าราคาเหมาะสมและผู้อ่านที่คิดว่าราคาแพงเกินไป ทั้งนี้ มีจำนวนผู้อ่านที่ไม่สนใจราคาของหนังสือ เพียงแต่อยากให้อ่านหนังสือเล่มต่อไปออกจำหน่ายเร็วๆ โดยที่ราคาไม่มีความสัมพันธ์ต่อความชอบอ่าน คือถึงแม้จะมีราคาสูงก็คงมีความต้องการซื้อสูง

ในภาพรวม จะเห็นได้ว่า ผู้อ่านมีทัศนคติที่ดีต่อวรรณกรรมแฮร์รี่ พอตเตอร์ โดยการแสดงความคิดเห็นด้านทัศนคติในลักษณะที่สอดคล้องและใกล้เคียงกัน และทัศนคติดังกล่าวก็มีผลต่อการพัฒนานิสัยการอ่านของผู้อ่านด้วย